

by
J. J.

КНИГА
ЗА
ИСПОВѢДЬ

УДОВРЕНІЕМЪ СВАТЫА БЕЛІКІА ХРІСТОВА
ЦЕРКВЕ ВОСТОЧНОА.

И дозволеніемъ Царскія Ценсуры.

КНИГА

ЗА

ИСПОВѢДЬ

ИЛИ

КРАТКИ НАСТАВЛЕНІЯ КАМЪ ВСѢКІЙ
ДУХОВНЫЙ ОТЕЦЪ И ХРИСТІАНИНЪ,

Описана на грѣцки

ОТЪ

ПРЕМУДРѢЙШАГО И ПРИОПОМЯДТНАГО
ПАТРИАРХА КОНСТАНТИНОПОЛСКАГО
Г. ВЛАДИМІРА.

А ПРЕВЕДЕНА

ОТЪ

БѢСКИ-ЗАГРСКАГО БѢКОВОМА П. НИКОЛА ЗАФІРОВЪ,
И Ш БѢЛИНСКАГО ОУЧИТЕЛА І. Д.

ЦАРЕГРАДЪ.

ВЪ ПЕЧАТНИЦА-ТА ЦГО ВѢСТНИКА И СОДРУЖІЯ.

1859.

KNIFE

AS

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

1880

СОЧИНИТЕЛЯ НА КНИГА-ТА,
ПЕРВО КАМЪ ДУХОВНЫ-ТЕ ОТЦЫ, И
ВТОРО КАМЪ ВСИЧКИ-ТЕ ПРАВОСЛАВНЫ.

Священны-те Тайны на свята-та наша Церква, ѿ Богоизбрáннїи, сички-те трѣбова да ся свершавать отъ священници достойны, съ голѣмо благоговѣніе и страхъ Божій. А най-вече Тайна-та на покаяніе-то и на исповѣдь-та нужно е да ся исполнява отъ священници достойны, искусны, мудры и особенно въ това обучены и испытаны: понеже ся трудять да исправять много-различно животно, человѣка: зашто-то священника при други-те тайны като има мысль и намѣреніе да исполнява една отъ тайны-те чрезъ благодать-та и сила-та на священство-то, що има, несомнѣнно совершава Тайна-та. Но Тайна-та на покаяніе-то, коя-то состои отъ най-нуждны части, сиречь отъ сокрушенно сердце, исповѣдь и удовлетвореніе, трѣба да ся исполнява отъ искусенъ священникъ, кой-то ся е обучилъ особенно въ това, за да знае каквы и колко вида са грѣхове-те, и да разсуждава смертны-те и простителны-те, и да знае обстоятелства-та и средства-та, споредъ кои-то тѣзи грѣхове ставать

по голѣмы отъ колко-то са бѣле сами. Нужно е лѣкарь-а да бѣде искусенъ за да лѣкува болныя, сиречь грѣшныя кой-то припада камъ него за исцѣленіе. Да му покажи способа и опечеленіе-то кое-то трѣбова да има кой-то ся исповѣда. И на подиръ като го исповѣда, да знай да му дава разрѣшеніе на грѣхове-те. И понеже тая тайна на исповѣдъ-та е такава, щото ако нема едно отъ тѣзи кой-то рекохме, исповѣдъ-та отъ страна-та на исповѣдующій-а е не совершенна. А отъ страна-та на духовника, ако разрѣшеніе-то не ся даде споредъ правила-та на свята-та наша църква, грѣшныя остава не разверзанъ, и слѣдователно не исповѣданъ: заради това трѣба голѣмо вниманіе и отъ двѣ-те страни сиречь отъ исповѣдующій ся, понеже пагуба-та е голѣма и страшна. А духовника да знае още, че какво-то тѣлесны-те приключенія чрезъ кой-то ся случватъ въ человекско-то тѣло болѣсты са много и различни, за това лѣкарь-а трѣба да има теорія за лѣкарство-то и опытъ доволенъ, и знаніе на припадоцы-те, така и на болѣсты-те, за да ги воспира и да лѣкува страсты-те, кои-то са въ тѣло-то на болныя: така и на исповѣдъ, понеже способы-те споредъ кой-то живѣме на тойзи свѣтъ са много и различни, както и грѣхове-те бѣватъ много и всѣкаквы; за това духовныя лѣкаръ трѣба да знае, какъ да воспира припадоцы-те на грѣхове-те. А най-вече духовныя лѣкаръ трѣба да е по искусенъ отъ тѣлесныя: понеже както душа-та

е хиляди пѣтя е по скупощьнна отъ тѣло-то; така и душевныя лѣкарь трѣба да е несравнѣнно по мудръ, и по вѣжъ въ тая тайна на свѣщенна-та исповѣдь, отъ тѣлесныя лѣкарь. Согрѣшавать прочее кои-то употрѣбавать това дѣло безъ да ся достойни; и всички-те Архіереи кои-то ги опредѣлятъ за такива лѣкары, и имъ позволяватъ безъ да ги испытать, достойни ли са, и познаватъ ли какво е званіе-то имъ, или само искать да ставать лѣкары и са вричатъ да лѣкуватъ други, дордѣ тѣ сами са полны съ разны душевны раны, раны отъ небогобоязнь и неученіе, кое-то е майка на всички-те злины: дѣло наистина достойно за плачь и рыданіе; дѣло кое-то трѣба второй Іереміа да оплаче и да окае злочестина-та, и неученіе-то на нашій-а народъ.

Споредъ това и азъ, побуденъ отъ любовь камто Бога и народа си, взехъ на себе си должность да собира отъ разны церковны учители и составя тая книжка малка по количество-то, но голѣма на качество-то, и да я принеса на просты-те и неученны свѣщенници и духовници; и за по лесно да ся разумѣва, начертахъ я съ *пытанія и отвѣты*.

Но тя е още нуждна и полезна и на белцы-те, понеже свѣщенници-те учи какъ да исповѣдвать, а тѣхъ, какъ да ся исповѣдвать, какъ да испытвать совѣсть-та си, и какъ да ся готвятъ, кога ще да идать при Духовника, да имъ разрѣшава грѣхове-те кое-то е видъ на исповѣдь-та.

сиречь, коя разрѣшительна, или простителна молитва да чете като ги исповѣда: така като стори Духовника, и кающійся грѣшникъ бѣва опростень и разрѣшенъ .

Въ прочемъ моля всички васъ, о Христѣ Братіе наши, Благоговѣйніи Священници и Духовніи Отцы, да пріемните настояща-та книга благонаклонно, и да я прочитате често; и ся надѣя съ Богомъ, какъ имате да ся ползовате много отъ нея: понеже ся написа по простъ и общій языкъ, както да бѣде всѣкому лесновразумителенъ .

А не забравяйте молимъ да помянувате и насъ грѣшныхъ въ сички-те ваши священнодѣяствія, и здравствуйте о Господѣ.

КРАТКО
НАСТАВЛЕНИЕ ЗА ИСПОВѢДЬ-ТА,
СЪ
вопросъ и ѿвѣтъ
на
ЕПІСКОПЪ И ДУХОВНИКЪ.

В П І С К О П Ъ. Що желáешъ ДУХОВНЫЙ О́тче?

Д У Х О В Н И К Ъ. Желáние-то ми ѣ, áкò о-
бъичате да ми дадете во́ля да исповѣдвамъ въ
нѣколò еноріа, и́ли церква на епáрхїа-та вы.

Еп. Твѣрде добрѣ. Имашъ ли понáтїе ѿ Свѣдѣ-
ски-те Прáвила, и ѿ Церковны-те О́тцы, и
о́пытъ въ товà ДУХОВНО звáніе?

Д. Я́кò и́звола́вате и́спытайте мѧ, знáа ли
да исповѣдвамъ спорѣдъ Свѣщенны-те Прáвила.

Еп. И́звѣстїи ми пѣрво, че си Свѣщенникъ.

Д. Ёто ми свидѣтельство-то и ѿпѣсно писмо.

Еп. Защо́ и́щешъ такóво настоáтельство, и́
такóвзи твѣръ? тáа грѣжа и́ долгъ ѣ на епї-
скопы-те и́ свѣщенницы-те, кой-то сѧ намѣрватъ
и́ живѣатъ въ мїръ, á не на іеромонасы-те, кой-
то трѣба да сѧ у́поко́аватъ въ келїи монастыр-
ски.

Д. Това го изыскова свашченным законъ; но тепло́та-та и любовь-та ко́-то имамъ за спасеніе-то на врати́а-та ми Христі́аны, понуждава ма да ища то́йзи тва́ръ .

Бп. Речи ми проче, какъвъ свѣ́тъчй имашъ, кога до́йде нѣ́кой да сѧ исповѣ́да, и коѣ нача́ло стрѣ́вашъ ?

Д. Кога до́йде Христі́анинъ да сѧ исповѣ́да, пѣ́рво стрѣ́вамъ Благословѣ́нъ Бóгъ: послѣ́ Царю́ невѣ́сный, Трисвѣ́тбѣ́, Гóсподи помíлуй е́и. Помíлуй ма́ Бóже и́, а́ псал. Помíлуй насъ́ Гóсподи, и дру́ги-те тропáри: по сѣ́мъши́ромъ Гóсподу́ помóлимсѧ: и во ў́ставленіи грѣ́хóвъ рава́ Бóжіа (. . . .) ѡ́ еже́ да прости́тсѧ е́му́ вса́кое прегрѣ́шеніе во́льное и не во́льное: И́къ да Господь́ Бóгъ да́руетъ е́му́ ў́ставленіа грѣ́хóвъ, и вре́мя пока́нїа, Гóсподу́ помóлимсѧ; Пресвѣ́тѹю, Пречíстѹю: И́къ подобáетъ вса́ка сла́ва .

Сѣ́тнѣ́ покáнвамъ приходáщїй-а да рече́ съ благоговѣ́нїе.

„ О́тче Гóсподи невеси́ и земли́, ко́й-то позна́вашъ всичко-то та́йнство на сердце́-то ми, на мíлость-та Ти днѣ́сь припа́двамъ, и Ти сѧ исповѣ́двамъ, чрѣ́зъ насто́щїй-а си́ дѹхóвникъ.“

И́ катò и́зрече́ това́ прѣ́дъ и́кона-та Господна́ со смиренъ́ покая́нъ, пы́тамъ го пригóтвенъ ли е́ да сѧ исповѣ́да, и а́кò рече́: не, наўча́вамъ го за дру́ги ѡ́тъ да сѧ прѣ́дѹготова́ва пѣ́рво, и така́ да о́тїва при дѹхóвника.

Сѣ́тнѣ́ го пы́тамъ, ко́лко вре́ме́ имѧ ѡ́ ка́къ

не са ѣ исповѣдали, и ѹвѣрили ли ѣ церковныя предѣла, кой-то Ѡтрѣжда да са исповѣдаме чѣтыри пѣта въ годѣна-та, илѣ най-малко веднѣшъ. Подѣръ го пѣтамы, стрѣвалъ ли ѣ канѡна, шотѡ мѢ ѣ далъ дѢховника мѢ, и знѣи ли кнѣга, илѣ понѣ мѡлва-та си; сѣтнѣ, илѣ ли вражда съ нѣкого, и тѣмъ подобни. Ѣ на конѣцъ го пѣтамы прилѣжно да ми кѣжи грѣхове-те си ѣдинъ по ѣдинъ, и кѣкъ са са слѣчили, и го наѢчавамъ (ѡкѡ не знѣе) кѣкъ трѣва да са исповѣда; и най вѣче ѡкѡ ѣ жена съ почтѣнны дѢми и пѣтанѣа за да не стѣне совлѣзнь Ѣ двѣ-те страны; и послѣ катѡ го исповѣдамъ, и мѢ дамъ канѡнъ, кѣкто мѢ просвѣтѣ Бѡгъ, чѣта мѢ простѣна-та молѣтва, и стрѣвамъ ѢпѢстъ.

Ѣп. Товѡ всѣчко-то доврѣ рѣче, и такѡ трѣва да вѢде: но кѣжи ми, кѣкѡ нѣщо ѣ исповѣдъ-та?

Д. Исповѣдъ-та ѣ самовѡлно Ѣкрѣванѣе на скрѣты-те грѣхове и лѢкави мѣсли въ чѡлѡвѣческо-то сердце, прѣдъ свѣщенника, кой-то илѣ вѡла Ѣ мѣстнымъ ѣпископъ да исповѣда, спорѣдъ Ѣвѣчаа и правѣла-та на нѡша-та свѣта Цѣрква.

Ѣп. Кѡй заповѣда да стѣва тѣмъ исповѣдъ?

Д. Господъ нѡшъ ИисѢсъ Хрѣстѡсъ, когѡ-то рѣче на ѹченицы-те си: „Прѣимѣте дѢхъ свѣтъ, илѣже ѢпѢстите грѣхѣи, ѢпѢстѣтѣ илѣ, и илѣже держѣте ѹдержѣтѣ.“ Ѣзъ товѡ покѣзва за власть-та, за коѣ-то илѣ даде да вѣрзоватъ,

и развѣрзоватъ грѣховѣ-те человѣчески.

Еп. За да са исповѣдваме Божій законъ ли ѣ, или Церковенъ?

Д. Божій ѣ, зашѣ-то Той го заповѣда.

Еп. И Христѣсъ ѡпредѣла ли го, понеже Церква-та заповѣда да са исповѣдваме макаръ едѣнъ пѣтъ въ година-та?

Д. Владыка нашъ Христѣсъ заповѣда да са исповѣдваме: и исповѣдъ-та ѣ законъ Божій, но за кога да исповѣдаваме, не ни го каза Христѣсъ. За това Негова-та невѣста Церква-та ѡпредѣла да са исповѣдваме презъ посты-те, или понѣ въ великій постъ, и да са причаставаме за Воскресѣнїе, и кой-то не вѣрди заповѣдите, тѣжко мѣ! зашѣ-то престѣпва закона Божій и Церковный.

Еп. Предѣ да дѣйде Христѣсъ на свѣтъ-а имаше ли исповѣдъ?

Д. Имаше, но не Духѣвенъ, сиречь да става предъ свѣщенникъ, както става сегѣ; но кога-то сгрѣшаваше человекъ, вдѣгаше си умъ-а камъ Бѣга, като смыслаше грѣховѣ-те си, и си удраше гърдѣ-те, както Мьтѣра искаше прошка ѿ Бѣга, както и нынѣ правимъ, кога сгрѣшаваме словомъ или дѣломъ, и скаме тѣтакси прощѣнїе ѿ Бѣга.

Еп. Имѣ ли разлика едѣна-та ѿ дрѣга-та?

Д. Истина имѣ. Зашѣ-то тайна-та исповѣдъ става предъ свѣщенникъ, а дрѣга-та не. и тѣ

става само съ умъ и во всѣки дѣнь; но не ѣ
совершенна, както тайна-та кога-то става какъ-
то прилича .

Ѣп. Защо рѣчи както прилича?

Д. Понѣже не са прощаватъ грѣхове-те во
всѣка исповѣдь, но въ онѣмъ кога-то става за-
конно .

Ѣп. Кажѣ кой и колко са способы-те, кой-то
трѣбватъ за да стане тамъ исповѣдь совершенна?

Д. Както пишатъ Церковны-те учители, и
истинна-та, и сила-та на това тайнство, иска
способы, ѣ. Исповѣдь-та трѣба да ѣ сокръши-
телна, прѣста, смиренна, чѣста, вѣрна, чѣста,
живна, мудра, вѣрна, срамна, совершенна, силна,
скрѣта, укорѣтелна, и удовлетворѣтелна.

Ѣп. Истолювай ми тѣзи една по една.

Д. Начнавамъ Ѣ перво-то: дѣмамъ, че ис-
повѣдь-та трѣба да ѣ сокръшителна, си-
речь да има за основаніе сокръшенно сердце
онзи кой-то са исповѣдва; да скорви и да пла-
чи, дѣто ѣ согрѣшилъ предъ Бѣга и своего О-
ца. Прѣста, сиречь всѣкъ въ исповѣдь-та си
да казѣва истинна-та, прѣсто както ѣ стѣрилъ
грѣхъ-а, вѣзъ да намѣси нѣкоя лажъ. Сми-
ренна, сиречь, да са исповѣда съ истинно сми-
реніе за спасеніе-то си, и не за тщеславіе, и ли
само да го виждатъ человекы-те, че са испо-
вѣдва. Чѣста, то ѣсть, да става съ чѣстъ
умъ за любовь Бѣжій, а не Ѣ страхъ человек-
чески, и ли Ѣ страхъ на мъка-та. Вѣрна, си-

речь да е Основанъ на свята-та Христова вѣра, толко въ страна-та на кой-то ѿповѣдва, колко-то ѿ дѣто са ѿповѣдва: защо-то еретика (разколникъ) нема сила да развѣржи грѣхъ, ѿ на еретика покаѣнїе-то ѿ ѿповѣдь-та не е ѿповѣдь, но подиграване. Ч е с т а, сиречь на всако време, въ кое-то человекъ познава въ себе си смъртенъ грѣхъ, трѣва да тича при дѣховника си, ѿ да не остава ѿповѣдь-та си за ѿтѣ: не вѣдетъ во что породитъ ѿтѣшнїй дѣнь. И в н а, сиречь да какова грѣхове-те си съ ѿвени дѣмы, за да мѣ разумѣва дѣховника, а не съ причїны. М ѣ д р а, сиречь перво да ги смисли за да не стрѣва тѣгость на дѣховника, ѿ да ѿпотребѣва дѣмы чѣстны ѿ приличны, ѿ ѿще да тѣрси ѿченъ ѿ мѣдръ дѣховникъ, кой-то да познава свѣщенно-то писанїе, ѿ свѣщенны-те Правила на сваты-те апостола, ѿ на сваты-те Отцы за да намѣрва каква е Божїа-та вола ѿ помощь-та за лѣкѣванїе-то грѣхове-те. В о л а, сиречь, кой-то са ѿповѣдва трѣва самовоано да са ѿповѣдва, а не съ нѣкакво насїлїе. О р а м н а, ѿлї дѣмы-те ѿ вїда мѣ да го показватъ, че са срамѣва за согрѣшенїе-то си, но срамъ-а мѣ да не е такъвзи, дѣто да крїй грѣхове-те си. О в е р ш е н н а, сиречь да казѣва сички-те грѣхове, а не да крїй нитї едїнъ: понѣже, ако скрїй нѣкой, нитї ѿповѣданы-те са прощаватъ, но оставаатъ записаны надъ тѣло-то мѣ, ѿ свидѣтелствватъ ло-

шовинна-та мѹ прѣдъ Бѳга, ѿ прѣдъ сваткі-те Нѳгови ѿнгелы. На примѣръ, ако нѣкой ѿма дѣсать грѣха, ѿ ѿповѣда дѣват'тѣхъ самовѣлно, ѿ скрый ѣдѣнъ-а ѿ срамъ, врѣща сѣ съ ѣдѣна-дѣсать: понѣже десет'тѣхъ грѣха, кой-то ѿмаше кога-то ѳтѣди при дѹхѳвника, ѳстанѣха не развѣрзани, спорѣдъ ѳногова когѳ-то скрый ѿ ѳще стрѹва дрѹгъ ѣдѣнъ, кой-то сѣ зовѣ сватотѣтство, зашѳ-то ѿска да ѿзлаже сердцеѳдца Бѳга.

ѳп. Но ако заврѣви нѣкой, ѿ не си наѹми да го кѣже, тѳй развѣрзани сѣ ѿли нѣ?

Д. Ако ѿповѣдѹщѣй-алъ Бѳжѣвилъ приличнѣй-а ѳпытъ на сѳвѣствѣдѹщѣи не го напѳмни, тѳй ѣ катѳ ѿповѣдѣхъ-а мѹ, ако го ѣ ѳставиалъ ѿ срамъ ѿ го прѣта, ѿ, катѳ че мѹ ѣ тогѣсъ не совершѣнъ ѿ лѣкѣвъ, ѿ такѳвѣи ѿповѣдъ не сѣ спрѣѣтелствова ѿникъ-а кого, ѿ не ѳвѣча да прошѣва полѣвина грѣховѣ, ѿ полѣвина-та не. ѳ тоѣ мѳже да познѣе всѣкѣй (ако ѿше) какѳ ѣ звѣркана ѳнѣ рѣчь, коѣ-то сѣ пише на прѳстѣтелнѣ-те кнѣги. „ѳлика завѣнѣа рѣди не ѿповѣдана ѿстави, ѿ ѳнѣ всѣ да прѳстѣтъ ѣмѹ Бѳгъ:“ сѣречь, ако грѣшнѣй-а сѣ доѳлно ѿсканѣе, ѣ ѿспѣталъ ѿ сѳвѣстѣта си, ѿ заврѣвилъ нѣкой грѣхъ, за да го кѣже на дѹхѳвника си за да мѹ го прѳсти ѿ нѳго катѳ Бѳгъ, кѣкто ѿ дрѹги-те. Трѣѣѣ ѿнѣ да сѣ ѿповѣдѣѣме бѣзъ срамъ, кѣкто Блѣдница-та прѣдъ Хрѣста, ѿ катѳ ѳѣмѣна фѣрѣсѣйна. Тѣ ѿна. то ѣсть да стѣѣѣ тѣйна ѿ ѿ дѣѣ-те странѣ ѿ

Ѣ дѣто са ѡповѣдѣва, ѡ кой-то ѡповѣдѣва. Ѣ сѣдѣтелна, сѣречь да Ѣсѣдѣва сѣвеси, кѣкто рече ѡ Давѣдѣ. „Рѣхѣ, ѡповѣмѣ на мѣ беззакѡнѣа моѣа Господѣви.“ ѡ не да препѣтствѣва, че са Ѣ принѣдѣлѣ Ѣ дрѣги. понѣже тѡй тогѣсѣ не са ѡповѣдѣва, но Ѣсѣдѣва, ѡ не са ѡповѣдѣва тѡй, но дрѣгѣго ѡповѣдѣва; ѡ Давѣдѣ дѣма „рѣхѣ, ѡповѣмѣ на мѣ,“ ѡ не дрѣгѣго; сѣвеси ѡндѣ трѣба да прѣви виновѣтѣ, ѡ да не препѣтствѣва кѣтѡ Ѣдѣама, кой-то фѣрли погрѣшка-та на Ѣа, Ѣа змѣа-та. Ѣвершѣна, то Ѣсть да мѣ раѣва канѡна, кой-то мѣ са дѣва Ѣа Ѣдра, мѣ.

Ѣп. стрѣва тѣ ѡповѣдѣ-та трѣба да Ѣ употребѣва дѣа чѣсѣ озвранѣнѣ ли Ѣ дѣхѡвникѣ-а да тѣрси грѣхѣ ѡ кой-то Ѣ чѣлѣ, ѡ ли не? да прѣ. Не Ѣтвѣжѣмѣ дѡбѣгѣ мѣ Ѣ да Ѣвѣрди скрѣтомѣ грѣхѡвѣ-те, кой-то Ѣ чѣлѣ на ѡповѣдѣ-та ѡ ли ѡкѡ не, смѣртнѡ сгрѣшѣва, ѡ втѡрѣй Ѣда стѣва, понѣже развѣрѣва тѣѣнство-то, ѡ печѣта на ѡповѣдѣ-та, ѡ приѣча мѣ голѣмо наказѣнѣе, ѡ совершѣннѡ Ѣлѣчѣнѣе.

Ѣп. Но ѡкѡ по слѣчаю свѣщѣнникѣ, ѡ ли мѣранѣнѣ (мѣранѣна ѡ тѡй мѡже да ѡповѣда вѣ голѣма нѣжда) кѣтѡ чѣнѣ грѣхѣ, ѡ ма ли дѡбѣгѣ ѡ тѡй да вѣрди ѡповѣдѣ-та тѣѣна, кѣкто ѡ дѣхѡвникѣ-а?

Д. Ѣстина дѡбѣженѣ Ѣ, понѣже ѡкѡ го ѡвѣнѣ ѡ тѡй свѣтѡтѣтецѣ са нарѣча.

Ѣп. Мѡже ли нѣкой кѣтѡ са ѡповѣда да

дадѣ вѣла на Духовникъ-а си да ѡвѣ грѣхъ-а мѹ на нѣкого?

Д. Нѣкои учители казѹватъ да бѣва, а нѣкои нѣ; понѣже да крѣи Духовника грѣхове-те на кой-то са ѡповѣдватъ ѣ законъ естѣ-ственъ, ѡ Божѣственъ, ѡ церковенъ, ѡ колако-то высѡкъ стѣпенъ ѡ чинъ да ѡма нѣкой церков-никъ, не мѡже насѡли Духовникъ-а за да мѹ каже грѣхъ на нѣкого человекъ; понѣже Духов-никъ-а не чѣва ѡповѣдва на человекъ, катѡ человекъ, но катѡ Епѣтропъ Бѡжѣи, ѡ повече катѡ Бѡгъ. Но акѡ ѡповѣдѹющѣи акѡ ѡще за да ѡвѣ Духовникъ-а грѣхъ-а мѹ, мѡже да го каже вѣнъ ѡ ѡповѣдъ-та, но катѡ че мѹ приказѹва дрѹго нѣшо, ѡ така мѡже.

Еп. акѡ нѣкой Епѣскопъ зажапѣ Духовникъ-а за да мѹ каже ѡстинна за какѡ-то щѣше го пѣта, ѡ са зажапѣ ѡ Духовникъ-а че ще мѹ ка-же: послѣ акѡ мѹ рече Епѣскопъ-а, кажи ми акѡ ѣди-кой ѣ направилъ ѣди-коѣ по ѣди-коѣ време, коѣ-то знаѣ Духовникъ-а: пѣтамъ, акѡ Духов-никъ-а не мѹ каже, сгрѣшавѣ ли, понѣже правн лажѡвна клѣтва, а пакъ акѡ каже, ѡвѣ ѡповѣдъ-та; що ѡма да правн?

Д. Трѣва да мѹ са ѡтговѣри, какѡ не знаѣ нѣшо, ѡ не са жапѣ лажѡвно; понѣже Духов-никъ-а са ѣ зажапѣлъ за да мѹ каже ѡновѣ, коѣ-то знаѣ катѡ человекъ само, а не ѡновѣ, коѣ-то знаѣ катѡ Бѡговъ Епѣтропъ, ѡли катѡ Бѡгъ. Грѣхъ-а на ѣди-кого си го знаѣ катѡ

Богъ, а не като челоуѣкъ, за коѣ-то не познава други нѣкого по-голѣмъ въ сеѣе си, а нити може да го насили нѣкой за това.

Еп. Ако нѣкой церковенъ первѣйши, или миранинъ опредѣли на слуги-те си, или на други да са исповѣдатъ точно на еди-кой Духовникъ, и да казватъ всички-те си грѣхове, да праватъ ли това, или не?

Д. Когà са намѣри такòвзи прокалтъ Духовникъ, и втори Юда, и са совлазнаватъ чеказова грѣхове-те на исповѣдаючи-те си, не трѣба да са исповѣдатъ на него; но ако е съ насиліе нека са исповѣдатъ само по обичаю, и ако не кажатъ всички-те си грѣхове, не сгрѣшаватъ.

Еп. Ако трѣба нѣкой челоуѣкъ да са исповѣда на Оващенникъ-а си, кой Оващенникъ трѣба да е?

Д. Епископъ-а мѣ първо, или первѣйшій-а на Енерія-та мѣ, или и страненъ Оващенникъ, само да има изволеніе въ Епископъ-а, или въ Епитропъ-а.

Еп. Това са разумѣва за кой-то живѣатъ на мѣсто-то имъ, но на пѣтници-те, на торговцы-те, и на странны-те челоуѣцы кой Оващенникъ?

Д. Кой-то са прилѣчи на мѣсто-то, дѣто са тѣ намиратъ.

Еп. Може ли нѣкой да исповѣда нѣкой грѣхъ на единый Духовникъ, а други на други?

Д. Не може; понéже ѣднѧ ѡповѣдь не ѣ совершенна; ѡ дрѹго: какъ може ѣдинъ грѣхъ да сѧ простѧ, а дрѹгѧй-а да ѡстане; това ѣ нечестѧе, да зѣма нѣкой си ѡ Бѡга полевна прошка .

Ѣп. Каквѡ трѣба да ѡма Ѣвѡщенникъ-а, за да стане Дѹховникъ за да ѡповѣдва ?

Д. За това да сѧ намѣратъ ѡпредѣленни канѡни ѣ невозможнѡ, понéже кой-то сѧ ѡповѣдватъ приличатъ на ѣднѡ вещество безобразно, на коѣ-то Дѹховникъ-а мѡсли да ѹприличѧ видъ-а: ѡ акѡ го ѹприличѧ подобно, ѹприличѧва сѧ, но акѡ докѡра страненъ ѡ не подобенъ видъ, ѡлѧ ѡстави каквѡ-то ѣ вѡло, ѡлѧ стѧва ѣднѧ знѧма дрѹговѧдна: ѡлѧ приличатъ кой-то сѧ ѡповѣдватъ на болны-те, ѡ ранѧны-те, ѡ акѡ положѧ Дѹховникъ-а на раны-те ѡмъ, ѡлѧ дадѣ цѣрѡве такѧва дѣто да сѧ спомѡгнатъ ѡсцѣлѧватсѧ; ѡлѧ акѡ тѣри, ѡ дадѣ противны-те, ѡ не подобны-те, повреждѧватъ сѧ. За това сѧ ѡзмѡслиха нѣкои Ѣщи закѡни кой-то сѧ нѣждни да ги знаѧ, ѡ да ѡма Дѹховникъ-а; а. Да ѣ доврѡнравенъ, ѡ почтѧнъ человекъ; б. Да ѣ прѧксанъ ѡ ѹченъ, ѡ да знѧе Ѣвѡщенно-то писѧнѧе, ѡ Божѣственны-те закѡны, ѡ да разсѣждѧва смѣртны-те грѣховѧ ѡ по-долны-те: сѡрѣчь кой грѣхъ може да развѡрже, ѡ кой не, ѡ кой ѣ по-голѣмъ ѡ дрѹги-те, ѡ да знѧе слѡчки-те ѡ видове-те на грѣхове-те; г. Да ѣ мѡдръ да пѡта грѣшный-а, ѡ да го настѧва на спасѧтеле-

ный-а пѹть, да мѹ дѣва дѣрзость да си кѣзова грѣховѣ-те свободнo, и да ѿма надѣжда на Божїа-та мїлость: **д.** Да ѿ мїлостивъ, да со-страдава съ грѣшный-а, да го ѹтѣшава и да мѹ дѣва дѣрзость за да стрѹва канонъ-а кой-то ще мѹ даде, кой-то трѣбова да мѹ са дѣва съ мїлость, за да не става причина канонъ-а да отчаюва грѣшный-а: **е.** Да ѿма ѿзволѣнїе, и ѿндаалтїръ ѿ вмѣстный-а епископъ: **з.** Да ѿма страхъ Божїй на себѣ си, и да не ѿ мързливъ, но да дѣйствува службѣ-та си, и долъга-а си за по́лаза на ѿповѣдѹющїй-а: **и.** Да ѿма са́мо едно намѣрѣнїе за дѹшевно-то спасѣнїе на ѿповѣдѹющїй-а, и да не глѣда на пари, илїи дрѹго не́що, понѣже лъсти са ѹмъ-а мѹ на онова, и не мѹже да чѹва доврѣ, нитї мѹже да ѿсправи ѿповѣдѹющїй-а: **и.** Да развѣрзѹва и вѣрзѹва спрoтї сила-та си и дозволѣнїе-то дѣто ѿма: понѣже ако ѿ дѹховника свѣщенникъ, не мѹже да прoстї оногова кой-то ѿ ѿвно форесанъ ѿ епископъ, но не́го го прoшава илїи сѹщїй архїерей, кой-то го ѿ форесалъ, илїи дрѹгъ архїерей, (но тогасъ мѹже) ако ѿ ѹмралъ о́нзи архїерей кой-то ѿ вѣрзалъ, илїи вѣрзанїй-а ако са намѣри дрѹгадѣ: **о.** Да не ѿще запла́та илїи дрѹго не́що за да мѹ прoстї грѣховѣ-те, понѣже става вторый Сїмонъ, сїрѣчь проклѣтъ и афоресанъ: и подїръ ѿповѣдѣ-та, и канонъ-а дѣто мѹ ѿ далъ, ако ѿповѣдѹющїй самовѣлно ѿще да мѹ даде не́що, мѹже да го зѣми вмѣсто

милостына, и остава долженъ да се моли Бѣгу за него, и за души-те на родители-те мѣ въ Божественны-те си службы.

Ѣп. Ако бѣдствува нѣкой въ морѣ, или на другѣ мѣсто, дѣто нема Духовникъ, и се исповѣда на миранинъ съ сокрушеніе, и посаѣ се удави, или умрѣ, той спасава ли се; или може ли да се исповѣда всаки на другигѣ кога-то нема священникъ?

Д. Таа исповѣдь ползува удавенный-а человекъ, за сокрушеніе-то дѣто ѣ ималъ, и за дѣто ѣ презрѣлъ срамъ-а та си казалъ грѣховѣ-те, и желаніе-то коѣ-то ѣ ималъ на исповѣдъ-та, и не за развѣрзваніе-то коѣ-то мѣ ѣ далъ миранина; понеже онова коѣ-то нема нѣкой, нити може да даде; сабдовательно нити мѣ даде развѣрзваніе-то, нити можеше да мѣ даде; понеже това дарованіе даде се само на священницы-те, а не на миранинѣ те; но долгъ има и ови миранинъ да не казува грѣховѣ-те на оногова, как-то и Духовникъ-а, или ако не смертно грѣшава

Ѣп. Въ нѣжда смѣрть може ли всакии священникъ да исповѣда?

Д. Може, понеже нѣжда-та нема законъ, и въ нѣжда всакии священникъ може да исповѣда не волю, и прощава человекъ за колко-то ѣ правилъ, за да не иди въ мѣка-та. Но ако оживѣи человекъ, и познава че има грѣхъ, когѣ-то неможѣ да мѣ го прости священникъ-а, дол

женъ ѣ да го кажи на Ёпископъ-а си, не чи не ѣ простѣнъ, какъ-то ѿ дрѹги-те, но за да зѣ-ми приличнїй-а канонъ, ѿ за да са вѣрде да не падне дрѹги пѣть въ такѡвзи грѣхъ.

Ёп. Акъ да ѣ нѣкой много зѣ болѣнъ, ѿ бирѣ дѹша, ѿ Дѹховникъ-а не ѿма време да чѹе грѣховѣ-те мѹ ѣдинъ по ѣдинъ, що трѣбова да стѡри Дѹховникъ-а?

Д. Акъ ѣ време-то тѣсно, ѿ болнїй-а не мѡже да каже всїчки-те си грѣховѣ, катѡ чѹѿ нѣколко, ѿ виде скорвь-та ѿ печаль-та мѹ, тѣтакси нѣка го развѣрже ѿ грѣховѣ-те мѹ, да не вѣ ѿздѣхне завѣрзанъ; но акѡ не мѡже да говорї, ѿ ѿма ѹмъ-а си, нѣка го пѣта сѣмотѣзи двѣ-те, то ѣсть акѡ да ѿще да ѿповѣда всїчки-те си грѣховѣ, ѿ акѡ ѿще да прости вразы-те си, ѿ акѡ речѣ ѿца, нѣка мѹ прости всїчки-те грѣховѣ.

Ёп. Мѡже ли Патрїархъ, ѿли Ёпископъ да возврѣни нѣкого ѿ стадо-то си за да са не ѿповѣдва нїкоги?

Д. Не мѡже; понѣже ѿповѣдь-та ѣ Божѣственъ законъ, ѿ не церкѡвенъ, ѿ на Божѣственнїй законъ, нїкой нѣма нѣкакѡ достоинство.

Ёп. Какѡ трѣбова да ѿма ѿповѣдѹющїй, за да са ѿповѣда чїсто, какъто повелѣва церква-та?

Д. Пѣрво да ѿма рѣшенїе за да направї совершѣнна ѿ чїста ѿповѣдь, на коѣ-то трѣбова трї нещѣ, да са ѿповѣда сѣмъ го свої-те ѹста,

да ѿма сокрѹшенно сѣрдце, ѿ да стрѹва канѡнъ-а кой-то мѹ ѣ далъ Дѹховникъ-а мѹ.

Ѣп. Какво нѣщо ѣ покаѡнїе-то ?

Д. Покаѡнїе-то ѣ єдно ѿ седемтѣхъ тайны церкѡвны спрѡти Божѣственнаго Дамаскіна, ѿ є катѡ Ѳтверащѣнїе ѿ дїавола каютѡ Бѡга, спорѣдъ кой-то намира кающїй прѡшка, ѿ стѡва пакъ скїнъ Бѡжїй, ѿ сподѡвава сѡ въ Небѣсно-то Цѡрство.

Ѣп. На коѡко вїдове ѣ покаѡнїе-то ?

Д. Въ два, вѡтreshенъ ѿ вѡнкашенъ, ѿ єдинїй стѡва сѡ сокрѹшенно сѣрдце, ѿ печѡлъ; ѡ вѡнкашнїй, сѡ сѡзвї, сѡ покѡбнї, ѿ дрѹги.

Ѣп. Ѳтдѣ сѡ рѡжда покаѡнїе-то, ѿ кой ѣ начїнъ-а на поправлѣнїе-то мѹ ?

Д. Покаѡнїе-то прѡисхѡжда ѿ Ѳтверащѣнїе-то на грѣхъ-а, ѿ Ѳвращѣнїе-то камъ Бѡжїе-то челоувѣколюбїе, понѣже кога-то челоувѣкъ дѡйде въ сѣбе сї, ѿ познѡе че ѣ прѣгрѣшїлъ на Бѡга, не намѣрва дрѹго срѣдство да сѡ спрѡтѣлствѹва сѡ Бѡга, Ѳсвѣнъ сѡмо сѡ покаѡнїе-то, коѡ-то сѡстой на сокрѹшенно-то сѣрдце, коѡ-то ѣ пѣрва-та чѡстѣ на покаѡнїе-то.

Ѣп. Какво нѣщо ѣ сокрѹшенїе-то ?

Д. Сокрѹшенїе-то ѣ да сѡ воспѡли нѣкой сї самѡбѡно, да воспѡче, ѿ да сѡ Ѳскорвї, за коѡ-то ѣ согрѣшїлъ прѣдъ Бѡга. Прѣдъ Бѡга дѹмамъ, понѣже не стїга да сѡ Ѳскорѡва челоувѣкъ сѡмо защѡ-то щѣ ѿде въ мѹка-та спрѡти грѣховѣ-те сї, но защѡ-то ѣ наскорвїлъ Бѡга.

кой-то го е създаъл, и мѣ е дарилъ тѣлкосъ и тѣлкосъ добрини.

Еп. Ако нѣкой за сокрушеніе-то, и печаль-та, които има, намѣрва се въ благодать-та Божіа, долженъ ли е да се исповѣда?

Д. Трѣбува; понеже сокрушеніе-то съдържава добръ-а на исповѣдь-та: и за да ѹварди цер-ковна-та заповѣдь; илй ако не ише да се испо-вѣда, не го поазова сокрушеніе-то; защо-то тог-да не се намѣрва въ благодать-та Божіа; ако и да нема нѣкой грѣхъ, понеже живъз человекъ невозможно е да е безъ грѣхъ, и ако помисли, и рече това, тѣтакси пада въ по голѣмый грѣхъ на гордость-та.

Еп. И ако познава че нема въ себе си нѣкой смѣртенъ грѣхъ що ще каже на Духовникъ-а си?

Д. И ако познава че нема смѣртенъ грѣхъ, но нека вѣрди себе си да не дѣла тѣмъ рѣчь, илй ѡвъ що самъ стѣрилъ? илй що ще кажа? както мно-зина иматъ Обычай да го дѣлатъ; но да иде при Духовникъ-а си и да дѣла, че ѡвъ беззаконно-вавъ ѡ сички-те повече, макаръ спроти Божіа-та мѣлость не чѣствовамъ въ себе си смѣртенъ грѣхъ, но за да ѹварди Церковна-та заповѣдь, дойдѣхъ на нозѣ-те ти, и иша прошеніе ѡ Бѣга, като ѡсждамъ себе си за сички-те смѣртни грѣховѣ.

Еп. Кой грѣховѣ именуваатъ смѣртни, и кой за прошеніе?

Д. Смѣртенъ грѣхъ ѡбщо, спроти свѣты-те

УЧИТЕЛИ Е, ВСАКО ДѢЛАНІЕ ЧЕЛОВѢЧЕСКО ВЪ ТОЙЗИ ЖИВОТЪ; СПРОТИ ДѢТО СЯ РАЗТАКВА РѢЧЬ-ТА НА ДВОЙНА-ТА ЛЮБОВЬ, СРѢЧЬ КАМТО БОГА, И КАМТО БЛИЖНИЙ. ЗА ТОВА И ГОСПОДЬ РЕЧЕ, ЧЕ СІЧКІЙ ЗАКОНЪ, И ПРОРОЦИ-ТЕ, НА ТѢЗИ ДВѢ-ТЕ ЗАПОВѢДИ ВКІСАТЪ; ПОНЕЖЕ ВСАКО ДѢЛАНІЕ ЧЕЛОВѢЧЕСКО, ИЛИ КАМТО БОГА СЯ ШНОСА, ИЛИ КАМТО БЛИЖНИЙ, И СПРОТИ НЕГО, ПАКЪ КАМЪ БОГА.

Вп. И кажи ми и кой са за прощѣніе грѣховѣ?

Д. За прощѣніе напротѣвъ, кой-то не са за смѣрть, срѣчъ дѣто не умѣртваватъ дѣшата челоѣческа, но истѣдѣватъ любовь-та, коѣ-то трѣбова да имаме на Бога, и кой-то не разтакватъ двойна-та любовь; такѣизи са: празднословіе-то, коѣ-то не поквѣра честь-та на ближний, не разтакѣва любовь-та какѣо-то разтакѣва учорѣніе-то; подобно за прощѣніе и смѣхъ-а, и присмѣиванье-то, естѣственный гнѣвъ, да отквѣдне нѣкой фолла (мангѣръ), или игла, дѣтински-те лажѣ, и подобны-те.

Вп. Какѣо разлічатъ тѣзи най-сѣтнина-та?

Д. Отлічатъ, понѣже кой-то са за прощѣванье изличаватъ са и бѣзъ удовлетворѣніе-то, само Ѣ благодѣть-та Божіа, и повече на кой-то живѣатъ чрѣзъ Тайна-та на Наслосвѣщѣніе-то, и Архїерейска-та благословіа, и дрѣги-те кой-то са именѣватъ малки тайни. И на мѣрты-те спроти ѡбѣкновѣнны-те пѣматѣ, кой-то ги правѣ Цѣрква-та. И смѣртны-те грѣховѣ дрѣвоѣче

не са различаватъ, Освѣнъ съ дѣйстви́телна бѣлка на покая́ніе-то. ꙗ́ко ѣ и́стинно покая́ніе-то, и́ соверше́нно, какъ-то рекохъме, состо́ва са чре́зъ сокруше́нно се́рдце, исповѣ́даніе, и́ ѹдово́летворе́ніе .

Ѣп. Какво́ не́що ѣ ѹдово́летворе́ніе-то ?

Д. ѹдово́летворе́ніе-то ѣ дѣ́лтелно и́сполне́ніе, и́ соверше́ніе на кано́нъ-а, когѠ-то да́ва ДѹхѠвны́й О́тецъ на грѣшны́й-а, спрѠти вла́сть-та дѣ́то и́ма; и́ да бѣ́га ѡ причѣны-те на грѣхъ-а, кой-то са много́деніе-то, многопѣ́тіе-то, сообра́щеніе-то на жены́-те, лѣ́ность-та (мѡрзелъ-а), и́ тѣ́мъ подо́бни .

Ѣп. Ѣ́ гдѣ́ сме по́ели това́ ?

Д. Ѣ́ Свѣще́нно-то Писа́ніе, и́ ѡ свѣты́-те О́тцы; ѡ Писа́ніе-то намѣ́рваме на ѣ́и гла́ва на число́-то, когѠ-то Моисѣ́ева-та сестра́ похѹли вра́та си, не са и́збавлѣваше ѡ прока́за, ꙗ́ко не вѣ́ше стѠрила ѹдово́летворе́ніе-то, сѣрѣчь да стои́ подъ наказаніе́ се́демы́ дѣна вжнъ ѡ сполченіе́-то (Ѡрдѣ́л-та): ꙗ́ ѡ свѣты́-те О́тцы; зашо-то Ѡпредѣ́лѣха и́вно, спрѠти коли́чество-то и́ ка́чество-то на грѣхѠвѣ́-те, и́ ѹдово́летворе́ніе-то. За това́ трѣ́бова да зна́й ДѹхѠвникъ-а канѠны-те, за да ѹправлѣ́ва ДѹхѠвны́-те си ча́да .

Ѣп. Спорѣ́дъ ко́ако вѣ́дове ста́ва ѹдово́летворе́ніе-то ?

Д. Спорѣ́дъ чѣ́тыри: чре́зъ ѹста́, тѣ́ло, и́ дѣ́ло. Чре́зъ Дѹхъ; когѠ-то вѣ́кой ѹмилостивѣ́ва БѠга съ ѹ́мна моли́тва, дѣ́то да вѣ́ка катѠ да-

вѣда: „Иъзъ глѣбинѣ възвѣхъ къ тебѣ Господи.“
Чрѣзъ ѹста, каквѣ-то, кога-то сѣщій дѣла:
„Господи възвѣхъ къ тебѣ, ѹслѣши мѧ.“ Чрѣзъ
тѣло, съ говѣенѣе, вѣненіе, колѣнопоклоненіе, и
сѣхладеніе. Чрѣзъ дѣло, кога ѹмилостѣваме Бѣ-
га съ милостыня на сиромѧсы-те, сирѣ, и вдо-
вицы За това и Данїилъ камъ Новоходоносора
дѣлаше: Глава д. „Беззаконіе твоѣ съ милосты-
ня иъзѣви.“ И Товитъ, глава ѣ, „Милостыня-
та ѡ смѣрть иъзѣва, и чѣсти грѣховѣ-те.“ и
„Блаженіи милостиви.“ Мат.ѡѣа ѣ. въ тѣзи стра-
ни на ѹдовлетвореніе-то сохрѧва съ любовь-та
и камъ важнѣи; камъ Бѣга, чрѣзъ молѣтва-та,
и говеніе-то; и камъ важнѣи, чрѣзъ милосты-
ня-та, съ коѧ-то съ иъзобраѣва совершеннѣи
Христїанинъ.

Ѣп. Защо заповѣда Христѡсъ да съ иъповѣдѣ-
дѣваме?

Д. Понѣже иъповѣдѣ-та ѣ лѣкъ на грѣховѣ-
те, коѧ-то правиме, и за съ сподѡвиме на Цѣр-
ство-то Небѣсно.

Ѣп. Коѧ грѣховѣ сме дѡлжни да иъповѣдѣ-
ваме?

Д. Онѣзи коѧ-то подѣрзъ крѣшеніе-то прави
человѣкъ: сирѣчь смѣртны-те, и коѧ-то съ за
прошѣванѣе; понѣже тѣзи смѣртни грѣховѣ катѡ
ѣма нѣкой, простѣтеаны-те не ѣ нѣждно да иъ-
повѣдѣва человѣкъ, понѣже тѣ и безъ иъповѣдѣ
съ прошѣватъ, какъ-то рѣкохме, чрѣзъ благоговѣ-
ніе-то камъ Бѣга, и свѣтїи-те Мѡ, и съ дрѣги

БЛАГОДѢЛНІА; но ПО-ДОВРѢ Ё да ѲСПОВѢДУВАМЕ Ѳ
ТѢХЪ; понѣже мнѢго пѢте катѢ стѢватЪ сЪ зѢд
намѢрѢніе, Ѱ прѢстѢтели, стѢватЪ смѢртны.

Ѣп. КѢи Ё смѢртныѢ грѢхЪ ?

Д. Ё, кѢк-то рѢкохѢме, желѢніе-то, ѲлѢ слѢво,
ѲлѢ дѢло прѢтѢвно на БѢга .

Ѣп. Кога прѢви челѢвѢкЪ такѢвЪ грѢхЪ,
какѢвѢ Ѣстава на дѢша-та мѢ ?

Д. НѢщо дрѢго ѢсвѢнЪ дѢто прѢпѢдѢва въ
грѢхЪ; Ѳ ѢкѢ ѡмрѢ въ нѢго, ѢтѢва въ мѢка-та,
кѢкто дѢма Ѳ ПѢгелЪ: „желѢ грѢхѢвное Ё смѢртъ.
понѣже пѢрво прѢви челѢвѢка да ѲзгѢви благо-
дѢть-та БѢжѢа, Ѳ ѢсыновѢніе-то, вѢоро го прѢ-
ви врѢгЪ БѢжѢи, Ѳ трѢто, достѢйнЪ за вѢчна-та
мѢка .

Ѣп. КѢлко, Ѳ кѢи са смѢртны-те грѢхѢве ?

Д. СѢдѢмъ: гѢрдѢсть-та, сребролѢбѢе-то, зѢ-
вѢсть-та, лѢкѢмство-то, блѢдство-то, гнѢвъ-а, Ѳ
мѢрзѢлъ-а .

Ѣ. ѢпрѢтѢ кѢлко вѢдове пѢда челѢвѢкЪ въ
гѢрдѢсть-та ?

Д. ѢпрѢтѢ сѢдѢмъ: ѢкѢ са не покорѢва на
ПрѢдсѢдѢтѢла си, Ѳ на пѢ-дѢври-те си, кога са
фѢли за Ѣнова кѢѢ-то нѢма, кога са прѢстрѢва
сѢвѢтъа, Ѣ Ё дѢмонЪ прѢобразѢнЪ, кога Ё малѢво-
тѢворѢцЪ, Ѳ стѢи на гнѢвъ-а си, кога-то стѢи
тѢвѢрдЪ на зѢы-те си мѢсли, Ѳ кога нѢи на
сѢтнѢ Ѳска Ѳ зѢма достѢйнство кѢѢ-то мѢ не
прѢдѢча, Ѣ нѢто Ё достѢйнЪ .

Єп. ѿ въ сребролюбїе-то спротї ко́лко вїдове па́да ?

Д. Спротї дрѹги сѣдмь: а́ко краде чѹждо не́що, а́ко лжи дрѹги въ зѣманье-то ѿ даванье то си, а́ко є сѹрѹвъ ѿ не милостїевъ на сиромá-сы-те, а́ко сá кжлнє, а́ко ѿбича да предава церкѹвны вѣщи, ѿ а́ко гѹни лїхва-та, ѿ послаѣ а́ко става каменосѣрдъ кáмто блáжннм си .

Єп. ѿ въ зависть-та ѿ ко́лко вїдове па́да ?

Д. Пáкъ въ дрѹги сѣдмь: а́ко мрáзи врагъ-а си, а́ко ѿсѹждава блáжннй-а си, а́ко сá ѿпла́кова ѿ клевети сосѣдъ-а си, а́ко сá рáдова на пропáданье-то мѹ, а́ко сá печáли за благополѹчїе-то мѹ, а́ко кжлнє, ѿ ѿма вражда .

Єп. ѿ въ лáкомство-то ѿ ко́лко вїдове па́да ?

Д. ѿ въ не́го подобно въ сѣдмь; а́ко сá грїжи сáмо за ѿденье, а́ко дїри многовїдни ѿстїа, а́ко сá ѿпїва єжеднєвно, а́ко ѿде ѿ пїє безъ мѣрка, а́ко желáе всегда чревоугодїе-то, а́ко сá ѹпражнáва всегда въ хорá ѿ пѣсны, ѿ наконецъ а́ко да дїри тѣлесны-те сладострáстїа .

Єп. ѿ въ блáдство-то ѿ ко́лко вїдове па́да ?

Д. Пáкъ спротї сѣдмь: сѹ ѹмъ-а си, когá желáй да сá намѣри сѹ женá, а́ко за любовь-та на нѣкое лицє безчїнствѹва, а́ко когá-то за да стѹри любовна-та си вѹлл, тѹра живѹтъ-а си въ вѣдá, когá мысли сѣбе си че є нáй крáсенъ, ѿ достѹпнъ ѿ снчки-те, когá ѿбича да живѣй за да блáдствова, когá ѿбича сѣбе си, ѿ наконецъ

кога ѿтчаюва дѹшевнѡ-то си спасѣнїе .

Еп. ѿ въ грѣвѣз-а спорѣдѣ ко́око вїдѡве па́да ?

Д. Спорѣдѣ сѣдмь: кога хѹли, кога вїка, кога пѣва, кога плаши, кога вїи, кога кжанѣ, ѿ кога ѿма вражда .

Еп. ѿ въ мѣрзелѣ-а въ ко́око вїда ?

Д. Спорѣдѣ дрѹги то́окозъ: кога сѣвѣва на Бѡга сѣ лѣнѡсть, кога сѣ лѣнѡсть влѣзва въ цѣрква-та, кога сѣ нетерпѣнїе сѣвѣша Божѣствен-на-та дитѹргїа, ѿ дрѹги-те прѣвилаа, кога мала-дѹшествова ѿ не свѣршюва добрѡ-то, кога-то сѣ ѿтчаюва ѿ Божїе-то благоѹтрѡбїе, кога мѣсли всегда лѹкавїина, ѿ кога желѣи да ги ѡсо-вершѣва .

Еп. Мѡже ли нѣкоѿ да согрѣшїи, ѿ дрѹгоаче, ѡсвѣнѣз смѣртны-те грѣховѣ ?

Д. Мѡже: кога прѣви прѡтївно на десѣт-тѣхъ зѣповѣди, ѿ на цѣрква-та .

Еп. Кажї ми какъ, ѿ пѣрво кой са Зѣповѣ-ды-те Бѡжїи ?

Д. Зѣповѣды-те са дѣсѣть, ѿ трѣвова да ги знѣе дѹхѡвникъ-а .

ѧ. ѿзъ ѣсмь Бѡгъ твоѿ, свѡвождаѿ тѣ ѿ землїи ѡгѹпетскїа, да не вѣдетъ тебѣ бѡзи ѿнїи рѣзвѣ менѣ .

Ѣ. Не сотвори сѣбѣ кѹмїра, ѿ всѣкаго подо-бїа, ѣлїка на небесїи гѡрѣ, ѿ ѣлїка на землїи нїзѹ, ѿ ѣлїка въ водахъ подъ землїею: да не поклѡнїшиа ѿмъ, ни послѣжиши ѿмъ .

Г. Не пріѣмай ѿмене Господа Бога твоего всѣхъ.

Д. Помни день субботный, еже святити се: шестъ дней дѣлаи, и сотвориши (въ нихъ) всѣ дѣла твоя, въ день же седмый суббота Господу Богу твоему.

Е. Чти отца твоего и матерь твою, да благо ти будетъ.

Ж. Не убий.

З. Не прелюби сотвори.

И. Не укради.

Б. Не послѣдствуй на друга своего свидѣтельства ложна.

Г. Не пожелай жены искренняго твоего, не пожелай дому ближняго твоего, ни села его, ни раба его, ни рабыни его, ни вола его, ни осла его, ни всякаго скота его, ни всего елика съте ближняго твоего.

Въ а ж заповѣдь согрѣшаватъ безбожны-те, и който са покланятъ на много богове.

Во б ж, кой-то са покланятъ на идолы, на солнце-то, и на звѣзды-те, и кой-то не вѣроватъ во единого Бога Трипостаснаго, благочестиво и православно, любостежатели-те, катò идолопоклонницы-те, и лакомы-те, „иже богъ чрево.“ магесницы-те, кой-то вѣрватъ звѣздословіе, честь, орисницы, кой-то ходатъ по магін, и кой-то оставатъ Божіа-та помощь, и са надѣватъ на человекеска-та.

Въ г ж, кой-то са кланятъ въ Бога скѣпій часъ, и думатъ, тако ми Бѣга, тако ми Бого-

рѡдъ ица, тако ми крѣста, и сваты-те, кой-то сѧ кжанигѧ на лѣжа, кой-то сѧ ѡвѣщаватѧ да харѣжетѧ нѣщо на Бѡга, посаѣ сѧ раскайватѧ, и не го дѣватѧ .

Въ д а, кой-то не почиатѧ недѣавы-те, и прѣзднични-те дни, амь работатѧ, и кой-то въ тѣхъ не слѣшатѧ Божѣственна-та литурѣгѣя ѡ небреженіе-то си, и кой-то не вѣрдатѧ сваты-те посты, и кой-то не дѣватѧ ѹзаконѣнно-то на церкѡвны-те слѣжителы .

Въ е та, кой-то не почиатѧ родители-те си, и не имѧ помагатѧ въ нѣжды-те; илѣ псѣватѧ и хѣлатѧ, и кой-то не почиатѧ ѹчителы-те си, и Дѣхѡвницы-те, и первѣйши-те и Епископы-те, и свѣрѣнницы-те, и маѣсторы-те всѧкаго хѣдожества, и на конѣцъ сѣчки-те си по-горни .

Въ з та, кой-то ѹбиватѧ тѣлесно, илѣ дѣшевно, кой-то мрѣзатѧ вразы-те си, и желѣатѧ смерть-та имѧ: въ нѣго согрѣшѣватѧ церкѡвны-те, кой-то многовидно дѣшевно ѹбиватѧ кой-то сѧ подѧ власть-тѣ имѧ, и посетѣніе-то, кога-то сѧ не грѣжатѧ за спасѣніе-то имѧ, не ги подѣаватѧ, не имѧ слѣгѣватѧ, не ги исповѣдватѧ, и не ѹправѣаватѧ дѣши-те имѧ, кѣкто ище и повелѣва церкѣва-та, и не постыдѣватѧ со всѣмѧ стѣдо-то си, и сѧ закѡны-те на сваты-те Ѳтцы торѣватѧ, и растѣкѣватѧ, кѣкто дѣма Прорѡка: вѣнограда Хрѣстова, за злопечеланье-то си, и не боговоѣніе .

Въ з ма, кой-то глѣдатѧ чѣжды жены, и

ги прелюводѣйствуватъ, и ги раздѣлатъ, и кой-то владствуватъ со всѣка жена, понѣже и въ него са содержѣва владство-то, и дрѹги-те невоздѣржности, нечѣстны-те пѣсны, страстны-те цѣлѣвкы, лѣкѣво-то прегрѣшанке, безчѣстны-те хора, и игръ-те, вѣднѣи слѣхъ, злѣи те пѣмысли, малѣкѣ-та, дѣтотѣкѣнѣ-то, мѣжелѣвство-то, скотолѣвство-то, на конѣцъ, всѣко тѣлѣсно ѡсквернѣнѣе: понѣже прелюводѣйство-то ѣ не сѣмо тѣлѣсно, но и дѹхѣвно, воспѣра на и ѡ дѹшѣвно-то прелюводѣйствѣе, коѣ-то ѣ за да са ѡричѣ иѣкой ѡ правослѣвна-та вѣра, и да пѣдне въ рѣзни ѣретѣчества, кога-то смѣси ѣретѣческа-та лѣжа съ иѣстинна-та на Свѣтѣ-то Писѣнѣе, кога искривѣва Св. Писѣнѣе, кога растѣи, илѣи са ѡричѣ ѡ предѣнѣ-то и рѣдъ-а на свѣтѣ-та нѣша ипѣстолска и вселѣнска Цѣрква, и стрѣва вѣла-та си.

Въ и та кой-то зѣматъ чѣждо-то нѣщо невѣлно, и го задержѣватъ съ насѣлѣе и неправѣдно, кой-то ишатъ пѣвече гѣмрѣкѣ, харѣчъ и давѣнке пѣвече ѡ правѣда-та си, кой-то ѡсѣлюватъ слѣгѣ-те си да рѣвѣтѣтъ безъ прилѣка, кой-то дѣватъ парѣ-те си съ лѣхва, кой-то съ лѣкѣвщина крадетъ чѣсть-та на дрѹги, кѣкто лѣжеслѣщенницы-те, и лѣжескѣтѣн-те, кой-то держѣтъ хранѣ-та си и плодовѣ-те си за да ги продадѣтъ пѣ-скѣпо, кой-то на продаванѣе-то си не дѣратъ правѣда, кой-то задержѣватъ правѣда-та на слѣгѣ-те си, кой-то ѡзлѣбѣватъ содрѣжницы-те си, кой-то са ѡричатъ ѡ аманѣтъ що са

пріели, кой-то саваичатъ мёртвы-те, кой-то са ѿвѣщаватъ нешо на Бѹга, илй на сватин-те, илй на сиромаси-те, и не го даватъ, тѣзи и тѣмъ подобни зовѣтъ са кражба, и трѣва ДУХОВНИКЪ-а да почѣва и сповѣдѹщи-те за да врѣшатъ ѿнова щото са зѣли, да плащатъ щѹто са должни, и да не праватъ вѣки подобны-те, и да имъ казovatъ апѹстолска-та рѣчь, „нитѣ крадцы, нитѣ любовстѣжатели, нитѣ грабитѣли Царство Небѣсно не насаждатъ.“

Въ ѿ та, согрѣшаватъ кой-то лжесвидѣтелствуватъ, дрѹги-те заповѣды возбранѣватъ безчѣстїе-то, коѣ-то става съ дѣло; а тѣзи возбранѣва и ѿнѣзи кой-то ставатъ и съ слово: какъто псѣванїе, злословїе, и клананїе-то.

Въ Г та, кой-то желѣатъ женѣ-та на влїжний: въ З та возбранѣва прелюбодѣйство-то: въ Г та ище да прѣсѣче желанїе-то на прелюбодѣйство-то, и всѣкъ дрѹгъ тѣлесенъ грѣхъ, понѣже зачѣло и причїна на сїчки-те грѣховѣ и лоши-те рабѹти ѣ желанїе-то, спрѹтѣ апѹстола Іакова, глава ѿ: „желанїе-то ражда грѣхъ, а грѣхъ-а катѹ са сврше ражда смѣрть.“

Ѣп. Защѹ чѣловѣчески-те закѹни не воспїратъ желанїе-то?

Д. Понѣже чѣловѣцы-те акѹ и да са ѡрхїерѣи, и Царїѣ, не глѣдатъ на сердца-та чѣловѣчески, но сѣмо вѣнкашны-те.

Ѣп. Ѳсвѣнъ Г тѣхъ заповѣды, има ли и дрѹги?

Д. Да; Церковны-те заповѣды са, и предѣлъ-а Церковный.

Єп. Важнѣ прѣчее и за тѣхъ вкратцѣ.

Д. Дозволѣніе-то, и заповѣды-те на сватата наша Церква са много и различни. Главны-те са обаче тѣзи: да са мѣли нѣкой си въ церква-та со сокрушеніе и благоговѣніе, да сѣдша церковны-те правила, да говѣи четыртахъ посты, среды и пѣтацы, и други-те сирѣдѣлѣнни дни кѣкто дванадесатодневны-те, и други, да си исповѣдѣва грѣхове-те всѣкѣи предъ Духовникъ, да са мѣли Бѣгу за всѣкѣи чинъ человѣчески, тѣи и за почивши-те православни Христіани. За тѣзи сѣчки Духовникъ-а ѣ длженъ да поучава исповѣдѣющы-те си.

Єп. Какво прѣчее трѣбова да поучава Духовникъ-а исповѣдѣущыи?

Д. Да го поучава да има три-те добрини, Бѣра, Надѣжда, и Любовь, да вѣрѣва сѣрѣчь влагодѣство, и православно, да има всегда надѣжда-та си на Бѣга, и да има любовь кѣмъ ближній-а си.

Єп. Какво ѣ вѣра, и кой са членове-те на вѣра-та, и какво содерѣаватъ?

Д. На вѣра-та членове-те са дванайсѣ.

Ѧ. “Вѣрѣю во єдинѣго Бѣга, и прѣчее.” Пѣрвыѣ содерѣава двѣ неща: пѣрво да вѣрѣва всѣкъ Христіанинъ, и да исповѣдѣва кѣкъ ѣ єдинъ Бѣгу въ Троицѣ Свѣткій Слѣвимый, и кѣкъ въ Божество-то начаѣо-то, и кѣренъ-а на Сѣна,

и на Свѣтаго Дѹха ѣ Отца, на Сѣинз-а рож-
денно, и на Дѹха Избѣшь; второ, какъ тѣзи въ
Троицѣ Бѣгъ, сотвори ѿ невидѣе всѣ-те видими
и невидими .

Ѣ. „И во единого Господа, и проч.“ и тѣзи
двѣ нещѣ поучѣва: пѣрво какѣдъ Исѹсъ Христѣсъ
Сѣинз Бѣжій ѣ Бѣгъ вѣчный единосѣрнаго
Отца, родѣнз сѣрѣчь ѿ исто-то сѹществѣ, и
ѣществѣ на Отца, и второ, понеже тѣзи Сѣинз
Бѣжій ѣ творѣцъ на сѣчки-те вѣществѣ .

Ѣ. „Нѣсъ ради человекъ, и проч.“ и тѣзи
поучѣва пѣрво, какѣдъ Тѣзи Сѣинз и Слово Бѣжѣе,
за спасѣнѣе-то ни слѣзе ѿ небеса-та, и сѣ вочело-
вѣчи: второ, какѣдъ прѣе истинно челоѣчество,
а не видима, и тогѣва тѣло-то мѹ сѣ сотвори
въ чрѣво-то на Прѣблаженна-та Дѣвица, когѣ-то
Отговѣри кѣлтѣ Ангѣла: „Оѣ раѣа Господна,
вѣди мнѣ по глаголъ твоѣмѹ.“ Кѣтѣ стѣна тѣ-
такѣи Господѣ нашъ совершѣнз челоѣккъ сѣ сѣ-
чки-те сѣ части, и сѣ дѹшѣ словѣсна, соединѣна
сѣ Божествѣ-то вѣше Бѣгъ истиненз, и исти-
ненз челоѣккъ, и нескѣрна-та Дѣвица Опознѣ
сѣ Богородица. Трѣто-то, какѣдъ вочелоѣченѣе-то
Христѣво стѣна сѣ содѣйствиѣе-то на Свѣтаго
Дѹха: затѣ какѣто Дѣвица-та предѣ зачѣтѣе-то
вылѣ Дѣѣа, тѣи и сѣ вреѣе-то на зачѣтѣе-то,
и по рождѣствѣ-то, и на вѣзконѣчны-те вѣковѣ
Остаѣа и ѣ Дѣѣа: за тоѣа сѣчки мѣ право-
славны долѣжны сѣе да ѣ слаѣвѣе, и да ѣ по-
читѣе кѣтѣ Мѣтерѣ Господа нашего Исѹса Хрѣта.

Д. „Распятаго и прѣч.“ тѣзи побѣава пѣрво, каквѣ Господь нашъ Исѣсъ Христѣсъ спрѣти Ѧновѣ иѣстинно-то челоуѣчество, коѣ-то прѣѣ Ѧ Богородица, спрѣти него распнѣа са за насъ на времѣ-то Понтийскаго Пилѣта, и пострада, и са погрѣба сѣшо, и иѣстинно, и чѣстна-та си Негова кровь за насъ изалѣ, и съ нѣа на иѣскѣпи: вѣторо, какъ везъ грѣшка пострада за наши-те грѣховѣ: трѣто, какъ пострада тѣлесно, а не Божѣственно.

Е. „И воскресшаго и прѣч.“ двѣк неѣа въ товѣ побѣава: пѣрво, какъ Господь нашъ Исѣсъ Христѣсъ воскресѣ Ѧ мѣртвы-те, по писаниѣмъ, спорѣдъ Божѣственна-та си сила: вѣторо, какъ воскресна съ иѣсто-то си Ѧновѣ тѣло, съ коѣ-то пострада и воскресѣ.

З. „И возшедшаго и прѣч.“ съ тѣзи чѣтыри неѣа побѣава, пѣрво каквѣ съ товѣ иѣсто-то тѣло са воскачи на небеса-та, и сѣдна Ѧдесидю Ѧтца: вѣторо, какъ катѣ челоуѣкъ само са воскачи на небеса-та: зашѣ катѣ Бѣгъ ѣ бѣлаъ всегда, тѣи ѣ на небеса-та и вѣдъ: трѣто, какъ тѣло-то коѣ-то прѣѣ Ѧ Святѣ-та Дѣва, всегда го има со сѣбе си неразѣкано, и съ него ше да дѣди пакъ да сѣди: и четвѣрто-то, побѣава, каквѣ Христѣсъ, катѣ челоуѣкъ, или спрѣти начинъ-а на тѣло-то си, ѣ само на неѣ-то, а не на земля-та: сѣрѣчь спрѣти соѣврѣнный си Ѧвразъ: но спрѣти тайный Ѧвѣче видъ, спрѣти коѣ-то са намѣрѣва въ Божѣственно-то Причаѣнѣе, ѣ и поземля-та сѣшый Ѧынъ Бѣгъ,

и челоуѣкъ.

Ѣ. „И пакы градѣщаго и проч. содержава и тѣзи: пѣрво, каквѣ Хр добди да сѣди живы и мѣртыы: втѣро добди со слава на втѣро-то си, пришѣс смиренно, както на пѣрво-то: трѣто, ство-то мѣ ѣ вѣчно, и конѣцъ нѣма: на послѣдныи ѣнзи дѣнь челоуѣцы-т ватъ шѣкѣтѣ за мѣсан-те си, за дѣм за дѣла-та си: пѣто, каквѣ тегѣва в стѣ дѣла-та си, ще зѣме совершѣнна заплѣта, илѣ царство, илѣ вѣчна мѣ

ѣ. „И въз Дѣха Свѣтаго и проч. налѣнз трѣ нещѣ поучѣва: пѣрво, какъ тѣи ѣ Бѣгъ ѣдиносѣщныи на Ѣтцѣ, на: втѣро, какъ исхѣжда сѣмо ѣ Ѣт Тѣи ѣ истѣчникъ-а и начѣло-то на Бѣ както сѣмъ Спасѣтель нашъ поучѣва „Когѣ добди ѣтѣшѣтель-а, когѣ-то ѣтѣ та вѣмъ ѣ Ѣтцѣ, Дѣхъ истинныи, цѣ исхѣдитъ:“ трѣто, какъ Дѣхъ Свѣ Дѣхновенно ѣ Свѣтѣ-то Писѣнѣ, вѣтѣ и товѣ говорѣ чрезъ много содѣйцы Прорѣцы, ѣпѣстолаы, и Ѣтцы наши рѣкѣоха и рѣшѣха, тѣа дѣмы и рѣшѣн на Свѣтаго Дѣха.

Ѥ. „Во ѣдинѣ Свѣтѣю и проч.“ тыри нещѣ содержава: пѣрво, какъ ц ѣднѣ, понѣже както ѣ Христѣсъ ѣдин невѣста-та мѣ ѣ ѣднѣ: втѣро, какъ

понéже ѿ са Осватѣны ѿды-те чрѣзъ Божѣствен-
но-то мѹ крещѣнїе, ѿ дрѹги-те тѣйни, ѿ чрѣзъ
Осватѣный ѿмъ живѣтъ: трѣто, цѣрка-та ѣ Го-
борна, понéже не ѣ зѣла ѿме-то, нитѣ го зѣма
ѿ нѣкое мѣсто Осѣбенно, (понéже въ мѣстны-
те са Осѣбenni) ѿ защѣ-то са распростѣра въ
сѣчки-те вѣкове: четвѣрто, ѿпѣстолска, защѣ-то
слѣдова завѣщанїа-та, канѣны-те ѿ преданїе-то
ѿпѣстолско; ѿ на нѣа Основанїе, ѿ глава ѣ самъ
Христѣсъ, ѿ всѣкъ православленъ дѣженъ ѣ да
са покорѣва на Цѣрка-та .

г. „Исповѣдѹю ѿ проч. тѣзи на поучѣва,
чрѣзъ воспоминанїе-то на ѣдно-то тѣйнство на
крещѣнїе-то, да познаваме ѿ дрѹги-те шестѣхъ
кої-то са подѣръ крещѣнїс-то, то ѣсть, Мѣро-
то, Причащѣнїе-то, Покаанїе-то, Оващѣнство-то,
чѣстный Бракъ, ѿ Маслосващѣнїе-то .

д. „Чѣю ѿ проч.“ тѣзи поучѣва пѣрво, какъ
ѣ ѿстинно, воскресѣнїе-то на мѣртвы-те, на бла-
гочестѣви ѿ на невѣрны: вѣторо, какъ всѣкій
Христїанинъ трѣва да помни послѣдны-те,
смѣрть, сѣдъ, мѣка, ѿ рай-а, ѿ кої-то нѣкнѣтъ
въ челѣвѣцы-те благочестїе, на заповѣды-те
вѣрдинѣе, ѿ страхъ Бѣжїй, ѿ страхъ на мѣка-та,
ѿ любовь на небѣсно-то царство .

е. „ѿ жизнь вѣдѹщаго ѿ проч.“ послѣдны
тѣзи членъ поучѣва на пѣрво, какъ вѣдѹщый
вѣкъ ще да дѣди благословѣнїе-то Бѣжїе на ѿз-
бранни-те мѹ, ѿ вѣчныи живѣтъ, ѿ радость-та,
ѿ вѣчно-то весѣлїе недокончанно: вѣторо, както

Душа-та съ тѣло-то заедно добри-те, и лоши-те работи тѣка, тѣй и тамъ заедно ще иматъ добро-то, и зло-то .

Еп. Кажі ми Надежда-та каквѣ ѣ ?

Д. Значи надежда на добрини-те, кола-то ѣ една дерзость истинна камотъ Бѣга, кола-то сѣ дава въ сердце-то на вѣрний . Въ просвѣщеніе-то Бѣжіе, що тѣ да сѣ не вѣчаюва никога . Въ благодать-та мѣ, колако-то за ѡпрошеніе-то на грѣховѣ-те мѣ, толкосѣ и за наслѣдіе-то на вѣчно-то царство, и за всѣкъ ѡбѣдокъ, коѣ-то надлежавѣ за полза, илѣ временна илѣ вѣчна .

Еп. Окаждъ надежда-та ни, кола-то ѣ Христѣсъ, коѣ друго ѣ иждано да преглѣдаме въ нѣмъ ?

Д. Господна-та молитва ѣ, сирѣчь Ѳтче нашъ, и деветтѣхъ Блаженства: понеже каквѣ-то нешо ще поискаме въ Бѣга, трѣва да го ищемъ сѣ вѣра, и пѣсаѣ сѣ надежда: то ѣсть, кога-то правиме добрини-те, надѣеме сѣ че шѣмъ восприѣ ѡбѣщаніе-то на блаженства-та .

Еп. Кажі ми и Ѳще иѣкои, въ коѣ-то надлежаватъ на тебе-то званіе: Иѣкой Свѣщенникъ зѣлъ милостивна, за да сѣжи Антѣргіи, прѣсто, илѣ толкосѣ ѣреченни, има ли долгъ да ги правѣ една по една Ѳсобно, илѣ нѣ ?

Д. Има долгъ: сирѣчь, ако мѣ дадѣтъ за четіридесатъ антѣргіи, и мѣ речѣтъ за да ги стрѣва една по една, и сѣ ѡбѣщані, има долгъ да ѣварде ѡбѣщаніе-то си: илѣ ако мѣ дадѣтъ единъ грѣшъ, илѣ една желтица, за да направѣ

Дитѣр҃гїа безъ да мѹ каже ко̀ако: то̀ава о̀ста-
ва на разсѣждѣнїе-то мѹ.

Ѣп. ѿмѹ монастѣрски-те, кой-то за мило-
стѣна монастѣрска пѣшатъ прѣтоси, парѣсїн, ѿ
литѣр҃гїн, дѣажни ли са да ги стрѣватъ, ка̀кто
са са о̀вѣща̀ли?

Д. Несомнѣнно, ѿ непремѣнно дѣажни са:
гѣр҃к! ѿ ѹвы! ѿ трѣжда ѹвы! на о̀нези, кой-
то са о̀вѣща̀ватъ, ѿ ѿзла̀зватъ лажави; ще
да даватъ слово въ сѣднѣй дѣнь на страшний
сѣдїа за кра̀жа-та, ѿ лажави-та си, ѿ ще са о̀-
сѣдатъ съ разбѣйници-те ѿ съ лажесвѣдѣтели-те.

Ѣп. ѿмѹ о̀нези, кой-то лажатъ за любовь-
та монастѣрска, ѿ за да занесѣтъ много мило-
стѣна въ него?

Д. Бѣгъ никое добро не ѿмѹ познава, но
ще ги накаже: понеже съ ѿме-то монастѣрско,
ѿмѹ на о̀ватїн-те, кой-то спрѣтї Христова-та
заповѣдь да̀доха, ѿ разда̀доха по сиромѣси ѿме-
нїе-то ѿ парї-те си, савла̀чатъ брѣтїа-та Хри-
сто̀ви, за да са о̀богата̀ватъ тѣ.

Ѣп. За трѣдовѣ-те ѿ за вѣды-те, кой-то
пѣно̀сватъ на свѣтъ-а, нѣматъ ли нѣко̀а запла-
та?

Д. Ни ѐднѣ, но вѣчна мѣка: понеже тѣ като
о̀влѣко̀ха монастѣрска-та о̀дѣжда, ѿ като по̀еха
лѣгкїа ѿремѣ Христовѣ, о̀трѣко̀ха са ѿ свѣтъ-а
ѿ ѿ свѣто̀вни-те: по̀сла̀к завра̀ватъ ко̀ако-то са
са о̀вѣща̀ли самовѣлно прѣдъ Бѣга, ѿ прѣдъ ѿн-
гели-те, гѣнѣтъ свѣтъ-а, ѿ свѣто̀вни-те дѣратъ,

и сѣдѣватъ Бѳгу и мамѳнѣ, коѣ-то не ѣ воз-
мѳжно, спрѳтѣ Ѣванѣелска-та рѣчь .

Ѣп. Нѣка Ѣстѣвимъ тѣзи, и нѣка дѳдимъ
на ѣслобѣе-то си, какъ сгрѣшава человекъ чрѣзъ
чѣства-та ?

Д. Ѣз Ѣчѣ-те сгрѣшава, коѣа глѣда грѳзни
рѣботи; сѣ ѣшѣ-те, коѣа сѣша нечѣстни пѣсни,
празднослобѣе, сквернослобѣе, и подобны-те; сѣ
мирсанѣе-то, ѣко Ѣвѣча миризѣвѣн-те рѣботы,
за да го ѣрѣсватъ и Ѣвѣчатъ женѣ-те; сѣ вкѣсѣ-а,
коѣа Ѣвѣча и ѣдѣ ѣстѣета и пѣтѣета много и
добри, и коѣа ѣпотрѣваѣва и дрѣги лѣкомства;
сѣ фѣшане-то, коѣа вѣра неприѣчни-те, и сѣ
прикѣна чрѣзъ тѣхъ ѣли сѣбе сѣ, ѣли дрѣги на
тѣлѣсно сладѳстрѣе .

Ѣп. Трѣба ли да ѣспѳвѣдва человекъ и сѣ-
чки-те грѣховѣ коѣ-то стѣватъ чрѣзъ чѣства-
та ?

Д. Трѣба непремѣнно да ги ѣспѳвѣдва .

Ѣп. По за коѣ ѣ дѳаженъ да ѣспѳвѣдва .

Д. Сѣчки-те Христѣани, коѣ-то сѣ на вѳз-
расть, и разсѣждаватъ добрѳ-то Ѣ злѳ-то, и
коѣ ѣ грѣшно, и коѣ нѣ. Трѣба и дѣцѣ-та да
сѣ ѣспѳвѣдватъ Ѣ сѣдѣмъ годѣни на гѳрѣ: подо-
бно, Ѣвѣщенницы, ѣрѣерѣи, мѣжѣ и женѣ, сѣч-
ки трѣба да сѣ ѣспѳвѣдватъ вѣ свѣты-те пѳ-
сты, ѣко ѣ возмѳжно и пѳ-често: подобно и на
вѳлѣсть-та си, коѣ-то ѣшатъ да сѣ причѣстѣтъ:
ѣко ѣшатъ да сѣ спасѣтъ; и не трѣба Ѣвѣшен-
никъ-а да причѣшава никѳгда прѣдѣ да го не ѣс-

повѣда: понѣже причáстїе-то не сáмо не го пóлзѹва, но стáва причíна за мѹка-та; пó-дóврѣ ѣ да ѹмрѣ нѣккой не причáстѣнѹ, нѣжели не исповѣданѹ: понѣже Причáстїе-то безѹ исповѣдѹ не спаса сáва человекá, но пóвече го ѹмертвáва; á исповѣдѹ-та безѹ причáстїе мóже го спаси .

Ѣп. Спротѣ кóлко вѣда ѣ дóлженѹ да си повтáра исповѣдѹ-та ?

Д. Ыма нѣккои причíни, за кой-то трѣбова да сá повтáра исповѣдѹ-та: пѣрво, áкò знáе нѣккой, че сá исповѣдалѹ на Свщщѣнникѹ, кой-то ѣ нѣмалѹ вóлѹ за да исповѣдва; втóро, áкò ѹ немарѣнїе-то си не ѣ исповѣдалѹ сички-те си грѣховѣ; трѣто, кòгá сá ѣ исповѣдалѹ безѹ сокрѹшенїе .

Ѣп. Ыкò познáва нѣккой, защò канóнѹ-а, кой-то мѹ ѣ дáлѹ Дѹхóвникѹ-а мѹ, ѣ тѣжакѹ, ѣ немóже да го стóри, нитò ѣма срѣдство, мóже ли да ѣде при дрѹгѹ за да мѹ го óлегчи ?

Д. Грѣхóвѣ-те, дѹхóвникѹ-а не мóже да ги развѣрже, áкò ги не чѹе пѣрво: но áкò ѣще нѣккой да óлегчи канóнѹ-а си, трѣбова да сá исповѣда на дрѹги, катò че не сá ѣ исповѣдалѹ, ѣ тѣж бѣлкимѹ мóже го óлегчи .

Ѣп. Ыкò сá исповѣдова нѣккой, ѣ канóнѹ не прѣема, нити го прáви, развѣрзовашѹ ли мѹ грѣхóвѣ-те ?

Д. Нѣ: понѣже исповѣдѹ-та не го пóлзѹва, понѣже лѣпсва ѹдовлетворѣнїе-то, коѣ-то ѣ трѣта-та чáсть на покаáнїе-то: ѣ дрѹго, лѣпсва мѹ

и грижа-та за грѣховѣ-те мѹ, коѣ-то ѣ втора-та и часть .

Ѣп. Кажѣ ли и за сѣбчки-те на грѣховѣ-те, и що ще рече сѣбчка, и коѣко са ?

Д. Сѣбчки на грѣховѣ-те дѹматѹ Богослѣвцы-те причини нѣкои, кой-то правятѹ грѣхъ-а много пѣти по-голѣмѹ ѿ коѣко-то ѣ, напримѣръ, ѹбѣйство-то ѣ голѣмѹ грѣхъ а гдѣ-то и да стѣне; тѣи акѣ стѣне въ свѣты дни, кѣкто презѹ велики-те пѣсты, илѣ велика-та сѣдмица, тогѣва стѣва по-голѣмѹ грѣхъ; и акѣ да стѣне въ свѣтѣ мѣсто, кѣкто въ цѣрква-та, илѣ вѣтрѣ въ Ѣлѣара, тогѣва бѣва нѣй-голѣмѹ; тѣзи прѣче сѣбчки са Ѣсмь, и са тѣзи: кой, коѣ, гдѣ, за коѣ, коѣко пѣти, защѣ, кѣкъ и когѣ ?

Ѣп. Пѣтолѣвай тѣзи ѣдно по ѣдно за да ги разѹмѣмѹ по-доврѣ .

Д. Пѣрва-та сѣбчка ѣ кой, сѣрѣчь кой ѣ Ѣнзи кой-то са ипѣвѣдова, цѣркѣвенѹ ли ѣ, илѣ мѣрлинѹ, Ѣсвѣщенѹ ли, илѣ не свѣщенѹ, свѣбѣденѹ, илѣ ѹжѣнинѹ, коѣ, сѣрѣчь кѣковѹ грѣхъ ѣ, ѹбѣйство, вѣлѣдство, илѣ крѣжба, смѣртенѹ, илѣ за прощѣнѣ; гдѣ, сѣрѣчь въ кѣкѣ мѣсто, въ кѣща ли, илѣ въ цѣрква, въ иѣвно, илѣ скрѣ-то мѣсто; за коѣ, сѣрѣчь за кѣкѣи чѣловѣцѹ, сѣмѹ ли илѣ сѣ дрѣги. Име-то сѣмо не трѣвова да знѣи дѣхѣвникъ-а, а дрѣги-те кой-то са иѣжни всѣ трѣвова да знѣи: коѣко пѣти, двѣ, трѣ, илѣ по-мѣлко, илѣ по-много; защѣ, сѣрѣчь за коѣ причина ѣ направѣлѹ грѣхъ-а; кѣкъ, сѣр.

пострада́ ли, и́ли напра́ви, е́стество́нно; и́ли чре́зъ е́стества́; Кога́, катадне́венъ и́ли пра́здниченъ де́нь бѣше, и́ли вели́ки по́сти, и́ли вели́ка-та се́дмица .

Ѹп. Не́ка да рече́мъ, че ѿзъ самъ дѣ́то са́ исповѣ́довамъ, и́ исповѣ́ды-та ми е́, че самъ поху́лиаъ, и́ли Ѹвра́днааъ: ка́къ ще ма испы́ташъ за поху́люваніе-то, и́ за Ѹсеми́ахъ сла́чки, кой-то ка́за ?

Д. На то́зи грѣхъ владосло́віе катò та зна́а, че си церко́венъ чело́вѣкъ, ко́е-то е́ пе́рва-та сла́чка, и́ катò зна́а за вто́ра-та сла́чка на грѣхъ-а, ко́а-то е́, ко́е, сѣр. владосло́віе-то, пы́тамъ та ко́го владосло́вишъ, Бо́га ли, Богоро́дица ли, и́ли Свѣти́н-те? по́слаѣ та пы́тамъ гдѣ́, сѣрѣчь гдѣ́ владосло́ви? а́ко рече́шъ въ церкѡа-та: пы́тамъ та, чре́зъ кой, сѣрѣчь съ ко́кви, съ содрѹжни́цы ли и́ли са́мъ? по́слаѣ та пы́тамъ ко́ако пѣти сто́ри грѣхъ-а, два́ждъ, и́ли три́ждъ: по́слаѣ та пы́тамъ, за́що, сѣрѣчь за ко́ау причѣна владосло́ви? а́ко ка́жешъ че си вы́аъ гнѣ́венъ, и́ли Ѹ зòаъ Ѹвы́чай: пы́тамъ та ка́къ, сѣрѣчь ка́кви дѹми ре́чи катò владосло́ви? а́ко рече́шъ прокѡна́хъ вѣ́ра-та, креще́ніе-то, свѣти́н-те, и́ли дрѹго по́добно, тѹ́такси та пы́тамъ за по́слаѣна-та сла́чка, сѣрѣчь ка́ковъ де́нь бѣше, пра́здникъ ли, и́ли катадне́венъ? Ѹ́що-то ка́звамъ и́ за дрѹги-те грѣхове́ .

Ѹп. Не́ждно ли е́ дѹхòвеникъ-а да пы́та

всѣкѣй грѣшникъ за тѣзи случки? и за кой по-
вече трѣвова да пѣта?

Д. Нѣждно ѣ Духовникъ-а да пѣта всѣкѣй
грѣшникъ за тѣзи случки, и за ѡнѣзи срдѣства,
кой-то праватъ, понѣже ѣдинъ грѣхъ смѣртенъ,
да стѣва и дрѣги смѣртенъ; но кога трѣва Ду-
ховникъ-а да пѣта случки-те? кога-то ѡнзи
дѣто са исповѣдова, не знае да ги каже самъ.

Ѣп. Какви са случки-те, кой-то са смѣсени
съ ѣдинъ грѣхъ, и промѣнатъ видъ-а на грѣхъ-а?

Д. Тѣзи са шесттѣхъ; кой, каквѣ, кадѣ,
защѣ, какъ, и кога, на пѣрва-та, кой, сирѣчь
ѣко ѣ Оващеникъ, калѣгерница, илѣ жѣнѣнъ мѣ-
рѣнинъ, илѣ не ѣжѣнѣнъ: и ѣко ѣ церкѣвинъ че-
ловѣкъ: понѣже ѡсвѣнъ грѣхъ-а на вѣдѣство-то
ѣ ѡще и свѣтѣтѣство-то: на втѣра-та случка
каквѣ, сирѣчь ѣко согрѣши нѣкой съ вѣдѣница,
ѣ прѣсто вѣдѣство; ѣко ѣ съ ѣжѣнина, прѣлюво-
дѣнѣство са нарѣча; а съ калѣгерка, свѣтѣтѣ-
ство, и вѣдѣство; съ дѣвѣца ѣ вѣдѣство, и дѣ-
тѣтѣнѣе: со срдѣникъ-а си, илѣ съ кѣмѣ-та си,
илѣ съ крѣсница-та си, стѣва и вѣдѣство, и кро-
восмѣшѣнѣе: ѣко согрѣши съ момчѣ, ѣ мѣжелѣв-
ство, ѣко съ добѣтакъ, ѣ скѣтолѣвство. Пѣкъ
ѣко Ѣкрѣдне нѣкой прѣсто нѣшо, крѣжба прѣви
самѣо: илѣ ѣко Ѣкрѣдне нѣкой церкѣвинѣ вѣщи, ѣ
крѣжба, и свѣтѣтѣство: въ трѣта-та случка,
вѣва грѣхъ-а по-голѣмъ, кога стѣне въ церкѣ-
вно мѣсто: понѣже ѣко ѣвѣи нѣкой непрѣѣтель-а
си, ѣ самѣо ѣвѣнѣство, илѣ ѣко ѣ въ церкѣва-та ѣ

у́бийство, и свѣтотѣтство; а́ко согрѣши́ нѣкой
 съ влѣдница, бѣва сáмо влѣдникъ, и́ли а́ко ѣ
 въ цѣрква-та, ѣ влѣдникъ, и свѣтотѣтець: въ
 четвѣрта-та сáбѣжа, а́ко нѣкой лѣшавъ челоуѣкъ
 ѡкрáдне ѣднá богáта женá за мнѣго причíни;
 пѣрво да сгрѣши́ съ нѣм: и тогáва ѣ сáмо влѣд-
 ство; втѣро, за да и зѣми и́мѣтѣ-а: тогáсъ вѣ-
 ва кра́жба: трѣто, за да ѡ у́бий, за да го не
 и́ви: тогáзи стáва и у́бийство: въ пѣта-та сáбѣ-
 жа, когá сгрѣши́ нѣкой съ нѣкоу женá, а́ко снѣ
 съ нѣм ѣстѣственно, вѣва сáмо влѣдство: но а́ко
 сá намѣри съ нѣм чрѣзь ѣстѣствѣ, бѣва вѣдѣ-а
 бодѣмски. Трѣба да знáи ѡще Духѣвникъ-а, и
 числѣ-то на грѣхѣвѣ-те: понѣже не ѣ сѣшо-то да
 сгрѣши́ нѣкой си веднѣшъ, и́ли двáшъ, ко́лко-
 то пѣтъ, и шѣсъ, но числѣ-то не размѣнл вѣдѣ-а
 на грѣхѣ-а. Тѣзи сáбѣжи, и тѣзи срѣдства съ
 кой-то сгрѣшáватъ челоуѣцы-те, нáша-та пѣвече
 на сѣшый грѣхѣ, сѣр. грѣхѣвѣ-те кой-то прáвѣтъ
 цѣрковны-те, и свѣщенницы те, тѣ вѣватъ пѣ-
 голѣмы ѡ ѡнѣзи, ѡ кой-то прáвѣтъ мѣрани-те:
 пѣ-голѣмъ грѣхѣ прáви ѣдѣнъ сáдникъ, кой-то
 познáва закѣнъ-а, нѣжели селáча: пѣвече сгрѣшá-
 шáва у́ченый, нѣжели невѣченый: и́еный грѣхѣ бѣ-
 ва пѣ-голѣмъ ѡ тáйный, спорѣдъ совлáзнь-та:
 и́ма ѡще нѣкои срѣдства, кой-то нитѣ Духѣв-
 никъ-а ѣ дѣлженъ да ги знáи, нитѣ кой-то сá
 и́сповѣдѣва да ги кáзѣва: какѣ-то, ѡзъ ѡкрá-
 днахъ сѣкно по срѣдъ плáднл, и платѣ мѣ вѣше
 мнѣго тѣсанъ: такѣва и дрѣги пѣдѣбни; такѣва

не трѣва да приказѹва на ѿповѣдь-та си, но само грѣховѣ-те си.

Ѹп. Има ли и дрѹги кой-то трѣвова да ги пѣта, и совѣтова?

Д. Има: да работи плодовѣ-те, и дѣла-та на милостына-та, кой-то са тѣзи: да храни гладны-те; да пои жѣдны-те; да привѣра странны-те; да облѣча голи-те; да посѣтѣва болны-те; и да ѹтѣшава запрѣны-те, спроти Ѹвангеліе-то.

Ѹп. Кажѣ колко са главны-те и главны-те добрини?

Д. Чѣтыри; Мѹдрость, Прѣвда, Крѣпость, и Целомѹдріе.

Ѹп. Каквѣ нешо ѣ Мѹдрость-та?

Д. Та ѣ перва-та на нравни-те добрини: зашѣ Мѹдрость-та обѹздава ѹмъ-а; Прѣвда-та обѹздава вола-та; целомѹдріе-то охѣта-та на желаніе-то.

Ѹп. Каквѣ ѣ дѣло-то на мѹдрость-та?

Д. То ѣ да показова на всѣко дѣло конецъ-а, прилика-та, и срѣдства-та, и сабѣчки-те, за да стѣне дѣло-то совершѣнно: за това са нарича ѹчѣтель на дрѹги-те добрини, и ѣ катѣ околѣ-то на тѣло-то; катѣ солъ на ѿстїе-то, и катѣ сажце на свѣтъ-а.

Ѹп. Каквѣ ѣ прѣвда-та?

Д. Ѹдна добрина, коѣ-то дава всѣки мѹ своѣ-то, и дѣло-то ѣ да сравнава непра-та, и да тѣра равеніе на зѣманіе-то и даваніе-то челоѹвѣцко, коѣ-то ѣ Ѹснованіе на миръ-а: зашѣ

ако са благодареше всѣкѣй на свое-то, и не имаше
люхоумство, нешеше да бжде толкосъ несогласїе,
и вражда на свѣтъ-а .

Еп. Какво е крѣпость-та, и дѣло-то и ?

Д. Крѣпость-та е една добрина, коа-то
на прави готови да надвиваме сички-те припѣт-
ствїа, кой-то воспиратъ добри-те работи, и са
простира дѣло-то и дори до смѣртъ, понеже са
неа сватѣ-те мученицы надвиха мучители-те .

Еп. Какво нешо е целомудрїе-то, и коє е
дѣло-то му ?

Д. Целомудрїе-то е една добрина, коа-то
обуздава телесны-те сладострастїа, и прави
человѣка да ги употребява са мѣрка, како-то
води совѣсть-та: всака една в тѣхъ има
и двѣ противни, и добродѣтель-та е срѣдство-
то, а превосходства-та и лишѣнїа-та му на тѣхъ
бїва лошавина: и трѣбова Духобникъ-а да по-
учава исповѣдающыи да внимава за да не па-
дне въ едно-то и въ друго-то, но да дїри
свѣдно-то .

Еп. Има ли грѣхъ, кой-то не прїемва раз-
вѣрзуванїе и прошка ?

Д. Има; кой-то са противни на Свѣтаго
Духа: и са с: да са вчай нѣкой в спасѣнїе-то
си, за да са надѣва, че ще са спаси безъ добри
работи, да познава истинна-та, и да и са про-
тивни, да завїжда на дѣрва-та коа-то иматъ
други-те, да не ище да остави грѣхъ-а, и да
свѣрше животъ-а си безъ покаѣнїе .

Ѣп. Защо ги каза грѣховѣ противъ Свѣтаго Дѣха?

Д. Понѣже са раждатъ Ѡ чѣста ѿ сама лошавина, ѿ повече третѣй грѣхъ, кой-то ѣ по Ѡсѣбенъ противъ Свѣтаго Дѣха, сѣрѣчь кога познава нѣкой ѣстинна-та, ѿ за ѿнатъ са препѣра да прикаже противно-то, да согрѣшава нѣкой Ѡ лошавина зовѣ са противъ Свѣтаго Дѣха.

Ѣп. Какво нещо Ѡсѣбенно ѿматъ тѣзи грѣховѣ?

Д. Ѡсѣбенно ѿмъ ѣ да са непростѣватъ, нѣти на тѣзи свѣтъ, нѣти на Ѡнзи, както дѣма Христѣсъ въ Ѣвангелѣе-то, то са разѣмѣва че мѣчно са Ѡпростѣватъ: понѣже мѣчно са слѣчава да са покаатъ ѣстинно, кой-то са паднали въ такѣва грѣховѣ, както дѣмаме, ѿ болѣсть-та ѿ ѣ не ѿщѣлаѣма, не че нѣма цѣръ, но защо-то мѣчно са ѿщѣлаѣва.

Ѣп. Кой грѣховѣ вѣкатъ на небѣ-то?

Д. Болно-то ѣвѣство, ѿ чрезъ веществѣнный грѣхъ, пресѣлюванѣе-то на сиромасы-те, на сирѣцы-те, вдовицы-те, ѿ ако задержѣ нѣкой плѣта-та на слѣги-те си.

Ѣп. Защо са ѿменѣватъ че вѣкатъ на Невѣ-то?

Д. Понѣже лошавина-та ѿмъ ѣ ѿвна, що то не мѣже да са покрьѣи: ѿ да са не накаже; ѿ грѣвова Дѣховникъ-а да совѣтѣва ѿповѣдѣющѣ-те си да вѣгатъ Ѡ такѣзи страшни грѣ-

ховѣ, кой-то Бѡгъ мрѧзи, ѡ ще ги накарѧе страшно ѡ вѣчно .

Ѣп. Возмѡжно ли ѣ дѣто да не падне человекъ въ нѣкои ѡ тѣзи грѣховѣ ?

Д. Возмѡжно ѣ, кога преговѧра ѡ помни всегда сѣтнина-та, кой-то са смѣрть-та, адъ-а, ѡ рай-а: зовѣтъ са сѣтнины, понѣже смѣрть-та ѣ конѣцъ на живѡтъ-а, ѡ на послѣдно-то ѡ колко-то ни дохѡждатъ на тѡзи свѣтъ: Ѣбщый сѣдъ ѣ послѣденъ ѡ сички-те сѣдове; адъ-а ѣ послѣ-то задъ, въ когѡ-то ще прѣѡми грѣшный-а вѣчно. ѡ рай-а ѣ най послѣдно-то добрдъ, коѣ-то ще насаждатъ добры-те, ѡ не ще го ѡзгубатъ никогашъ. Тѣзи катѡ напомнимъ человекъ, ѡ пѣрво какъ смѣрть-та ѣ ѡзвѣстна ѡ не мѡже никой да ѡ ѡбѣгне; вѣро, какъ часъ-а ѡ не ѣ ѡвенъ, ѡ много ѡмиратъ катѡ не са са надевали; трѣто, какъ подѡръ смѣрть-та свѡршуватъ са сички-те мечтѧнѡ, ѡ мѡсли-те на тѡзи свѣтъ, ѡ тогѧва са познава сѣгѧ-та на свѣта; четвѣрто, какъ подѡръ смѣрть-та всѣкѡй са покѡюва задъдо за лѡшавинки-те кой-то ѣ правилъ: ѡ за товѡ голѣмо безѡмство ѣ да прави нѣкой си Ѣновѡ, за коѣ-то ѣ ѡзвѣстенъ че ѡна да са покѡе. Подѡбно ѡ за сѣдъ-а да мѡсли, че ще стѧне ѡ ѣдинъ страшенъ сѣдѡ, ѡ сердцеѣденъ, ѡ какъ ще стѧне предъ сичкѡй свѣтъ, ѡ никой не мѡже да са скрѡй, ѡли да ѡбѣгне праведно-то рѣшенѡ Бѡжѡ: ѡ каквѡ адъ ѣ страшенъ, вѣченъ, неутѣшителенъ; а рай а ѡма сички-те добринѡ,

кой-то може да помисли челоуѣческій умъ, и хилѣда хилѣды пѣти пѣвече, ѡ каквѣ-то ни мѡжеме да помислиме, илѣи да пожелаемъ. За това безъмни са кой-то за любовь-та на тѣзи свѣтъ, илѣи ѡ страна на искушѣние-то, и скорь-та, кой-то ги илѣма тѣкашнѣи живѡтъ, илѣи гѣвѣватъ бѣдѣши-те доврѣни, и сѣзватъ въ адъ-а.

Ѣп. Оички-те кой-то илѣповѣдѣвашъ, Ѣбшо илѣ равно ли ги илѣповѣдѣвашъ, илѣ ги совѣтѣвашъ, илѣи различно?

Д. Не разумѣвамъ какъ мѣслишъ различно.

Ѣп. Илѣповѣдъ-та ти едновѣдна ли е, илѣи многовѣдна?

Д. Спротивѣ Ѣсновѣние-то е едновѣдна, а спротивѣ здѣние-то е многовѣдна, сѣрѣчь илѣповѣдъ-та ми е тѣйна спрѣдѣи както ни Ѣспредѣлаеа свѣта-та нѣша Цѣрква; а спосѡбъ-а е многовѣденъ илѣи различенъ.

Ѣп. Какъ различенъ?

Д. Когда илѣповѣдвамъ грѣшнѣи-а, дрѣголуче пѣтамъ сѣлача, а дрѣголуче граждѣнинъ-а: дрѣголуче престѣвъ-а, а дрѣголуче учѣнѣи-а, дрѣголуче мѣрѣнинъ-а, илѣ дрѣголуче кѣирикъ-а, свѣщенникъ-а; сѣлачъ-а, илѣи прѡстѣи не пѣтамъ, ака е стѡрѣлъ еди-кое, илѣи еди-кой грѣхъ, за да не стѣна тѣхенъ учѣтель, но понѣждавамъ го, сѣмъ да илѣви ѡ коѣко-то е сгрѣшилъ. Илѣи граждѣнинъ-а илѣи учѣнѣи пѣтамъ, коѣи заповѣдъ е прѣстѣпилъ, илѣи въ кой смѣртенъ грѣхъ е илѣпадналъ. Илѣи свѣщенници-те кѣтѡ ги илѣповѣдвамъ кѣтѡ челоуѣ-

цы грѣшны, поскѣ ги исповѣдавалъ и катѣ презвитерю, и Ангелы Божій Вседержителя, и ги исповѣтавалъ, ако ѿмъ ѣ живѣтъ-а Ангелски, и ако вѣрдатъ зѣлогъ-а, когѣ-то поѣха, чѣстѣ даже и до празднорѣчѣе, катѣ що ще даватъ шѣктѣ въ сѣданный дѣнь, и ако са свѣти, кѣкто и службы-те ѿмъ са свѣти и Божественны, и ако не са лѣнѣви на дѣло-то си.

Ѣп. Прѣче и Епископы-те тѣи ли исповѣдѣвашъ?

Д. Ѣко дѣди нѣкой шѣтѣхъ да са исповѣдѣва, катѣ го исповѣдавалъ катѣ Христѣанинъ, мѣла мѣ са поскѣ да са исповѣда и катѣ Епископъ, и катѣ церковенъ начальникъ, и да ми кѣже, кѣлко-то ѣ направилъ катѣ Епископъ, и ако познава звѣнѣе-то си, и ако пасѣ стадо-то си, кѣкто пѣше ѿностола, ако са грѣжи за дѣшнѣ-те на сѣчко-то си стадо: понѣже ѿма да дадѣ шѣктѣ за тѣхъ: и ако ги пасѣ со совѣтѣванѣе и наставленѣе, а не съ жѣзѣлъ, ако внимѣва да не влѣзе нѣкой вѣжкъ и раскѣса ѿвѣ-те мѣ: понѣже тѣхна-та крѣвь шѣ неговы-те рѣцѣ ще тѣрси Первѣпастыра Христѣсъ, и Епископъ на наши-те дѣши, Кѣи-то за тѣхнѣа любовѣ са вѣчелѣжчи, и най на сѣтнѣ са распнѣ за тѣхъ. Ѣще ако не ѣ кѣкто говорѣи Пѣгелъ, зѣлъ вѣжкъ, и кѣкто говорѣи Христѣсъ, наѣмникъ, ако за парѣ ѣ рѣкоположилъ Овѣщенницы и Дѣакѣны, и ли за ходѣтайство и прѣѣтество на нѣкого си, и ако не ѣ фѣрилъ свѣтал-та на сѣта-та, на конѣцѣ

ако ѣ подражатель на вѣтхи-те Снѣзи Епископы, кой-то си побѣжиа душа-та за Оце-те, и первопастьора Христа, комѣ-то иже изображение-то на земля-та носи, и колако-то дръги вѣдность-та ми не ма допрошава да говора предъ ваше Врхѣрейство .

Вп. Кажѣ ги, Духѣвниче кажѣ ги .

Д. За кой-то ѣ сирѣчь исповѣдалъ предъ много свидѣтели, предъ Ангелы и человеци, и предъ свѣрый Владѣка и Создателя всѣхъ: понеже Тѣи и записъ-а на исповѣдь-та носи, съ кой-то записъ и иди да плати всѣки мѣ спроти дѣла-та: и ако ѣ увардилъ Обѣщаніе-то на крещеніе-то и на рѣкоположеніе-то си, въ кой-то записъ и дѣлы-те, и мысли-те на сердца-та, и шегѣваніе-то, и сички-те са написани едно по едно, и сички-те гѣли и открити ще вѣдаты предъ негови-те Очи, и никой не ще може да са отрече и скрий .

Вп. Горко войстина за насъ ! Кажѣ Оце, ако недостѣйно ижекой си са рѣкопобжи Свѣщенникъ, или Дѣаконъ, прѣятни ли са кой-то са совершаваты ѿ него ?

Д. Прѣятни са: понеже не сички-те рѣкопобжава Духъ Свѣткій: но чрезъ сички-те дѣйствува: прочее Врхѣрея, Свѣщенникъ, и Дѣаконъ катѣ са рѣкопобжи канонически, и ѣ истиненъ служба Бѣжій, и служитель на человецеско-то спасеніе, преподаватель, при сичко това, пакъ саждъ смерть-та си ще дава ѿвѣтъ на Бѣга за до-

сто́йство-то си: но ко́ако-то време живѣи, за-
ради спасѣнїе-то на приходѣши-те благодать-та
дѣйствѣва, и кой-то са рѣкополѣгатъ въ тѣхъ,
рѣкополѣжены бѣватъ, и тайны-те вси са тайны:
понеже челоуѣка не дѣйствуеа, но благодать-та.

Еп. Яко нѣкой безъ архїерейско изволѣнїе
дѣрзне да исповѣдва, грѣховѣ-те вѣватъ ли раз-
вжзани?

Д. Рѣкохме: каквѣ вжзванїе-то, и развжз-
зованїе-то на Епископы-те е́ само, както зако-
ны-те опредѣлатъ: и ѣвно е́, каквѣ само на Ап-
постола-те са даде въ Христа, и чрезъ тѣхъ на
наслѣдници-те тѣхни, а наслѣдници-те на Е-
пископы-те. За това Свещѣнници-те, понеже и-
матъ чинъ-а на седемдесѣтъ тѣ Апостоли, не-
матъ изволѣнїе да даватъ благодать, както
нитѣ Филипъ, но Пѣтръ и Іоаннъ, и дрѣги-те
Апостола въ дванаѣси тѣ.

Еп. Яко нѣкой боленъ са исповѣда, и умрѣ,
прѣшка зѣма ли, катѣ не си е́ стѣриаъ канѣнъ-а?

Д. Зѣма, както дѣла Златѣустъ, и ѣвно е́
въ бадница-та, бадница, и митара, и на дрѣ-
ги-те.

Еп. Кажѣ, какъвъ способъ держишъ, кога
ще дадешъ канѣнъ на сѣнези кой-то исповѣд-
вашъ?

Д. Язъ кога давамъ канѣнъ нѣкомѣ, мы-
сла добрѣ швжжанїе-то мѣ, и го канонисвамъ
една часть както ма просвѣти Бѣгъ: а часть,
както повелѣватъ канѣны-те на свѣты-те Отцы.

Єп. Кої вѣха тѣзи Оцѣи, кої-то спїсаха тѣзи?

Д. Пѣрво сваткі-те собѣры; втѣро ѿ Богопѣсны-те Оцѣи, сїрѣчь ѿ. Анастїа великый, Пѣтръ Александрїйскый, Дїонїсїа, ѿ Темѣтїе, Григорїа Чудотворецъ, Васїліа великый, ѿ Божѣственный Златѣбствъ, Григорїа, Кїрилъ, ѿ дрѣги спротї колицество-то ѿ качество-то на грѣховѣ-те, ѿ-предѣлаватъ ѿдовлетворѣнїе-то на грѣшны-те, на кої-то, кої-то не са покорѣва на тѣхъ, ще са мжчи вѣчно непремѣнно за грѣховѣ-те си.

Єп. Кажї нѣкои ѿ вѣтхи-те канѣни.

Д. Вѣтхи-те канѣни са много, кої-то са написани въ номоканѣны-те; казвамъ прѣчее нѣ-коако ѿ тѣхъ.

„ Кої-то ѿбїи вѣлно, спротї Васїліа, ѿстава не причастѣнъ годїни єї.

„ Кої-то ѿбїи невѣлно, ѿстава непричастѣнъ годїни ї.

„ Кої-то прѣлюводѣйствѣва, годїни єї.

„ Бладникъ-а ѣ годїни.

„ Крадѣцъ-а ѿ годїна са запрещѣва.

„ Иѣжелѣжникъ-а, катѣ прѣлюводѣйца, год. єї.

„ Окотолѣжникъ-а подобно єї.

„ Кої-то са кѣлиѣ лжѣбено, годїни ї.

„ Магѣсникъ-а, ѿ кої-то врачѣватъ, годїни єї.

„ Кої-то раскопѣватъ грѣбове, годїни ї.

„ Братѣосмѣшенїе-то, годїни єї.

„ Кої-то са предѣватъ на магїи, годїни єї.

„**О** Христѣ, кой-то съ вричѣ, на свършване-то на жнеѣта мѹ.

„ Кой-то съ смѣси съ мѣщиѣ си, годѣни ѣт.

„**О** нѹжда кой-то съ кжанѣ, годѣни ѣ; а безъ нѹжда год. т.

Еп. Разумѣхъ; тѣзи канѣнъ ли давашь и тѹ?

Д. Нѣ; понеже ако вѣрда непремѣнно тѣзи канѣны, изгѣвѣвамъ грѣшныа; но раздѣламъ канѣнъ-а, както дѹма ѣдинъ въ свѣтѣи-те, на три чѣсти: ѣднѣ-та чѣсть оставамъ на милость-та Бѣжѣа; а дрѹга-та чѣсть зѣмамъ азъ върхѹ си; а трѣта-та чѣсть, давамъ канѣнъ на исповѣдѹющѹи; и ако видѣ желѣние-то мѹ, и совершѣнно-то мѹ покаѣнѣе, и вѣвѣгнѹване вѣке въ грѣхъ-а, совокѹпѣвамъ канѣнъ-а съ дрѹго нѣкое злострѣстѣе, и жестѣкость, и го снѣмамъ; но ако прѣви ѣще грѣхъ-а, ѣпредѣламъ ѣще половина-та канѣнъ когѣ-то щѣхъ да мѹ оставѣа.

Еп. Има много дрѹги смѣртни грѣховѣ, кой-то нѣматъ ѣпредѣленъ канѣнъ, какъ канѣни-свашъ тѣзи грѣховѣ, спротѣ канѣны-те ли?

Д. Нѣкои учѣтели дѹматъ, че трѣвѣва да съ канѣнисватъ спротѣ канѣны-те, сѣр. да имъ съ дава тѣлкосъ годѣни пѣстъ, и тѣлкосъ моабѣ, спротѣ колѣчество-то на грѣховѣ-те.

Еп. Когѣ-то свѣщѣнни-те канѣни дѹматъ да съ канѣнисва, ѣ, ѣ, илѣ ѣ годѣни, а не вѣкрѣватъ, какъвъ канѣнъ ще ѣ ѣнзи? какъ ги толѣкѣвашъ тѹ?

Д. Нѣучѣны-те дѹхѣвницы разумѣватъ ка-

нона, какъ значи да са възвранѣватъ грѣшните въ Свато Причащеніе до тѣлеско време, по това не е тъй: понеже повече е пагуба нежели канонисване; нити вѣтхи-те Оци подѣватъ това (както ми са види). Понеже Оци-те знаатъ добръ, какъ е церковна заповѣдь да са причаѣватъ Христіани-те, като са исповѣдатъ; и Оци-те не могатъ да кажатъ друго, освенъ онова кое-то опредѣлава Богъ и Церква-та ни. Думамъ прѣче, че канона на тѣлеско време, и години, разумѣва са за тѣлеско години молва, и тѣлеско постине, и тѣлеско възвранѣване, спроти рѣшеніе-то на Духовный Отецъ: или за милостына, или други добродѣтели; и понеже тѣлеско чисто го незнаемъ, трѣба да са дава канона, за постъ тѣлеско дѣна, или пондѣлници, срѣды, пѣтацы, или да говѣи и кой въ хлѣвъ и вода, спроти величина-та на грѣховѣ-те.

Еп. Какъ щешъ канониса оногѣва, кой-то слѣди вола-та си?

Д. Канонисвахъ го спроти грѣховѣ-те мѣ; ако са мѣлки съ мѣлакъ канонъ; или ако са голѣми съ повече, като глѣдамъ всегда, както думатъ свѣтлы-те Оци, сокрѣшеніе-то на сердце-то, и печаль-та на кающыи-а.

Еп. Кажѣ за мѣлки-те и голѣми-те грѣховѣ телѣсны.

Д. Прѣсто-то вѣдство е грѣхъ; а по голѣмъ е да растаи дѣвица; още по голѣмъ да

прелюбоудѣйствува, илѣ да ѡкрадне ѡженина и повѣгне; по голѣмъ ѣ селтотѣтство-то, сѣрѣчь да согрѣши съ кааѣгерка, по голѣмъ же кровослѣкшеніе-то; по вече по голѣмъ ѣ [мѣжелѣство-то, и скотолѣство-то.

Ѣп. Какъвъ канѣнъ мѣжешъ да на ѣдѣнъ влѣдникъ?

Д. Както дѣма Григоріа, като помѣсла грѣхъ-а, и сѣлѣвахъ го съ прѣтѣвно-то; и както гѣрдѣсть та сѣ показѣва прѣтѣвно, сѣрѣчь со смѣреніе, тѣи и влѣдство-то го накарѣвахъ съ пѣстъ, съ пѣклони, и дрѣги такѣва.

Ѣп. Ями какъ канѣнсвахъ ѣднѣ влѣдница?

Д. Яко ѣ ѡженина, трѣда сѣ да не и дамъ тѣжакъ и ѣвенъ канѣнъ, сѣрѣчь много пѣсти, да не вѣ да сѣ сомни мѣжъ и, илѣ ако ма ѡвѣри, че мѣжъ и не ще сѣ сомни нищо, давамъ и по тѣжакъ канѣнъ; ако знаи да читѣ, да читѣ тѣлѣко съ пѣлѣма, да говѣи, да дадѣ мѣлѣстѣна, и дрѣги подѣбни кой-то мѣже да прѣви и тѣино ѡ мѣжа си: подѣбно ирѣхъ на прѣви и на дрѣга кол-то нѣма мѣжъ, но ѣ подъ ващѣ, и брѣта: илѣ ако ѣ вдовѣца давахъ и по голѣмъ канѣнъ, пѣстъ, и мѣлѣстѣна.

Ѣп. Ями какъ ѣдногѣ мѣжелѣвца?

Д. Яко ѣ чѣловѣкъ здравъ, канѣнсвахъ го, колѣко-то пѣти ѣ стѣриазъ грѣхъ-а, тѣлѣко съ пѣти да вѣи тѣлѣко си съ мѣкро вѣже, и да читѣ „помѣлаѣи ма Бѣже“; илѣ ако ѣ безкѣиженъ, да дѣма прѣсти ма Бѣже грѣшнаго, и да прѣви

тѣлокозъ днѣ съхождѣва: илѣи акѣ ѣ безсиленъ и не може да говѣи, и ѣ богѣтъ, да правн тѣлокозъ милостѣина, и да дѣла катадневнѣ до трѣи години, Бѣже очѣисти ма грѣшнаго .

Ѣп. Но акѣ ѣ икогалѣвъ, и не са ѣвѣщава да стѣри еднѣ ѡ тѣзи ?

Д. Смалѣвамъ ма канѣна: понѣже подѣврѣ ѣ, акѣ го вѣда че са скорѣи, да го ѣстава на Бѣжѣ-то благоутрѣбѣ, и да ма сѣди зарадѣ много-то снѣздождѣнѣе, нежели да го канѣнѣсвамъ спротѣ канѣны-те, и да го иѣзѣва совѣкмъ; понѣже и Сѣлѣты-те Ѣтѣны на поѣчѣватъ, да не ѣставимъ нѣкого да са иѣзѣви. И Кѣрѣнахъ илѣксандрѣйски, на дѣи канѣнъ кога говѣри. „Кѣкто Ѣнѣзи дѣто бѣдѣствѣватъ да са ѣдѣватъ въ морѣ-то, фѣргѣтъ нѣкоа чѣстѣ ѡ товѣра на корѣватъ въ морѣ-то, за да ѣтарѣватъ дрѣги-те:“ тѣи и нѣи трѣва да ѣставимѣ нѣкой си, и да снѣшѣвамѣ, за да не иѣзѣвимъ сѣчко-то .

Ѣп. Кѣкъ канѣнѣсвашъ кой-то правѣтъ малѣи ?

Д. Понѣже не става са совѣзнь тѣзи грѣхъ и са дрѣго лицѣ, канѣнѣсвамъ го да наѣжи сѣбе си тѣлокозъ пѣти, коѣко-то пѣти ѣ направиѣ грѣхъ-а, и да стѣри тѣлокозъ дѣна съхождѣва .

Ѣп. Кѣкъ канѣнѣсвашъ ѣвѣицъ-а, илѣи мѣжъ вѣмъ, илѣи женѣ ?

Д. Подѣрѣ церѣвнь канѣнъ, Ѣпредѣламъ го да иѣзѣви еднѣнъ рѣвъ, акѣ може; илѣи акѣ ѣ мѣртѣване на дѣтѣ, иѣкрѣ-а ма ѣ да крѣсти и

всхрани едно сиромашко дѣтѣ; или ако ѣ грѣхъ-а безъ правда, или кражба, канонъ-а става съ връщане-то на чѣждо-то иещо, и избавленіе-то на грѣхъ-а става съ милостыня, както ѣ сторила и Закхѣя; но ако ѣ грѣхъ-а владословіе, или Ѡричане, съ мова, съ смазы, и съ милостыня, за да налукри милость-та, понеже са ѣ Ѡрѣказъ Ѡ Творецъ-а си; или ако ѣ камиъ человекъ, или предаване камиъ начальникъ, съ свящый аѣкъ на владословіе-то ѱправаватъ го, и да са трѣди да Ѡжрвѣ когѣ-то ѣ Ѡзлѣвилъ, и ако не са стѣри това пѣрво не са ищѣлава; както и неправедныя или крадѣца, ако не върне неправедно-то. Вкратиѣкъ, пѣгѣва-та, неправда-та, кражба-та и тѣмъ подобни, ако са не дадѣтъ на задъ на домовладыка-та (саивѣа-та), или на дѣца-та мѣ, или ако нѣма родини, да го дадѣ на сиромаси-те, спрѣти разсѣжденіе-то на дѣховный мѣ Ѡтецъ, не са дава прѣшка.

Ѡп. За грѣховѣ-те на живыя, коѣ заповѣдь и канонъ бѣватъ нѣ предпочтѣнны?

Д. Ѡ сѣчки-те дрѣги дѣла, и милостыни, ѣ избавленіе-то на рѣбы-те, и ѣ най предпочтѣнно: пѣрво Ѡ дрѣго дѣла ѣ да избави и избави една дѣша Ѡ нечѣстїе, сѣрѣчь Ѡ дѣшевна смѣрть, и това както дѣма писаніе-то покрѣва много грѣховѣ; второ же, съ милостыня-та какъ сирѣцы, вдовицы, и сиромаси; трѣто, посѣтѣние-то камиъ бѣлны-те, на запрѣны-те, и камиъ дрѣги-те

бѣдныѣ челоуѣцѣ, ѿ наѣ сѣтнѣ на сиромашки цѣрквы, ѿ монастыры.

Ѹп. Наѣ добра-та милостына ѿ сички-те коу ѣ?

Д. Казауѣ, каку пишатъ Ѹтци-те на на-ша-та Свѣта Цѣрка, каку ѣ ѿзбавленіе-то на робы-те, ѿ повече на дѣца-та; второ ѣ ѿзбавленіе-то на заробени-те свѣщенницы, ѿ старцы, ѿ прочее; трето, Ѹна милостына, коу-то са дава на болны, хромы, ѿ саѣпы; четвѣрто на за-прѣны-те, ѿ на вдовицы, ѿ дрѣги кой-то не хо-датъ по вжиз да просятъ ѿ срамуѣ, ѿ пѣто во-обще на сички-те сиромасы.

Ѹп. Ѹми дѣто са дава по цѣрквы ѿ мона-стыры?

Д. Казауѣ, че сѣтнѣ подѣрѣ робы-те ѿ си-ромасы-те (ако може грѣшныа) нека дава ѿ на-тауѣ милостына; понеже Христосѣ сиромасы-те нарича братіа, а не монастырски-те.

Ѹп. Ѹми литѣргіа не трѣва ли да дава?

Д. Когѣ са Ѹстави ѿ грѣхѣ-а, ѿ са покае сердѣчно, тогасѣ нека дава литѣргіа; понеже дор-дѣ са намира въ грѣхѣ-а, частица-та коу-то са принасѣ за него, става за Ѹсѣжденіе; ѿ каку кой-то са причаѣва недостѣйно, Ѹсѣжденіе на себе си ѿдѣ ѿ пѣ: „Дѣла Павѣлѣ, тѣѣ ѿма Ѹсѣжденіе ѿ Ѹизи, кой-то принасѣ недостѣйно ако са не ѿдалечѣ ѿ грѣхѣ-а, ѿли ако праздиѣ-ва на Бѣга, ѿ на Свѣты-те Пѣсовы. ѿ за Ѹм-

рѣли-те най полѣзно ѣ ѿ сичко-то Божѣственна-та литургіа, понѣже ѹмрѣлыа ѣ престаналъ ѿ грѣховѣ; ѿ са причащаватъ литургіа-та съ Христа, ѿ са ѿспѣланюватъ съ Божѣственна радость, ѿ благодать съ милость-та Божіа; ѿ ѿзбава са ѿ волѣзнь въ коѡ-то са ѣ намиралъ. Пѡслѣ акѡ ѣ богать ѹмрѣлыа нѣка става ѿ ѿзвавленіе на рѡбы, ѿ милостына по сиромаси, ѿ дрѹги полѣзни за спасеніе-то мѹ.

Ѣп. Шахъ да та тытамъ ѿ дрѹги много нѹжды, ѿ дѹшеспасителны; но спрѡти часъ до вѡли са тѣзи, понѣже ѿмалъ нѹжды службы за една мѡа сѡца, коѡ-то вѣдствѹва ѿ вши-кашна-та власть, кѡкто ми каза челоуѣка, коѡ-то доде: ѿ на дрѹги вѡри разговоръ ѿ ѿспытъ, ще да та пытамъ ѿ за сѡнези. Но слава Бѡга, понѣже ми ѣ провѡдилъ такъжези едѡнъ лѣкаръ, ѿскѹсенъ ѿ достѡйнъ, ѿ коѡ-то знае званіе-то си; ѿ земнѡи безъ заплаѡта ѿзвѡлно-то ѡп піѡмо, ѿ ѿсповѣдѹвай Христіань-те, спрѡти канѡны-те на Свѡта-та нѡша Цѣрква, ѿ кѡкто та просвѣтѡи ѿ вразѹмѡи благодать-та на Пресвѡтаго Дѹха; ѿ ѿсполнѡвай недѡстѡцы-те.

Внимѡй же, да не въ ѿ невреженіе-то си, ѿ ѿ ѿ нѣкое мѡрднско попеченіе, да са не ѿзгѹви дѹшевно ѿ най малки-те тѣзи; понѣже ты ѿ-машъ да дадѡшъ ѿвѣтъ за нѡго въ дѡнь сѡд-ный. Бѣгай ѿ сребролѡбіе-то, ѿ симонѡчеств-то;

понеже дѣламаъ ти, сребро-то твоѣ съ тебе въ
пѣсѣба: и нѣи трѣдъ-а ти и служба-га ти ще
наплатимъ благодарно; за това за добро начало
исповѣдан сички-те наши, и иди съ миръ.

ЗАКОНОПРАВИЛНИКЪ

ОТЪ

СЕДЕМТЪХЪ СОВОРА НА СВЯТЫ-ТЕ ОТЦЫ.

Духóвный О́тець трѣба да ё́ Овдщеникъ, и да има страхъ Божій, и да знай Овдщенич-то Писаніе, и Овдщенич-те Законы: и да има власть ѿ Архіереа за да исповѣдва, и кога-то исправлява грѣховѣ-те на Христіаны-те, да ги исправлява нелицемерно.

Како влѣзатъ въ Церква-та Божіа. Духóвникъ-а, и исповѣдующи-те, стрѣва Духóвникъ-а Благословенъ Бógъ, таже Трисвѣтѣ, Пресвѣтаѿ Трѳиць, и О́тче нашъ, Ъкѡ твоё ёсть царство, Господи помилуй ѿ́и, Прїидїте поклонїмся; и ѿи́и псаломъ: и тѣтакѡ тѣзи тропары.

Гласъ 5.

Помышляѿ дѣнь страшный, и плачѿ дѣлнїи моиъхъ лѣкѡвыхъ: како ѡвѣрѣю везсмѣртномѣ царю; и ай коимъ дерзновенїемъ воззрю на сѣдїю, вадный ѡвъ, благодѣрбный О́тче, О́ише еди-порѣднїи, дѡше свѣтїи помилуй мѧ.

Глава .

Во ѹдѣлѣ плачевнѣ, на мѣстѣ ѣже завѣщала єси, єгда сядеши милостиве, сотвориши праведный сѣдъ, не ѡвлечи мѡдъ сокровѣннаѡ, ниже пограми мене предъ ангелы: но пощади мѡ Бѡже, ѡ помилуй мѡ .   П ѡишѣ.

Оупованіе ѡ покровѣ державный къ тебѣ притекающихъ Бесгородителнице, благое предстаство міра, мѡи со безпѡтвыми приажишѡ, єгоже родила єси челѡвѣколюбовнѣйшаго Бѡга, ѡ ѡзбавитисѡ душамъ нашимъ ѡ всѣкагѡ прощѣніѡ, єдина благословѣннаѡ .

П тѣтакси прокїмени-те .

Ѻзъ рѣхъ, Гѡспеди помилуй мѡ, ѡ ѡщѣлай душѡ мою .

Блаженъ разлѣваяѡ на нѡша ѡ ѹбѡга .

Сѡборнагѡ посланїѡ Іакѡваѡ чтѣніе .

Братїе, ѡбразъ прїимїте сѡстраданїѡ ѡ долготерпѣнїѡ, прорѡки, їже глаголаша ѡ менемъ Господнимъ . Оѣ блаженъ терпѣнїѡ: терпѣнїе їѡваѡ слышасте, ѡ кончинѡ Господно видѣсте, їкѡ многомилостивъ єсть Господъ ѡ щѣдръ . Прѣжде же всѣхъ, братїе мѡдъ, не каенїтесѡ ни нѡбѡмъ, ни землѣю, ни ѡпѡю коєю каѡтвѣю: бѣди же ѡвѡмъ, єже єѡ, єѡ, ѡ єже нѡ, нѡ, да не вѡ лицемѣрїе впадѣте . Сѡстраждетъ ли ктѡ вѡ васъ, да молїтвѡ дѣетъ: благодушествуетъ ли ктѡ, да поетъ . Волїтъ ли ктѡ вѡ васъ; да призовѣтъ презвїтеры церкѡвныѡ, ѡ да молїтвѡ сотворѡтъ надъ нїмъ, помазѡвше єгѡ єлѣемъ

во ѿма Господне. И молитва вѣры спасетъ бо-
лѣщаго. и воздвигнетъ его Господь, и живи грѣ-
хѣ вѣдетъ сотвориша, вѣстатца емѹ. Исповѣ-
дайте оубо другъ друга согрѣшеніа, и моли-
теса другъ за друга, яко да ищѣахите: мно-
го можетъ молитва праведнаго споспѣшествѣема.

Евангеліе. **Ѿ Мат.ѡеа сватаго**

Евангеліе.

Во время оне, приходѣ Исѹсъ, видѣ чело-
вѣка сѣдѣща на мѣтницѣ, Мат.ѡеа глаголема,
и глагола емѹ: по мѣк градѣ, и воставъ по
немъ иде. и вѣсть емѹ возлежащѹ въ домѹ, и
се мнози мытарѣ и грѣшници пришѣше воз-
лежахѹ со Исѹсомъ и со ученикѣи его. И видѣв-
ше Фарисее, глаголахѹ ученикомъ его. почтѣ еѣ
мытарѣ и грѣшники учитель вашъ есть и пи-
етъ? Исѹсъ же сакшавъ, рече имъ: не трѣвѣютъ
здравіе врачъ, но болѣщїи. шѣдше же научитеса,
чтѣ есть, милости хошѹ, а не жертвы. не при-
дѣхъ во призвати праведники, но грѣшники на
покаяніе.

Послѣ да начнѣ таа ектенїа.

Миромъ Господѹ помѡлимса.

Ѿ свѣшнѣмъ мирѣ, и спасенїе дѣшъ на-
шихъ, Господѹ помѡлимса.

Ѿ раба Божїа (...) Господѹ помѡлимса.

Ѿ еже да простїтца емѹ же и намъ, всѣ-
кое прегрѣшенїе, болное и не болное, Господѹ
помѡлимса.

И яко да челоѡколюбецъ Богъ нашъ, дарѹ-

етъ емѹ Образъ покаѣнїа Господѹ помолѣмса .

Ѡ еже ѡзвѣститса емѹ ѡ намалѹ Ѡ великѹ скорби, гнѣва, ѡ нѹжды, Господѹ помолѣмса .

Застѹпїи, спасїи, помїлаѹи, ѡ сохрани егѡ, ѡ насъ Бѡже твоєю благодѣтїю .

Пресвѣтѹю пречїстѹю :

Шкѡ мїлостивѹ, ѡ человекѡлюбецѹ Бѡгѹ еси :

Господѹ помолѣмса .

Господи Бѡже, спасенїа рабѡвѹ твоїхѹ, мїлостиве, ѡ щедре, ѡ долготерпѣливе, кѡлїса ѡ нашїхѹ слѡвахѹ, не хотѣи смѣрти грѣшника, но еже ѡвратїтса, ѡ живѹ вѣрїи емѹ, самѹ ѡ нѣкїмѹ ѹмноостївнса ѡ рабѹ твоємѹ, (ѡлї рабѹ твоємѹ) . . . . ѡ подаждѹ емѹ (ѡлї еї) Образъ покаѣнїа, прощенїа грѣхѡвѹ ѡ ѡпѹщенїе, прощѣнїа емѹ (ѡлї еї) великое согрѣшенїе, вѡное же ѡ не вѡное: примири, ѡ соедини егѡ (ѡлї ю) свѣткїи своєю цѣркѡи Ѡ Хрїстѣ Іисѹсѣ Господѣ нашемѹ: сѹ нѣмѹже тебѣ подобѣетѹ держѣва, ѡ великолѣпїе, нѣкїмѹ ѡ приснѡ, ѡ во вѣки вѣкѡвѹ, аминѹ .

Ѡ кѡтѡ сѹ запрѣ Дѹховникѹ-а предѹ Хрїстѡва-та Ікѡна, дѹма на ѡсповѣдѹющїи .

Ѡто чѣдо, Хрїстѡсѹ стѡи невидимѹ, ѡ прїема ѡсповѣдѣ-та ти . Прѡчее не вѡйса, ни тї сѹ срамѹвай, за да скрїеши нѣкой твої грѣхѹ Ѡ мѣне, понѣже ѡ азѹ самѹ человекѹ подобенѹ кѡтѡ тебѣ грѣшенѹ; но вѣрѡвай, зашѡ кѡтѡ сѹ покѣшишѹ, ѡ ѡсповѣдаши сѹ истїнна сѹчки-те си грѣховѣ, ѡ стѡриши канѡнѹ-а си сѹ сокрѹшенїю сѣрдце, шѣ прїемшиши Ѡ Спасїтелемѹ Хрїстѡ про-

щєніє-то си; но ако да скрѣишъ пєро, и ити дрѹга-та ти исповѣдь прѣйма Христѡсъ (ити свещєнникъ мѡже да вѣдєшъ) ити да сѧ причастѣишъ: и єто Сердцевѣдѧца Христѡсъ, и азъ грѣшныи Мѹ рѧвъ, свидѣтель на исповѣдь-та ти, и ще свидѣтельстввамъ на вѣдѹщый сѹдъ на втѡро-то пришєстїє Христѡво. Понєже втѡро крещєніє є, чѧдо моє, совершєнна-та исповѣдь, и ѹзлѣва грѣховє-те на чєловѣци-те пѡвече. Ѣ коѧко-то стѹпѧва сѧице-то слѧнѧ-та; и иди кажи чѧдо, коѧко-то лѡшавини си стѡриаз до сегѧ.

И го пѣта Мѹхѡвникъ-а єднѧ по єднѧ рѣчь. Да не си сѧ ѡрѣказъ Ѣ вѣра-та Христѡва, сѧ щєніє, илѣ безъ щєніє?

Не мѡже да сѧ причастѣи такѡвый-а, Ѣсвєнъ на смѣртныи чѧсъ.

Да не си сѧ ѡрѣказъ Ѣ Христа, сѧ насѧлїє, и сѧ мѡжа?

Не мѡже да сѧ причастѣи, годѣны и. 8.

Да не си ѹвѣлѧзъ нѣкого сѧ щєніє-то си?

Не мѡже да сѧ причастѣи годѣны к. 20.

Бѣлки ѹвѣи нѣкого безъ да ѣскашъ?

Не мѡже да сѧ причастѣи годѣны г. 10.

Да не си ѹвѣлѧзъ нѣкого вѧ бѡи, илѣ развѡйникъ?

Не мѡже да сѧ причастѣи годѣны г. 3.

Да не си ѹвѣлѧзъ развѡйникъ, кѡй-то є дошѣлъ да тѧ ѹкрадѣ, ѧ не да тѧ ѹвѣи, ѧ ти го ѹвѣи нѣправѣдно?

Не може да са причастї годи́ны ꙗ. 20.

Да не си магесникъ, илї вѣсакъ да а́кѣшъ, илї слово (кѹршѣиъ) и завѣрѣвашъ человекѣцы, илї скѣтѣве за да не са соедина́ватъ, илї да позна́вашъ загѣбены ра́боты?

Не може да са причастї годи́ны ꙗ. 20.

Да не си привѣгналъ при магесникъ за да стру́вашъ нѣкому́ зло, илї за своѣ си потрѣба, илї да цѣрѣтъ вѣснова́тъ, илї ѿ шѣтѣ па́датъ, илї да налу́кришъ богѣтство, илї скрѣты ра́боты?

Не може да са причастї годи́ны љ. 6.

Да не си повѣкалъ магесникъ въ кѣща-та си за да глѣдашъ за чѣсть, илї да разва́латъ магіа?

Не може да са причастї годи́ны љ. 6.

Да не си горѣлъ варкѣлакъ за да са кади́шъ?

Да не си фѣрналъ ма́лко дѣтѣ на пѣтъ, за да го крѣсти ко́й-то го намѣри, и помѣслишъ че ще живѣи?

Не може да са причастї годи́ны љ. 6.

Да не си мѣжелѣствовалъ женѣ ѹжѣнина?

Да не си жѣнѣлъ, и си мѣжелѣствовалъ съ дрѹга? Бла́дникъ си.

Не може да са причастї годи́ны љ. 15.

Да не си мѣжелѣствовалъ съ нѣкое момчѣ?

Не може да са причастї годи́ны љ. 15.

Да не си скѣтѣлѣствовалъ на безсловѣсны жи́вѣтны?

Не може да са причастї годи́ны љ. 15.

Или съ фърковаты птицы, и кокóшки?

Подóбно, годины ё. 15.

Да не си прелюбодѣйствовалъ свекрва си, или
женá-та на сына си, или съ свекрва-та на сына си?

Не мóже да съ причасти годины ай. 11.

Да не си прелюбодѣйствовалъ сжра-та си се-
стра?

Не мóже да съ причасти годины к. 20.

Да не си прелюбодѣйствовалъ сестра ѿ ёдинъ
ваща а ѿ двѣ майки?

Не мóже да съ причасти годины ё. 12.

Да не си прелюбодѣйствовалъ брáтова-та си
женá?

Не мóже да съ причасти годины и. 10.

Да не си прелюбодѣйствовалъ пѣрва-та си бра-
точѣдка?

Не мóже да съ причасти годины г. 10.

Да не си прелюбодѣйствовалъ втѣра-та си
враточѣдка?

Не мóже да съ причасти годины д. 9.

Да не си прелюбодѣйствовалъ кѣма-та си, на
ко́-то си держалъ вѣнчила-та?

Не мóже да съ причасти годины ай. 11!

Да не си прелюбодѣйствовалъ крѣщѣлица-та си?

Не мóже да съ причасти годины к. 20.

Да не си прелюбодѣйствовалъ на женá-та си
сестра-та?

Не мóже да съ причасти годины ай. 11.

Да не си прелюбодѣйствовалъ двѣ сестры?

Не мóже да съ причасти годины ай. 11.

Да не си прелюбоудѣйствовувалъ мѣщѣа-та си,
ѡ или лѣла си?

Подобно годѣны аї. 11.

Да не си прелюбоудѣйствовувалъ дѣва на въз-
расть-та ѡ, или да ѣ былъ ѡ ѣи годѣны по
дѣла?

Не мѡже да са причастї годѣны ѣї. 12.

Да не си мѡжелѡбствовувалъ съ сѡща-та си же-
на, чрезъ ѣстество, или съ дрѡга жена?

Не мѡже да са причастї годѣны ѣї. 15.

Да не си са кѡаналъ съ щѣнїе-то си за крѣв-
да, или лѡжа?

Не мѡже да са причастї годѣны г. 10.

Да не си са кѡаналъ, катѡ си са насїлалъ
ѡ нѣкой сїленъ?

Не мѡже да са причастї годѣны ѣ. 6.

Да не си лѡжесвидѣтелствувалъ лѡжѡвно съ
щѣнїе-то си за нѣкого?

Не мѡже да са причастї годѣны г. 10. ѡ да
ѡска прѡсїка ѡ когѡ-то ѣ поврѣднаъ, ѡ да мѡ
дадѣ назадъ щѡтѡ ѣ далъ за ѡвѣда-та си.

Да не си лѡжесвидѣтелствувалъ лѡжѡвно везъ
да ѡскашъ, или съ насїлаѣ?

Не мѡже да са причастї годѣны ѣ. 6.

Да не си крѡалъ парї, или дрѡги вѣщи нѣко-
мѡ си?

Не мѡже да са причастї годѣны ѣ. 2. ѡ катѡ
возвѡрни крѡденс-то, на сѡщѡ, пакъ да са
канѡнїсва, съ кѡкто гѡрѣ пїсахѡме.

Канѡнъ ѡа, ѡ велїкаго Васїлаїа.

Да не си ставаалъ хайдѣтски предаѣтель (чешитенъ) за да спечѣлишъ ?

Не мѳже да са причастї годїны к. 20.

Григорїа Нїтскїй.

Да не си станаалъ ѣвентъ развѳйникъ ?

Не мѳже да са причастї годїны к. 20.

Да не си отвараалъ грѳвъ, за да крадѣшъ, илї да обвезчестїшъ тѣло-то ?

Не мѳже да са причастї годїны г. 10.

Да не си краалъ нѣкоа вѣщъ церкѳвна, илї парї, сватотатецъ си .

Не мѳже да са причастї годїны є. 15.

Да не си са жѣнилъ на второ .

Не мѳже да са причастї годїны в. 2.

Да не си са жѣнилъ на трѣто ?

Не мѳже да са причастї годїны є. 5. и до г. 3. и потрѣтїоване-то не є простѣно .

Да не ѣвашъ женѳ в дрѳга вѣра ?

Да са раздѣлаа. и да са канонїсва мжжѳ. но ако да ѣще женѳ-та да стане православна, да са не раздѣлатъ .

На с и собѳръ, канѳны єв. 72 .

Да не си разгаїалъ годенїца-та си, предї да са вѣнчѣйшъ ?

Не мѳже да са причастї годїна з. 1. и трѣбѳва да мїни годїна-та, и тогасъ да са вѣнчѣй .

Да не си прѣлюводкїствѳвалъ мѳйка-та на згоденїца-та си, илї дрѳго нѣкоа тѣхно лице ?

Не мѳже да са причастї годїны є. 15. и

ако ѣ станало това кровосмѣшеніе предъ свѣдѣ-
ва-та, не може да земе згоденіца-та си; но ако
ѣ подіръзъ свѣдѣ-та, само са запрещáva да са
не причасті години ѣ. 15.

Да не прѣвишъ малакіа самъ сѣбѣ си?

Канонісва са м. 40 дѣна съ съхожденіе, и да
прѣви на всѣкъ дѣнь по р. 100 поклоны .

На Іванна Пѣстника .

Да не си са малакісалъ съ рѣка жѣнска, илѣ
ты женá-та?

Наказва са п. 80 дѣна съ съхожденіе, и на
всѣки дѣнь да стрѣва по р. 100 поклоны, и ако
непрестане, не може да са причасті години ѣ. 2.

Да не влѣзвашъ въ Овчій Олтáрь?

Возврãнено ѣ.

Да не ти ѣ умрало нѣкое дѣтѣ не крѣстино,
и невреженіе-то ти?

Не може да са причасті години г. 3. и да
съходе, и поклоны на всѣки дѣнь по г. 200.

Да не бы да си възбрãнилъ дѣтѣ-то си, коѣ-
то и скало да са покалѣгери, илѣ ѣ выло въ мо-
настѣръзъ и си го зѣлъ, и го възбранãвашъ и
да прѣемне Ангелскій чинъ?

Неговы-те родителы, са и звãждатъ и Хри-
стѣва-та цѣрква, доде са покаатъ .

Да не си са свѣщãлъ на нѣком цѣрква, илѣ
на монастѣръзъ нѣком вѣщъ, двѣжима илѣ не-
двѣжима, и подіръзъ са раскãешъ, и не ищешъ
да го дадѣшъ, илѣ си го далъ, и ищешъ да го
зѣмишъ назãдъ?

Ѣфорѣсва са, ѡ са ѡспажда ѡ цѣрква-та, ѡлѡ
ѡкѡ не престѡне, не мѡже да са причастѡ год. Ѣ.

Да не си зановѣдалѡ нѣкогншѡ на Свѡщен-
никѡ за да литѢургѡса, ѡлѡ да нѣкѡ по скоро?

Возбранено ѣ на мѡрѡнина това .

Да нѣмашѡ вражда съ нѣкогѡ челоѡка ?

Длѡженѡ ѣ да прѡви всѣкогѡ по ѡ, 50 по-
клѡни, дордѣ са спрѡтелѡ, ѡ предѡ да са спрѡ-
телѡ, не мѡже да влѣзва въ цѣрква-та; нитѡ
дарѡ-а мѡ мѡже да зѣми Свѡщенника, понѣже
ѣ мѡрзенѡ предѡ Бѡга, ѡ тѡѡ, ѡ дарѡ мѡ .

Да нѣмашѡ съ нѣкогѡ нѣнаѡистѡ ?

Ѣкѡ да са причастѡ вѣзѡ да са прѡстѡ, ѡфо-
рѣсва са, ѡ са ѡспажда ѡ Христѡва-та цѣрква,
катѡ Ѣѡда .

Да не си напѣсѡвалѡ нѣкогѡ, ѡлѡ си проклѣлѡ
дрѡгѡгѡ ?

Канѡнѡсва са трѡ днѡ, ѡ подѡрѡ деѡеттѡхѡ
чѡса да ѡдѣ сѡмо хѡлѣѡ, ѡ водѡ да пѡи, ѡ по
ѡ, 50 поклѡни да стрѡѡ на всѡкѡ дѣнѡ .

Дѡла Христѡсѡ: кѡѡ-то речѣ на врѡта си
рѡкѡ повѡненѡ ѣсть во Ѣгнѣ геѣннѣ .

Да не си напѣсѡвалѡ Свѡщенникѡ, ѡлѡ да вѡдѡ-
гнишѡ рѡкѡ вразѡ нѣго ?

Не мѡже да са причастѡ годѡны Ѣ. 3. ѡ да
сѡхѡдѣ, ѡ тогѡѡ да ѡска прѡщѣнѡ ѡ свѡщен-
ника .

Да нѣмашѡ враждѡ съ нѣкогѡ, ѡ ѡмрѡ предѡ
да са прѡстѡшѡ съ нѣго ?

Канѡнѡсва са жѡѡѡ да са не причастѡ ѡ 1

годи́на, ѿ да стрѣва по́клони по ѿ, 50 на де́нь, ѿ да тѣра е́динъ сваще́нникъ да пра́ви Триса́гѣа надъ де́то лежи́ у́мре́льа, ѿ, 40 де́на съ ли́тѣрѣи: ѿ то́й да е́ та́мъ, ѿ да съ мо́ли на ми́лость-та Бо́жїа, да прости́ у́мре́льа ѿ не́го.

Да не си напсѣвааъ ва́ща си, ѿаи́ ма́йка си, ѿаи́ да ди́гнишъ ржа́ на тѣхъ?

Не мо́же да съ причастї́ годи́ны ѿ. 3. ѿ да съхо́дѣ, ѿ да пра́ви на вса́къ де́нь по ѿ, 50 по́клони, ѿ да зе́ма ѿ та́хъ проще́нїе.

Да не бы́ дѣца́-та си да ги не о́бичашъ ра́вно, но не́кое ѿ тѣхъ псѣвашъ, ма́ричуъ, ѿ кжа́не́шъ, ѿ пѣдишъ ѿ се́бе си, ѿ ѿ та́зи причи́на съ понѣди, да съ ѿриче́ ѿ вѣра́-та Христо́ва?

Ка́то причи́на на ло́шо-то, не мо́же да съ причастї́ годи́ны е́, 15. ѿ да съхо́дѣ въ това́ расто́нїе.

Да не си ѿдѣлааъ не́кой ѿ чада́-та си, ва да ма́ не даде́шъ ѿ ѿмота́ си, вацо́-то съ е́ покала́герило?

Форе́сва съ ѿ Христо́ва-та це́рква, до́рдѣ съ покáй.

Да не си ѿаъ ѿ у́мрало́ месó, ѿаи́ вжа́коа́дено, ѿ птї́че у́дѣше́но, ѿаи́ гове́жда крѣвь?

Не мо́же да съ причастї́ годи́ны е́, 2. О́ще ѿ форе́сва съ ѿ це́рква-та, ѿ съ канони́сва съ съхо́дѣне годи́ны ѿ, 2.

Да не си ѿаъ ма́со, ѿаи́ скі́рлане́, ѿаи́ ѿи́ца, ѿаи́ рѣ́ва въ беа́кый по́стъ, ѿаи́ не́кое сра́да,

ИЛИ ПѢТАКЪ ВЪ СІЧКА-ТА ГОДИНА, ИЛИ ДРУГИ ПОСТНИ ДНИ ?

НЕ МОЖЕ ДА СЯ ПРИЧАСТИ ГОДИНЫ Ъ, 2, И ДА СТРУВА И 50 ПОКЛОНИ НА ВСАКЪ ДЕНЬ СЪ СЪХОДЕНЕ.

ДА НЕ БЫ НѢКОГИ КАТО СИ СЯ ПРИЧАСТИЛЪ, СИ ЗАДЕРЖАЛЪ ВЪ УСТА-ТА СИ СВАТО-ТО ПРИЧАСТІЕ, ЗА ДА ПРАВНИШЪ НѢКАКВА МАГІА ?

КАТО ЮДА СИ: И НАДАЖАВА ДА СЯ НЕ ПРИЧАСТИШЪ ГОДИНЫ Д 4, И ДА СЪХОДѢ ВСАКА ГОДИНА ПО ЕДИНЪ МѢСЯЦЪ, И СѢКОГИ ВЪ ТѢЗИ ЧЕТЫРТѢХЪ ГОДИНЫ, ДА СТРУВА ПО И 50 ПОКЛОНИ.

ДА НЕ БЫ ВЪ ОНИ ДЕНЬ, ВЪ-КОЙ-ТО СИ СЯ ПРИЧАСТИЛЪ, И Ѡ МНОГОПІАНЕ СИ БЖАВАЛЪ ?

КАНОНИСВА СЯ М 40 ДЕНА СЪ СЪХОДЕНІЕ, И ДА СТРУВА ПОКЛОНИ ПО Р 100 НА ДЕНЬ.

ДА НЕ СИ ВЛИЗАЛЪ ВЪ НѢКОЙ ЕРЕТИЧЕСКИ ХРАМЪ ЗА ДА СЯ МОЛИШЪ БОГУ ?

АФОРЕСВА СЯ Ѡ ХРИСТОВА-ТА ЦЕРКВА.

ДА НЕ СИ СЯ МОЛИЛЪ БОГУ СЪ НѢКОЙ АФОРЕСАНЪ ЧЕЛОВѢКЪ, ИЛИ ВЪ КЪЩА, ИЛИ ВЪ ЦЕРКВА ?

ПОДОБНО СЯ АФОРЕСВА И ТОЙ.

ДА НЕ РАБОТИШЪ ВЪ НЕДѢЛА, ИЛИ ВЪ ПРАЗДНИЧНИ ДНИ, И НЕ ОТИВАШЪ ВЪ ЦЕРКВА ?

АФОРЕСВА СЯ.

ДА НЕ БЫ ДА ЗНАЕШЪ НѢКОГО, ГѢТО ДА ПРАВИ ДРѢХЪ, И КАТО МОЖЕШЪ ДА ГО ВОЗВРА-

нишъ, не го възбрани, илѣ като не можешъ, не дока́за на Первосвещѣнника да го тоѣ възбрани ?

Какъвъ-то грѣхъ ѣ сторилъ тоѣ, и прѣше да сѣ канониса, същия канонъ трѣба да сѣ наложи и нему.

Да не бѣ безъ нѣжда да си спѣлъ въ-тра въ цѣрква-та ?

Това ѣ безчѣнно.

Да не си закопѣлъ нѣкого въ цѣрква-та ?

Не ѣ простѣно.

Да не си сѣ армасалъ съ бракъ законопрѣстѣпенъ ?

Испажда сѣ ѿ цѣрква-та, дордѣ сѣ раздѣлѣтъ, послѣ сѣ канонисва като кржвосмѣсникъ, то ѣсть не може да сѣ причастѣ годи́ны ѣи 15.

Да не си почетвѣртѣлъ ?

Испажда сѣ ѿ Христо́ва-та цѣрква, дордѣ сѣ раздѣланъ послѣ не може да сѣ причастѣ годи́ны и 8.

Да не бѣ кржстени-те си дѣца, не ги поучавашъ на благочѣстѣе ?

Ико́д ги не поучава, има да дадѣ ѿѣтъ на стра́шныя сѣдѣа за тѣхъ.

Да не си предѣлъ чело́вѣка на сѣдъ за да го о́бѣдишъ ?

Каго даде́ Оби́да-та, ко́го мѹ ѣ́ напра-
вилъ наза́дъ, да ѣ́ши прощѣ́нїе; ѣ́ли а́ко са ѣ́
Осѣ́дилъ челоуѣ́ка за смѣ́рть, не са причаща́ва
годи́ны ѣ́. 20.

Ѣ́то ча́до моѣ́, смѣ́ртны-те грѣ́ховѣ́, тѣ́зи са.

(И са ѣ́сцѣ́лаватъ съ срѣ́щны-те .)

Зави́сть-та,	съ любу́вь .
Сребролю́біе-то,	съ милосѣ́ина .
Блѣ́дство-то,	съ цѣ́ломѹ́дрїе .
Лѣ́комство-то,	съ по́стъ .
Мѣ́рзели́вство-то	съ моли́тва .
Го́рдость-та,	съ смире́нїе .
Гнѣ́въ-а,	съ до́лготерпѣ́нїе .

Зави́сть-та ѣ́ ча́до моѣ́ пе́рвыи смѣ́ртенъ
грѣ́хъ, ѣ́ ѡ́ него са ра́ждатъ де́сятъ ко́на:
лѣ́нїе-то, ѣ́рость-та, неприя́тельство-то, мѣ́ла-
та, неблагода́рство-то, присми́ване-то, зложелѣ́-
нїе-то, ѹ́мра́за-та, зломы́шленїе-то, ѣ́ зави́сть-та.
Тѣ́зи сѣ́чки-те прово́ждатъ челоуѣ́ка въ мѹ́ка-та.
Ѣ́зи Ѣ́ваче, ко́й-то ѣ́ма любу́вь на Бо́га, ѣ́ на
бли́жныа си, наде́ива на тѣ́зи, ѣ́ ста́ва при́-
те́ль бо́жїи .

Сребролю́біе-то ѣ́ ко́ренъ на сѣ́чки-те за́ини,
ѣ́ ѡ́ него са ра́ждатъ па́къ де́сятъ: лѣ́свидѣ́-
тельство-то, любу́стежа́нїе-то, лѣ́жа-та, нелагоу́-
тробїе́-то, лѣ́комство-то, непра́вда-та, кра́жба-та,
сва́тотѣ́тство-то, ли́хва-та, ѣ́ ѣ́долопокло́нїе-то:
ѣ́ тѣ́зи сѣ́чки-те прово́ждатъ челоуѣ́ка въ мѹ́ка-
та: Ѣ́зи Ѣ́ваче ко́й-то да́ва милосѣ́ина, на-
де́ива на сѣ́чки-те тѣ́зи; заѣ́д милосѣ́ина-та пра́-

ви челоуѣка подѡбенъ на Бѡга мѡлостнеъ, вла-
гоуѡрѡбенъ, челоуѣколюбѡнеъ, тихъ ѡ цѣдръ; ѡ
го прѡви прѡѡтель Бѡжѡй .

Блѡдство-то ѣ ѣдинъ смѣртенъ грѣхъ запре-
щенъ, ѡ ѡ него са рѡждатъ подѡбно десѡтъ,
сингелѡзамѡжъ, мѡжелѡбство-то, соединѣнѡе чрѣзъ
ѣстество-то, кровосмѣшенѡе-то, растѡжнѡе дѣви-
чно, малѡкѡ-та, невоздержѡнѡе-то, скотѡлѡбство-
то, прѡлюбѡдѣйство-то, ѡ безстрашѡе-то Бѡжѡе.
Ѣчки-те тѣзи свѡлатъ челоуѣка въ ѡдово-то
джно .

Но Ѣзи кѡй-то ѡма цѡломѡдрѡе-то, сѡчки-
те тѣзи надѡивѡ, ѡ не са повреждѡва, но го
прѡви ѡ дѣвственникъ, чѡстъ, нетѡкнѡнъ, подѡ-
бенъ на ѡнгелъ Бѡжѡй, ѡ достѡйнъ за всегда
да приносѡ жѣртва, во всѡко врѣме, ѡ мѣсто .

Лѡкомство-то, ѡ то ѣ ѣдинъ смѣртенъ грѣхъ,
ѡ ѡ него са рѡждатъ подѡбно десѡтъ: раскѡшѡе-
то, престѡпанѡнѡ законны, лѡжечлѡнѡнѡе-то, пѡвн-
ство-то, гравѡтелство-то, сластѡлюбѡе-то, кражба-
та, ласкѡтелство-то, лѡкомство-то, ѡ невоздер-
жѡнѡе-то. Ѣчки-те тѣзи провѡждатъ челоуѣка
въ мѡка-та. ѡ Ѣзи кѡй-то говѡй, ѡ ѡма воз-
держѡнѡе, сѡчки-те тѣзи ги надѡивѡ, ѡ не са по-
вреждѡва .

Лѡрзелѡнство-то, ѡ тѡ ѣ ѣдинъ смѣртенъ
грѣхъ, ѡ кѡгѡ-то саѡдѡватъ дрѡги сѣдемь: Ѣт-
чѡлнѡе-то, мѡрзелъ-а, лѡнѡнство-то, неврѣжѡнѡе-то,
ѡмалѡване-то, ѡкорѡнѡе-то ѡ страхѡванѡе-то; кѡй-
то ѡ тѣзи провѡждатъ въ мѡка-та. Но Ѣзи

кой-то е вѣдѣнь, и бѣдръ, надева на тѣзи. и кога има глава мѣла-та, и сѣдова и благо-честіе-то, поканіе-то, прилежаніе-то, и дерзнове-ніе къ Бога, и приговараніе-то на Свѣтѣ-то Писаніе, и чисто-то исповѣданіе, чрезъ коѣ-то намира человекъ вѣчный животъ.

Гордость-та, и тѣ е единъ смѣртенъ грѣхъ, чрезъ коѣ-то пропадна діавола; и ѿ неѣ са ра-ждатъ други десѣтъ: тщеславіе-то, навагане-то, претрѣваніе-то, великофаліе-то, намрѣшва-не-то, хвалба-та, великомудріе-то, непослѣшаніе-то, и похѣлюваніе-то. Сички-те тѣзи мчатъ че-ловѣка. Но Сизи кой-то има смиреніе-то, сички-те тѣзи надева.

Грѣвъ-а е и той единъ смѣртенъ грѣхъ, ѿ когѣ-то са раждатъ други десѣтъ: безумство-то, бладословіе-то, занна-та, мжева-та, тренера-ніе-то на тѣло-то, псѣване-то, малодѣшіе-то, и-зѣмлаване-то, промѣненіе на лицѣ-то, и ѹбий-ство-то; кой-то и тѣзи вѣдатъ въ мѣла-та. Сизи Свѣче кой-то има долготерпѣніе-то, по-бѣждава ги.

Согласіе на погѣждѣніе-то на грѣхъ-а, и той е единъ подобенъ смѣртенъ грѣхъ, както седе-мѣхъ, шотѣ поминахмѣ. Коѣ-то е, кога тѣри че-ловѣкъ въ мѣсль-та си, за да направѣ какъвъ то грѣхъ иска, но не мѣ спомѣгнаха сѣчки-те да го направѣ, и да сврши грѣхъ-а, баионисва са мѣго, както че го е направилъ, ако да не са е ѹсовершинствовалъ; заради това трѣва

сички-те тѣзи велики смѣртны грѣховѣ, кой-то поминáхмѣ, да внимáва человекъ съ сичка-та си сила, да отвѣгнѣва ѿ тáхъ; понѣже много и вѣчно наказѣватъ человекъ въ мѣка-та.

Слѣдъ тѣзи има трѣ нѣждни вѣщи за спасѣнїе-то на грѣшны-те. Отвѣгнѣване ѿ злѣ-то, смиреномѣдрїе-то, и ѹдовлетворѣнїе-то, сирѣчь злострастїе-то; и а́кѡ не мѡжешъ да злострадаешъ, кѡлко-то завѣщава великїй Басїла, злострадай кѡлко-то говорѣ Богословъ Григорїа. Не чакай да стáнишъ дѡбрь, сирѣчь да сѧ покаешъ, но станѣ вѣке дѡбрь: нитѣ оставай сичкїа си канѡнъ, понѣже не мѡжешъ да го стрѣвашъ достѡйно: сирѣчь понѣже не мѡжешъ да злострадаешъ много, но заплатѣ на Бѡга часть ѿ злостраданїе-то си, и часть на желанїе-то си, и сѧ моли Бѡгѹ да тѧ прости за везсїаїе-то ти.

Още трѣбѣва да внимáвашъ, кáкто да не сѧ отдалечáвашъ ѿ Божѣственно-то Причастїе, кѡлко-то опредѣлаватъ свѣщенны-те канѡны непремѣнно, и послѣ сѧ причащáвашъ.

Послѣ испѣтѣ Дѹховника состоánїе-то на исповѣдѹющїй, и го канонїсѣ спрѡтѣ грѣшка-та мѹ, и спрѡтѣ состоánїе-то мѹ; сирѣчь а́кѡ ѣ богáтъ, канонїсѣ го за да раздава милостїна по сиромáсы, да дадѣ на цѣркѣвы, и на свѣщенницы за да литѣргїсѣватъ, да ходи катаднѣвно на цѣркѡвно прáвило, да стрѣѣва пѡстъ и молїтѣ въ кáща-та си.

Но а́кѡ ѣ сиромáхъ, канонїсѣ го съ пѡстъ,

сѣ съхождене, сѣ покаяни, и вденіе, и да ходи всѣкъ дѣнь на цѣрква, ако може ако ли не, въ недѣлны-те и праздничны-те днѣ Обаче, непремѣнно да ходи. И ако не може да дава милостыня сѣ ржкѣ-та си, нека правн сѣ уста, то есть да утѣшава сиромѣси-те, и да прикѣниова дрѹги-те да мѣлѣватъ сиромѣси-те.

Но нека внимава Духовникъ-а да канонисва сѣ тѣзи добринѣ грѣшныя, то есть колько-то може грѣшныя да понесе, за да сѣ не отдаѣи совѣмъ и шчае. И послѣ нека дѹма Духовника на грѣшныя: Чѣдо, толко сѣ години опредѣлаватъ Оващенны-те Законы за да сѣ не причастншъ Божественны-те Тайны, но за да живѣишъ добродѣтельно, каквѣ-то тѣ канонисахъ, само велика ягѣзма да нѣешъ, дордѣ-то ти сѣ испжани канонъ-а: внимаи прѣче за да не дерзнишъ да сѣ причастншъ, понѣже стѣвашъ повече грѣшенъ, катѣ предѣтелѣ Иѹда.

Ѣ кога-то остави грѣхѣ христѣанина, Ѣ тегѣ сѣ начинава да сѣ врой време-то въ коѣ-то сѣ ѣ возврѣнналъ Ѣ да сѣ причѣшава, а кога-то ѣ направилъ грѣхѣ, ако не сѣ ѣ причѣстѣвалъ, Онова време не сѣ врой; Ѣще кой-то, катѣ ѣ оставилъ грѣхѣ, и не сѣ причѣсти доволно време, ако падне пакъ въ истыи грѣхѣ, трѣбова Ѣ начало да начнѣ канѣна: а премѣнѣло-то време дѣто сѣ ѣ не причѣстѣвалъ не сѣ врой.

Нека знаи Духовникъ-а, понѣже ѣ много спасѣтелно, за да заповѣдва на исповѣдѹющыи за

да си казѹва тѹи пѣрво грѣховѣ-те, везъ да го попкига: посаѣк нѣка го попкига спроти видно-го завѣщаніе, за да не мѹ остане нѣккой грѣхъ не ѱповѣданъ .

Посаѣк си преклонѹва главѹ-та грѣшныѹ, ѱ дѹма молѣтва-та Дѹховника .

Гѹсподѹ помѹлимса .

Гѹсподи Бѹже спасеніе рава твоегѹ, Петро-ви, ѱ баѹдницѣ слезѹми ѹставленіе дѹрѹай, ѱ мытарѹ познавшаго своѹ прегрѣшеніѹ ѹправдѣ-вый, прѣимѹ ѱповѣданіе рава твоегѹ (. . .) ѱ ѱже ти согрѣши въ животѣ своѣмѹ, вѹльныѹ ѳгѹ грѣхѹ, ѱ не вѹльныѹ, слѹбомѹ, ѱлѹ дѣломѹ, ѱлѹ помышленіемѹ, ѱкѹ влагъ ѱ челоѹколюбецѹ Владѣка прости . Ты бо ѳдинъ власть ѱмаши ѹпѹщати грѣхѹ, ѱкѹ Бѹгъ милостемѹ ѱ щедрѹтамѹ ѳси, ѱ теѹѣ благодареніе ѱ поклоненіемѹ возсылаемѹ, Отиѹ, ѱ Окиѹ, ѱ Свѹтѹмѹ Дѹхѹ, нынѣ ѱ прѣснѹ, ѱ во вѣки вѣкѹвѹвъ, ѱминь .

ѱ ѱнѹѹ молѣтва .

Гѹсподи Іисѹсе Хрѣстѣ, Окине Бѹга живѹгѹ, пѹстырю ѱ ѱганче взѣмлай грѣхъ мѣра, ѱже занлованіѹ даровавѹи двѣма должникѹма, ѱ грѣшницѣ давѹи ѹставленіе грѣхѹвъ ѳѹ . Оѹмѹ Владѣке, ѹслави, ѹстави, прости грѣхѹ, веззакѹніѹ, согрѣшеніѹ вѹльнаѹ ѱ не вѹльнаѹ, ѱже въ вѣдѣнѹи, ѱлѹ ѱ не въ вѣдѣнѹи, ѱже въ прѣстѹпленіи ѱ посаѹщаніи бѣвшѹѹ ѹ рава сегѹ . ѱ ѱще чѹѹ ѱкѹ челоѹкѹкъ плѹть послѹ, ѱ въ мѣрѣ живѹѹ, ѹ дѹвола прѣвѣстѹмѹ . ѱще же въ слѹвѣ,

и́ли въ дѣла́хъ, и́ли въ вѣдѣнїи, и́ли въ невѣдѣ-
нїи, и́ли сло́во свещенническое попра́ша, и́ли подз
свою́ а́на.о.емѹ паде́, и́ли подз ка́дствѹ ведеса́,
са́мъ. И́кѡ ва́гъ, и́ незабвѣный Влады́ко, сегд
рава́ твоегѹ сло́вомъ разрѣши́тисѧ благово́ли,
прости́ е́мѹ и́ сегд е́гѹ а́на.о.емѹ, и́ ка́дствѹ, по
вели́цкѣи тво́ей ми́лости. О́и влады́ко чело́вкко-
лю́бче Го́споди, ѹслы́ши насѣ мо́лѣшихсѧ тво́ей
ва́гости, ѡ́ рава́ твоегд сегѹ, и́ при́зри и́кѡ
многomíлостивѣз прегрѣше́нїѧ е́гѹ всѧ, и́змени́
е́гѹ вѣчныѧ мѣрки. Ты́ во ре́калѣ е́си, Влады́ко:
е́лика а́ще свѣжите на зема́и, вѣдѹтѣ свѣзана́
на небесѣ: и́ е́лика а́ще разрѣшите на зема́и, вѣ-
дѹтѣ разрѣше́на на небесѣ.

И́кѡ ты́ е́си е́динъ безгрѣшенъ, и́ тебѣ́
сла́вѹ возсыла́емъ, О́тцѹ, и́ Сынѹ, и́ Свѣто́мѹ
Дѹхѹ, ны́нѣ и́ при́снѡ, и́ во вѣки вѣкѹвѣз,
и́ ми́нь.

Й О П О В Ъ Д Ъ

за

Ж Е Н Ы - Т Е

Да не бѣ да си сѧ отрѣкла ѿ вѣра-та Хри-
сто́ва безъ нѣжда?

Не мо́же да сѧ причастїи нїкоги, ѿсвѣнь на
смѣртный чѧсъ.

Да не си сѧ отрѣкла ѿ Христо́ва-та вѣра, съ
сїла, ѿлї съ мѣка.

Не мо́же да сѧ причастїи годїны ѿ. 8.

Да не си тѣрила на ѹмъ си да сѧ отрїчѣшь
ѿ Христо́ва-та вѣра, а по́сѧ не ти спомогнаха
слѣчки-те да го направишь?

Не мо́же да сѧ причастїи годїны ѿ. 6.

Да не бѣ да си магѣсница, ѿлї вѣсакъ да
лѣйшь, ѿлї вѣпъ да мѧташь, ѿлї завързѣвашъ
мажѣтницы, за да не сѧ сабїратъ, ѿлї бѣйшь
на главоболїе, ѿлї врачїовашъ за да сѧ намі-
ратъ крадени вѣщи?

Не мо́же да сѧ причастїи годїны ѿ. 20.

Да не си припаднала тѣ на магѣсницы, за да
стѣришь нѣкомѣ зло, ѿлї за тѣя нѣжда, ѿлї
да сѧ ѿзѧкѣва вѣсноватъ, ѿлї ѿмѧни да наму-
ришь? ѿлї неѣо ѿзгѣвено?

Не сѧ причащава годїны ѿ. 6.

Да не бы да нѣсишъ въ сѣбѣ си магїѳсани
рѣботи? иль да си вѣкала магїсницы въ кжра-
та си за да искарвашъ, иль да прѣвишъ магїл?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 6.

Да не бы да прѣвишъ магїи ты, и давашъ
на дрѹги жены да нѣсѣтъ, иль вѣровашъ ѳри-
сници, и чѣсть, иль нѣсишъ въ себѣ си, иль на
главѣ-та си москїи?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 6.

Да не си фжрлила дѣтѣ на пжтѣ, за да го
кжсти кой-то го намѣри, съ мѣсль че ще живѣи?

Да не бы да вѣрѹвашъ самодѣвски гласовѣ,
и тѣмъ подобни, иль да байшъ на дѣцѣ за
ѹрѣки?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 2.

Да не бы катѣ си сѣ ѹжѣнило, и стѣри блѹдъ
съ дрѹги нѣкого?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 15.

Да не бы да си пропѣднала съ дѣвера си?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 20.

Да не бы да си стѣнала причїна за да стѣри
блѹдство нѣкой съ нѣком си?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 15.

Да не си пѣднала съ мжжа си чрезъ ѣстество,
иль съ дрѹги нѣкого?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 15.

Да не си сѣ закжлнѣла на лжжѣ съ вѣла-та си?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 10.

Да не си сѣ закжлнѣла съ насїлїе?

Не сѣ причащѣва годїны ѿ. 6.

Да не си напелла мъжа си съ бѣлка, за да го магѣосашъ, както да не правн дѣца?

Не са причащава години к. 20.

Да не си йла тѣ бѣлка за да не раждашъ дѣца? Илй ако си была непразна да фжришъ дѣтѣ ѿ утроба-та си?

Не са причащава години к. 20.

Да не си са растаѣла ѿ годенѣка си, предн да са вѣнчѣшъ?

Не са причащава година ѧ. 1.

Да не си са малакѣсала съ рѣка-та си, илй съ мъжова си рѣка?

Не са причащава дни м. 40. да сѹходѣ, и покаяни на дѣнь по р. 100.

Да не си са уѣнила всѣхъ родителско-то си иволенѣе?

За пресаушанѣе-то канонѣсва са ѧ година, за да са не причастн, и да ище прѣшка ѿ тѣхъ.

Да не си крапа парн, илй дрѹго ѿ нѣкого?

Като ги вѣрни на мѣсто-то, и са канонѣсва години ѣ. 2.

Да не си утробѣла нѣкого; и умрѣлъ, илй да та ѣ накаралъ дрѹги?

Не са причащава години к. 20.

Да не си повтѣрила, илй потрѣтила?

Не са причащава години ѣ, ако ѣ повтѣрила, илй ако ѣ потрѣтила години д, илй г. а почетвертгованѣе-те, мѣсто нѣма.

Да нѣмашъ мъжъ дрѹговѣрецъ?

Тѣтакси да са ѡтѣкала, и да са афорѣсва,

но ако ище да са красти, да са не раздѣла.

Да не бы да са не вѣрдишъ кога имашъ мѣсачина-та си, и вѣрзашъ въ цѣрква-та, и цѣлувашъ икѣны-те, и са соединѣвашъ съ мѣжа си, и не вѣрдишъ сички-те тѣзи до 3 дѣна до Очищеніе-то си?

Трѣба Духовника да ги повѣава за това.

Да не си са осѣлила въ нѣкого, и е сторила бѣдъ съ тебе?

Не са причащава години 4, и са канонисва мѣ 40 дѣна съ сѣхощене.

Да не ти е умрѣло нѣкое дѣте не крестино въ невреженіе-то ти?

Не са причащава години 5, и да прави поклони 200.

Да не бы като си кърмила дѣте-то си са е оцѣлило на смѣхъ?

Не са причащава години 3, и да прави поклони по 200.

Да не си дала бѣлка на другѣ жена, за да си фжри дѣте-то?

Не са причащава години 6. 20.

Да не си фжрила свою дѣте, или чѣждо, и не стоѣ тамъ да видишъ кой го зѣма, Христіанинъ ли, или чюждовѣрецъ?

Не са причащава години 6. 20.

Да не си мѣтнала мѣртво дѣте, безъ да ищешъ?

Не са причащава година 1.

Да не бы да си поишъ дѣца-та съ антисикотъ? (то е бѣлка дѣто преспѣва).

Не сѣ причащава година ѿ.

Да нѣмашъ вражда съ нѣкою человекъ?

Не може да влѣзи въ цѣрква-та, нити даръ да принесѣ, понѣже ѣ гнѣсотѣ предъ Бѣга, и тѣ и даръ-а и, и ѣ дѣбжна да стрѣва по и покло-ни катаднѣвно , дордѣ сѣ прости .

Да нѣмашъ заѣ мѣсль на дрѣга нѣкомъ женѣ? Ико не сѣ прости, не може да сѣ причастн, и ако сѣ причастн стѣва втѣри ѿда .

Да не бы да си похѣлила нѣкою Свѣщенникъ?

Не може да сѣ причастн ѣднѣ година, и да прѣви по и поклони всегда, и да ище прѣшка ѿ Свѣщенника .

Да не бы да имашъ вражда съ нѣкого , а тѣи слѣчи сѣ та ѣмрѣ безъ да сѣ простишъ съ него ?

Не може да сѣ причастн ѿ година, и да стрѣва поклоны по и на дѣнь, и да приканѣ ѣдинъ Свѣщенникъ да прѣви Трисѣгѣ на грѣва, и мѣ литѣргѣи да сѣ слѣжатъ за ѣмираѣющѣмъ, и по-дѣръ литѣргѣи-та катѣ стѣватъ трисѣгѣ-та, да присѣтствѣва и тѣ, и да прѣси мѣлостъ-та Бѣжѣ, за да прости и него, и нѣм .

Да не си вѣдѣгнала рѣка на башѣ си, илѣи на мѣйка си, илѣи да си похѣлила ?

Не сѣ причащава ѿ година, и да стрѣва всѣ-ки дѣнь по и 50 поклони, и да ищи прѣшка ѿ тѣхъ .

Да не бы да не ѣвѣчашъ сѣчки-те си дѣца рѣвно, илѣи мрѣзишъ нѣкою, и мѣ не дѣвашъ

праведно-то наслаждѣе вашино мѣ, или въ тебе-
то което мѣ са пада да зѣми ?

Канонисва са г' дѣна, и да сѣхладѣ, и само
подирѣ девяттѣхъ часа да идѣ само хлѣвъ и
вода, и да стрѣва по н' 30 поклони.

Да не си ѣла масо въ кърало, или вѣско-
дѣно, или птиче удавено, или говѣжда, крѣвъ,
да си пила ?

Форѣсва са. И като са покая, не са прича-
ства години е 2, и да стрѣва поклони е 20.

Да не си ѣла мѣсо, или сырне, или яйца,
или рѣва въ Велики-те Пѣсти, или среды и пѣ-
тацы во велика-та година ?

Не са причаства години е 2 и по е 20
поклони.

Да не си харизала нещо, движимо или не-
движимо, на нѣкол цѣрква, и на монастырѣ, и
подирѣ са раскаешъ, и ишишъ да го зѣмнешъ
назадъ ?

Форѣсва са, и са испѣжда въ Христовѣ-та
цѣрква, и ако не престани, не са причаства
години е 2.

Да не си ваизала въ нѣкол еретическа цѣр-
ква да са моляшъ Бѣгу ?

Форѣсва са.

Да не си сѧ молила БѳгѸ, заедно съ нѣкой
форѣсанъ человекъ.

Форѣсва сѧ ѿ тѧ.

Да не си почетвѣртила ?

Испажда сѧ ѿ Христова-та цѣрква, дордѣ да
сѧ раздѣлѧтъ, ѿ подѣръ не мѳжи да сѧ при-
частѣ годины ѿ 8.

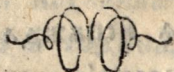
Да немашъ кръстени дѣца, ѿ ги не поуча-
вашъ православно-та вѣра ?

Има да дава ѿтвѣтъ за тѣхъ на стра-
шныа СѸдѧ.

Да не си покорѣла ѿ похѸдила нѣкого, ѿли
женѧ, ѿли мжжъ, ѿли дѣвица ?

Канонѣсва сѧ ѣ дѣна, ѿ да сѸходѣ сѧмо
хлѣбъ ѿ вода, ѿ тѣ подѣръ 9-ый часъ, ѿ да
прѧви поклони по ѿ 50 на дѣнь.

Пѳслѣ пригѣдай завѣщѧнѣ-то што сѧ ѳ-
предѣлай на мѣрѧны, те, ѿ ѧ ѿспѣтай, за да не
ѧ ѳстанѣ нѣкой грѣхъ; ѿ ѿчетѣ простѣны-те
молѣтвы, ѿ сторѣ ѿпѣстѣ.

ЗА КАКА СЯ ИСПОВѢДВА АРХІЕРЄИ.

Исперво тѣря архіерѣа Омофора си, и читѣ молитва-та на Духовника, и мѹ дава всѣка бола и власть, за да вѣрзова, и развѣрзова грѣховѣ, и стрѣва Духовника поклонъ, и цѣлѣва десница-та на архіерѣа. Зѣма ѿ него епитрахиалъ, и стрѣва Благословѣнъ Богъ, и дѣла Трисвѣтѣе, Пресвѣтѣа Троицѣ, Отче нашъ, и Иѣкѡ твоѣ ѣсть царство. и тропары-те спроти видимо-то завѣщаніе, кое-то ѣ завѣлѣжино ѿ предѣ за мѣраны-те.

Послѣ сѣда Духовника на горно-то мѣсто, а архіерѣа на долно-то, и начинава Духовника да говори.

Иъз, ѿ Служителю Великаго Бога и Спаса нашего Іисуса Христа, не съмь достѣинъ грѣшный равъ Божій да совѣтѣвалъ вѣше Боголюбивѣе, понѣже вы стѣ Законодержителъ и пастыръ на словѣсно-то Христово стадо. Не чакай прочее да вы испѣтѣвалъ еднѣ по еднѣ, но катѣ ученъ начинъ и кѣзѣвай грѣховѣ-те си, и Благотрѣбный Богъ ѣ милостивъ, и прощава грѣшны-те и кой-то сѣ каатъ.

Да не вѣи на сѣдвы-те кой-то прѣвишъ, глѣдашъ на лицѣ человекѣско, и не сѣдишъспроти Свѣ-

щѣнны-те канѡны? иль глѣдашъ на корѣсть (на рошфѣтъ)? и не прѣвишъ право сѣдба? иль вѣрѣвашъ лѣсно клеветы-те (монашцы-те), и не испѣтвашъ истинна-та, за да сѣдишъ [правдата?

Иль да престѣни, иль да сѣ и звѣрже . Дѣхов.

Понѣже законѣ ище, сѣдника, сѣрѣчь вѣрхѣерѣа, да подражѣва Праведнымъ Сѣдникъ, и Великий вѣрхѣерѣй, Господа нашего Исуса Христа, да ѣ на сѣчки мѣлостивъ, и не злобивъ, не иростенъ, нелицемѣренъ, дѣръ да не прѣемва, праведенъ, крѣтакъ, смиренъ, а не да вѣрва лѣсно, и безъ испѣтъ клеветы; понѣже много пѣти са наказѣватъ человекѣ безъ правда .

Златѡстъ дѣма:

Не трѣва сѣдника да вѣрва когѡ даѣ безъ да сѣ и звѣсти .

На премѣдрагѡ вѣгѡлѡна .

Сѣдника трѣва да помни трѣ, послѣдны-те .

Перво, какъ человекѣ владѣй .

Второ, спрѡти законѣ-те владѣй .

Трѣто, какъ всѣкоги не владѣй .

Понѣже и тѡй человекѣ ще ѡмрѣ .

Трѣ работи и зображѣватъ истинныя сѣдникъ .

Омиренѣе-то, даронепрѣемѡщыа, и на лице неглѣдѡщыа .

а. Омиренѣе-го камтѡ дѣто сѣ сѣ предѣли Бѡгѣ, кой-то сѣ тѣзи, кой-то правѣтъ Бѡжѣа-та вѡла .

б. Даронепрѣемленно-то ѣ, за да не зѣма парѣ, и прѣви неправеденъ сѣдъ .

Г. На лиценеглѣдающе-то ѣ, за да не глѣда на лице: понѣже ако са срамѹва, илѣ да стѣри до-вѣрѣ, рѣши неправеденъ сѣдъ.

Апѣстолъ Павла дѹма:

„Неправедны-те Цѣрство Бѣжѣе не наследѹютъ.“

И свѣтѣй великѣй Васѣла дѹма:

Ождника да са не гордѣи за достѣйноство-то коѣ-то има, за да не испадне ѿ влаженство-то на смиреномѹдрѣе-то.

Прѣче пѣта го Дѹхѣвника:

Д. Да не си рѹкоположилъ нѣкого ѿ чѹжда епарѣиа?

И рѹкоположитѣла, и рѹкоположника са извергаватъ.

Да не си рѹкоположилъ нѣкого съ злато, и си продѣлъ благодѣть-та на Свѣтаго Дѹха?

И рѹкоположитѣла, и рѹкоположенныа извергаватъ са, и са ѿдѣлатъ ѿ ѡбщество-то.

Да не си рѹкоположилъ нѣкого безъ ѡпытъ, илѣ коѣ-то ѣ немалъ чѣстъ живѣтъ, илѣ добри рѣботи, илѣ неѹченъ, и недостѣйнъ?

Гѣрко немѹ, защѣ самовѣлно изгѹва себѣ си!

Да не за парѣ да си зѣлъ и си дѣлъ нѣкой церкѣвенъ санъ нѣкому?

И коѣ-то ѣ зѣлъ, и коѣ-то ѣ дѣлъ, извергаватъ са.

Да не си насѣлилъ нѣкой свѣщенникъ, илѣ мѣранинъ, илѣ женѣ, и ѿ причѣна-та ти са ѿрѣче ѿ Христѣва-та вѣра?

Извергва са.

Да не є вкѣлъ нѣкою свѣщенникъ въ чѣжда епархіа аргосанъ, а вѣи го простѣхте за да антѣргнсава?

Иргосава са и тѣзи (архіерей).

Да не си прѣелъ свѣщенникъ въ друга епархіа безъ внѣстѣтелно и составѣтелно писмо на епископъ?

Извѣргва са.

Да не си изѣлазъ въ предѣла на епархіа-та си, безъ вола и мѣнѣе Патриаршеско, и да си ходѣлазъ въ мѣсто на мѣсто, и ти є ѡстанало стадо-то безъ пастиръ, и са є изгѣвила нѣкоя ѡвца въ стадо-то?

Да са извѣргва, и да са рѣкополога друга на мѣсто-то му.

Да не си рѣкоположилъ свѣщенникъ въ трѣици години по-долъ, илн діаконъ въ дваици и пѣтъ на долъ?

Извѣргва са.

Да не вѣи съ вникашна сила си зѣлъ достѣйство-то на архіерейство-то?

Извѣргва са.

Да не си са извѣргвалъ въ Патриарха, и си дѣрзналъ да антѣргнсаши?

Да са испажда совѣкъмъ въ Христова-та Церква.

Илн да не са мѣсиши въ граждѣнски раѡоти?

Извѣргва са.

Да не вѣи да ѡпрощѣвашъ везакѡнны свѣдѣы?

Илн да престѣни, илн са извѣргва.

Да не бы да си зналаз нѣкого че не ѣ до-
стоинз за Оващеникз и си го рѣкоположилз
за да зѣмишз парѣ?

Ѥкѡ и мѣртвы-те да воскресѣва, Оваче ѡвѣтъ
ѡма да дадѣ на страшныа сѡдѣ.

Да не прѣвишз гравѣтелество и неправди,
за да са Овогатишз?

Или да престани, или да са ижеври.

Да не ѡмашз ѡпоцы и ѡнокѣны, и ги не
поучавашз на Богоубѡдны работы?

Ще дава ѡвѣтъ за тѣхз на Страшныа Сѡдѣ.

Да не бы да не поучавашз стадо-то си на
благочѣстїе, и Оващеницы-те си, за да вѣрдатз
кѡлко-то заѡкрѣватз Божѣственны-те и Ова-
щѣнны-те закѡны?

Ѥкѡ не поучава, форѣсва са, или ѡкѡ ѡ не-
бреженїе, ижеври са.

Да не си ѡргѡсаз нѣкой Оващеникз безз
права за да зѣмишз парѣ, или ѡ ненависть,
или за страсть? или да си затѡбрилз цѣрква,
за да са не Оващенодѣйствѣва и слави Бѡгз?

Ѥкѡ ѣ ѡргѡсаз, да са ѡргѡсва, или ѡкѡ ѣ
форѣсаз, да са форѣсва (и ѡрхїерѣа).

Да не си форѣсаз нѣкой Христїанинз непра-
ведно, и си го ѡдѣлалз ѡ Бѡжїа-та благодѣть?

Ѥкѡ ѣ форѣсаз неправедно, ѡма да дадѣ ѡр-
хїерѣа слово на Страшныа Сѡдѣ.

Но ѡкѡ справедливо ѣ форѣснз, Христїанина
ѡма да дава ѡвѣтъ на Бѡга.

Дѡма Божѣственный Златѡустз.

Когà сà форéсва челоуѣкъ Ѡ Архїерей, пре-
грѣша го сатанá-та: и за това ѣ нѣжно да сà
испытва добрѣ, и тжй да сà форéсва.

Законъ на Аѣонда, и Константина царїе-те.

Какво на Архїерей-те заръчывае, да не Ѡ-
дѣлатъ нѣкого Христїанина Ѡ Свато-то При-
чащенїе? безъ причина; но ако праватъ това
безъ причина и нѣвѣстїе, тогасъ да сà возвра-
наватъ Ѡ Божественна-та литѣргїа (Архїерей-те).

Послѣ става и дѣма молїтва-та
Дѣховника.

Бже Спасїтелю нашъ, иже пророкомъ тво-
їмъ На.о.аномъ, показавшемъсà Давїдъ Ѡ своїхъ
согрѣшенїихъ Ѡставленїе даровавый, и Манасїинъ
въ покаднїе молїтвѣ прїемый, самъ и раба тво-
егò (. . . . .) кающагосà, Ѡ нїхже содѣла согрѣ-
шенїихъ, прїими Ѡбычнымъ, твоїмъ челоуѣко-
любїемъ, презираай всà емѣ содѣланна, Ѡста-
вадай неправды, и превозходай везаконїа. Ты
во рѣкалъ еси Господи: хотїиѣмъ не хошѣ смѣр-
ти грѣшника, но иже Ѡвратїтїсà, и живѣ
быти емѣ: и иже седемдесать седмерицею, Ѡс-
тавадти грѣхї, понеже иже величество твоѣ
везпрекладное, и мїлость твоа везмѣрна, иже
во везаконїа назриши, кто постоитъ? иже ты
еси Богъ каущихсà, и тебѣ славу возсылаемъ,
Отцѣ, и Сынѣ, и Сватоу Дѣхѣ, нынѣ и прї-
сно, и во вѣки вѣкѣвъ, Амїнь.

И подїръ молїтва-та зема Архїерей
Омофóратъ, и читѣ на Дѣховника Ѡбыкновенна-
та молїтва.

И С П О В Ъ Д Ъ

за

МІРСКИ-ТЕ СВЯЩЕННИЦЫ.

Перво стръва Благо словѣнъ Богъ: Три-
свѣто́е: ꙗко твоѣ ѣсть: Тропары-те,
ѿпостола и ѿвѣгеліе-то.

И начинава да го пита тѣи:

Да не си далъ парѣ за да са рѣкоположишъ?

Извѣргава са.

Да не си вѣлъ вѣрна, илѣ невѣрна?

Извѣргава са.

Да не си напсѣвалъ Первосвѣщенника си на
лице?

Извѣргава са.

Да не си тѣралъ Господары да молатъ Пер-
восвѣщенника, за да ти даде нѣкое достѣйство?

Извѣргава са.

Да не бы като си са рѣкоположилъ, си ѹвѣлъ
человѣкъ болно, илѣ неболно?

Извѣргава са.

Да не бы ѿ дѣвоаско содѣйствіе си тѣрилъ
на ѹмъ си да са ѿричешъ ѿ Христова-та вѣ-
ра, илѣ си ѿ владосаѡвилъ въ ѹмътъ си? илѣ
въ гнѣвъ си?

Извѣргава са.

Да не бы да си прибѣгналъ при магесницы,

за да сторишъ зло нѣкому, или да си вѣдишъ магическѣ въ къща-та си за да намѣришъ имани?

Извѣрква сѧ.

Да не си намѣришъ дѣтѣ на пѣта, и си знала чи ѣ въ тѣрченъ, а ты го кръсти: посли сѧ иви баща-та, и си го зѣ?

Извѣрква сѧ.

Да не вѣрвашъ чѣсть, или описници, или да играйшъ хорѣ по свѣдбы, или въ празнични дни?

Извѣрква сѧ.

Да не си кръстишъ нѣкое дѣтѣ съ воспрѣмникъ тѣрчинъ?

Извѣрква сѧ.

Да не би подира рѣкоположеніе-то си, да си прелюбождѣствувалъ, или баждствувалъ?

Извѣрква сѧ.

Да не си мужелѣвствувалъ, или скотолѣвствувалъ?

Извѣрква сѧ.

Да не си баждствувалъ свѣта-та си, или на жена си сестра-та, или нѣкое сродно лицѣ тѣхно, или браточѣдка-та си, или снаха си, или вратова-та си жена, или воспрѣмница-та си, или кома-та си?

Извѣрква сѧ, и не сѧ причащава год. ѣ.

Да не си сѧ закжнѧлъ, или съ шеніе, или безъ вѣла?

Извѣрква сѧ.

Да не си крадѣ парѣ, или дрѣго нецо?

Извѣрква сѧ.

Да не си ставаалъ хайдѣтски предаѣтель (и́тáкъ)?

И́звѣргва сá.

Да не си ставаалъ свѣтотáтецъ, сѣркъчъ да си
Шкрáднаалъ нѣкоя вѣркъ цѣркóвна, и́ли мона-
стѣрска, и́ли шарѣ?

И́звѣргва сá.

Да не бѣ да глѣдашъ хорá, и́ли да сáдашъ
съ мѣраны-те да сáбшашъ мѣзикѣйски О́ргани?

И́ли да престáни, и́ли сá и́звѣргва.

Да не бѣ да си вѣнчáлъ беззакóнна свáдба,
и́ли четвероженáнъ, и́ли мжкаты áкò не ѣ на ѣи
годѣны, á момѣче-то на гѣ.

И́звѣргва сá, и́ свáдба-та сá раздѣла.

Да не бѣ да сá ѣ родѣло дѣтѣ, и́ было за
смѣрть, и́ родѣтели-те та вѣкали за да го крж-
стишъ, á ты Ш небреженѣе-то си, не си О́тѣшелъ
и́ ѣмрáло не кржстино?

И́ргѣа на свáщенство-то Ш Первосвáщен-
ника, и́ го канонѣва кóлако-то и́ще.

Да не си пострѣгалъ мона́хъ?

Товá ѣ беззакóно на мѣрскыте Свáщеницы?

Да не си прáвилъ малакѣа?

Накáзва сá ѣ дѣна съ сѣхóдженѣе, и́ пó-
клоны и́ 50.

Да не си О́ставилъ нѣкоя дѣнь á-а чáсъ, и́ли
ѣ-а, и́ли ѣ-а, и́ли ѣ-а, и́ли полднóшка-та, и́ли
ѣтренна-та, и́ли вечерна-та, и́ли повечѣрѣе-то?

И́ко бѣ ѣдно Ш тѣзи да О́стави, трѣва
сѣчкѣа О́взи дѣнь да говѣи, и́ подѣръ ѣ тѣхъ
чáса да и́дѣ хлѣвъ, и́ вода.

Да не си ѣлъ ѿ ѿнези, ѿ кой-то раздаватъ
дрѹговѣрцы-те (корвѣны), ѿ еретѣцы-те на прѣ-
здницы-те си, за дѹшевна-та си поѣза?

Извѣр҃гва сѧ .

Да не бы да си ѣлъ масѣ, ѿлѣ скѣране, ѿлѣ
ѿица, ѿлѣ рѣва прѣзъ Велики-те Пѣсти, ѿлѣ нѣ-
ком срѣда, ѿлѣ пѣтакъ прѣзъ сѣчка-та година?

Извѣр҃гва сѧ .

Да не си ѣлъ ѿ ѹмрѣло масѣ, ѿлѣ ѹбито ѿ
ѹдѹшено птиче, ѿлѣ да си пѣлъ крѣвь на живѣтно?

Извѣр҃гва сѧ .

Да не бы катѣ си былъ бѣленъ, ѿ си довѣлъ
ѿврѣйнъ цѣлѣтель?

Извѣр҃гва сѧ .

Да не си стѣвалъ ловѣцъ (ѡвдѣѣм), ѿ си ѹбѣ-
валъ дѣвичь?

Ѣргѣсанъ ѿ свѣщенство-то три дни.

Да не бы да си ѿмалъ вражда съ нѣкого, ѿ
безъ да сѧ прѣстѣши си литѢргѣсѧ?

Ѣргѣсѧ сѧ ҃ дни, ѿ горько немѣ!

Да не си вѣювалъ въ ѿнзи дѣнь, въ когѣ-то
си литѢргѣсѧ, ѿ пѣанство, ѿлѣ ѿ многодѣне?

Ѣргѣсѧ сѧ мѣ дни, съ сѹхѣдѣне сѧмо хѣбъ
ѿ вода; но ѡкѣ безъ литѢргѣѧ ҃ вѣювалъ, сѧмо
҃ дни .

Да не си зѣмалъ ѿ цѣрква-та свѣщъ, ѿлѣ масѣ?

Фѣрѣсѧ сѧ .

Да не бы да дѣвашъ парѣ, ѿ зѣмашъ лѣхва?

Ѣлѣ да прѣстѣни, ѿлѣ да сѧ ѿзвѣр҃жи .

Да не бы да ѿцѣши заплѣта ѿ Христѣѧны-те

кой-то причащавашъ?

Извѣргава сѧ .

Да не си провѣждалъ иподѣаконъ, илѣ ана-
гностъ за да причастѣ нѣкого?

Форѣсва сѧ .

Да не вѣ да сѧ срамѣвашъ за да причастѣшъ
свѣла-та си женѧ, но давашъ дрѣгнмѣ за да ѧ
причастѣ?

Проклѣва сѧ .

Да не си антѣргислаъ безъ антѣнмѣнсъ въ цѣр-
ква неосвѣщенна?

Извѣргава сѧ .

Да не си антѣргислаъ въ цѣрква ѡсвѣщенна,
безъ антѣнмѣнсъ?

Канонѣсва сѧ съ поклони ѣ 200 .

Да не си ѡставялаъ свѣръ въ цѣрква-та, илѣ
въ ѡлтара, и сѧ запали и ѣзгорѣ илѣ кнѣга,
илѣ нѣкой ѡсвѣщенъ сосѣдъ?

ѣргѣсва сѧ ѧ годѣна .

Да не вѣ да си ѣмалъ сѣдъ съ нѣкого, и си
презрѣлаъ Первосвѣщенника си, и си ѡтѣшелъ на
мѣрски сѣдници?

Форѣсва сѧ .

Да не си стѧналъ .начѧльникъ, илѣ чѧстникъ
на нѣкой совѣръ, кой-то сѧ двѣжатъ прѣтѣвъ
ѣрхѣерѣа, за нѣком причѣна и сѧ поврѣди ѣрхѣерѣа?

Извѣргава сѧ .

Да не дѣмашъ че ѧвъ знѧа погрѣшка-та на
ѣрхѣерѣа, и не го поманѣвашъ въ Божѣственна-
та антѣргѣа, безъ да стѧне Сѣнодъ, и да сѧ
ѡпрѣдѣаи синодѧлно погрѣшка-та на ѣрхѣерѣа?

ѡсвѣщенника сѧ ѣзвѣргава .

Да не бѣи да си са мѣсиналъ въ политически работи, и си оставилъ правилото?

Или да престани, или са извѣргва.

Да не та е форесалъ архіерезъ, и безъ да зѣлишъ прощеніе си антѣргисалъ?

Ако и безъ причина да е било, обаче извѣргва са Свещенника.

Да не си пѣскалъ нѣкому кръвь за да го аѣкѣвашъ?

Или да престани, или са извѣргва.

Да не си извѣргилъ, и дѣрзновашъ да сѣужишъ?

Бѣва катѣ ѿда: Още и ѡдѣла са ѡ цѣрква-та.

Да не си сосѣжилъ съ извѣрганъ Свещенникъ?

Извѣргва са подобно и той.

Да не си зѣлъ ѡ еретикъ прѣсора, или пари за да антѣргисашъ?

Извѣргва са.

Да не си кръстналъ дѣтѣ еретическо, или дрѣголъзкѣчно, катѣ искалъ ващѣ мѣ да го кръсти, и да остане пакъ на бащино-то си еретичество?

Извѣргва са.

Да не си кръстналъ дѣтѣ Христіанско, съ воспріемникъ еретикъ, или дрѣголъзкѣчникъ, или беззакѣнникъ?

Извѣргва са.

Да не си са мѣлилъ Бѣгѣ съ форесанъ Свещенникъ?

Форесва са и той.

Да не си продалъ Свѣтѣ-те Дары съ щеніе-то си?

Извѣргва са.

Да не си продалъ Свѣтѣ-те Дары ѡ діаволско содѣйствіе?

Остава празенъ ѿ мѣсяцы .

ПОУЧЕНІЕ.

Долженъ ѣ Свещенника да звири [Свѣта́та добръ, и да истържи прѣстѣ, и да ѿ налу́си съ о́гнь и вода, и по́слѣ да ѿ фѣри въ морѣ-то, илѣи въ рѣка́ дѣто всегда течѣ, и не присжну́ва никоги: илѣи ако́ са ѣ изла́ла на плѣча да ѿ изва́ди, и да са фѣрга и тѣ, илѣи въ рѣка́ илѣи въ морѣ: илѣи ако́ са ѣ изла́ла на дрѣха-та Свещенникова, и съ о́дежды-те многоцѣнны, да ги о́пира въ сѣдѣ о́свещенъ, дордѣ да не о́стане по тѣхъ нищо, а о́нжи вода да ѿ тѣра въ о́свещенно мѣсто: илѣи ако́ са иза́ѣи подѣръ Херѣѣко́-то, да са о́трѣзова о́нжи часть непрелѣнно, врѣхъ ко́-то са ѣ изла́ла Свѣта́та крѣвь, и о́нѣа части да ста́ватъ Свещенны покрѣвцы, катѣ са измѣятъ добръ, и вода́-та да са вѣива на мѣсто Свещенно. Илѣи ако́ са са́чи да са иза́ѣи на зема́та, да ѿ истържи добръ дѣла́боко, и да ѿ звири и тѣри на о́геньа да изгори, дордѣ стѣни на пѣпель, и да ѿ фѣрга въ морѣ, илѣи въ рѣка́ дѣто не присжнува .

Да не си свѣла́лъ нѣкогншъ свѣзда́-та ѿ Дѣскога ?

ѿрѣосва са днѣи мѣ, 40.

Да не вѣи въ ко́й-то дѣнь цѣлъ си да литѣргѣсашъ да ти ѣ стѣнало и́скѣшенѣе ?

Не мѣже да литѣргѣса въ нѣго дѣнь, илѣи ако́ литѣргѣса канонѣска са .

Да не бы да знайшъ нѣкого че правн грѣхъ,
и не го возбранявашъ, илѣ акò не мòжишъ, не
го ка̀за на архіерея, за да го возбранѣ тóй?

Оъ сжшыл канонъ сѣ канонисва и тóй.

Да не бы да оставашъ вжтра въ цѣрква-та
да ставатъ пѣри (зѣафѣти)?

Трѣва Оващѣнника да ги возбранява.

Да не бы да оставашъ въ цѣрква-та да спѣтъ
илѣ мжжѣ, илѣ женѣ, безъ никаква бòласть?

Не ѣ простѣно.

Да не бы да оставашъ да закопавѣтъ мжр-
твы вжтра въ цѣрква-та?

Не ѣ простѣно.

Да не влѣдствѣва сѣпрѣга-та ти?

Извѣргва сѣ.

Да не бы да си сѣ рѣкоположилъ Ѡ тридесѣтъ
години по долѣ, и не овѣди кога-то си сѣ ис-
повѣдалъ?

Извѣргва сѣ.

Да не бы катò крѣщавашъ дѣтѣ, не го по-
тапашъ три пжта?

Извѣргва сѣ.

ПОУЧЕНІЕ.

Трѣва дѣтѣ-то да сѣ крѣщѣва тѣй: да го
даржѣ Оващѣнника право, и на дѣтѣ-то лицѣ-
то трѣва да ѣ камъ востòкъ, и катò го потопѣ
въ колеверѣтра-та, пѣрво да дѣма: Крѣщѣется
равъ Бóжій (. . . .) во йма Отца: Амѣнь, по-
слѣ го извѣжда, и го даржѣ на вòздѣхъ, и ка-
тò го потопѣ втòри пжтъ дѣма, и Оѣна; Амѣнь,
и пакъ го извѣжда, и даржѣ на вòздѣхъ; и ка-

тѣ го потопи трѣти пѣтъ, дѣла: ѿ Свѣтаго Дѣха: ѿ мѣнь. Потѣпа го дѣврѣ, за да го покрѣи водѣ-та сѣчко-то, ѿвѣче съ голѣмо вни-мѣнїе: ѿ да го подѣва на воспрѣмника. Послѣ като ѿчитѣ молѣтва-та на свѣтѣ-то мѣро, ми-рѣсва дѣтѣ-то по сѣчки-те уѣды, кѣкто поучѣва Тѣпника. ѿше съ дѣрвено-то мѣсло ѿновѣ коѣ-то са ѿзлѣва крѣстовѣдно въ колемиѣтра-та, мѣжи Свѣщѣнника подѣбно предѣ да го крѣсти.

Нѣка да ѣ ѿзвѣстѣно, колемиѣтра-та да ѣ дѣлѣока довѣлно, въ коѣ-то не трѣбва да са тѣра дрѣго нѣщо въ нѣл.

Да не вѣи като крѣщѣвашъ дѣтѣ-то, не го крѣщѣвашъ глѣденъ?

ѿсвѣнъ голѣма нѣжда; ѿвѣче трѣбва да ѣ глѣденъ.

Да не вѣи да си стѣналъ воспрѣмникъ на свѣ-то си дѣтѣ?

Раздѣла са ѿ Презвѣтера-та си.

Да не вѣи да проскомиѣдѣсвашъ съ ѣднѣ прѣсѣра?

ПОУЧѢНІЕ.

Трѣбва Свѣщѣнника да ѿма пѣтъ прѣсѣры ѿѣлы: пѣрѣ-та за Господѣкѣм хѣкѣвъ, втѣра-та, за чѣстѣ-та Прѣсѣвѣтѣм Богорѣдницѣ, трѣта-та, за свѣтѣи-те, четвѣрта-та, за чѣстиѣ-та на Пѣрѣсѣсѣщѣнника, пѣта-та, за живѣи-те ѿ мѣртѣи-те. Но въ нѣжда, мѣже ѿ сѣмо съ дѣвѣ.

Да не вѣи да не говѣйшъ Белѣки-те Пѣсти, ѿ дрѣси-те трѣи-те? ѿ срѣды, ѿ пѣтаѣы, прѣзъ сѣ-чка-та годѣна?

ѿзвѣрѣва са.

Приложи мѹ ѿше и седмь-те смѣртны грѣховѣ, спроти видимо-го завѣщаніе, и канонисващы исповѣдующыя за грѣховѣ-те мѹ спроти Свашенны-те каноны, послаѣ чети простѣнны-те молітвы, и сторѣ шпѣстѣ.

ИСПОВѢДЬ ЗА МОИШЕВСКІЙ ЧИНЪ.

Да не си са шрѣказъ ш Христовѣ-та вѣра ш нѣкакво мѹченіе?

Не са причащѣва годіны и 8.

Да не си ѹвѣилъ нѣкого самовѣлоно?

Не са причащѣва годіны и 20.

Да не си ѹвѣилъ нѣкого безъ да ищешъ?

Не са причащѣва годіны и 10.

Да не си са прилѣчилъ на вѣи и си ѹвѣилъ, илѣ си ѹвѣилъ развѣирикъ, катѣ щѣлъ да та ѹвѣи тѣи по преди?

Не са причащѣва годіны и 3.

Бѣлкимъ развѣирика не щѣше да та ѹвѣи, и тѣи илѣмаше способъ за да повѣгнишъ, и не побѣгна, илѣ го ѹвѣи?

Не са причащѣва годіны и 20.

Да не си стѣвалъ гледѣчь, илѣ да си хѣдалъ при тѣхъ, за да ти направѣтъ магѣл, и сѣ нѣл да правѣишъ нѣкомѹ зло, илѣ да завѣржишъ мѣжъ и женѣ, илѣ за да намѣришъ скрѣти рѣботи?

Не са причащѣва годіны и 20.

Да не нѣсишъ хранителни (москѣ) ѿ магэ-
сникъ, ѿлѣ вѣрвашъ чѣсть ѿ ѳрѣсницы?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 6.

Да не си прелюбодѣйствовалъ женѣ мажѣтница?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 15.

Да не си прелюбодѣйствовалъ женѣ вдовица?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 15.

Да не си мѣжелѣбствовалъ?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 15.

Да не си скотолѣбствовалъ?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 15.

Да не си блѣдствовалъ съ братава-та си же-
нѣ, ѿлѣ съ враточѣдова-та, ѿлѣ второвраточѣдо-
ва-та?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 9.

Да не си блѣдствовалъ съ първа-та си брато-
чѣдка, ѿлѣ съ втора-та, ѿлѣ съ трѣта-та, ѿлѣ
съ вратава ѿ сѣстрина дѣщерѣ?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 10.

Да не си прелюбодѣйствовалъ съ крѣщѣлница-
та си?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 20.

Да не си блѣдствовалъ съ кома-та си, ѿлѣ съ
нѣйна нѣкол родѣнна?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 11.

Да не си блѣдствовалъ мѣшиха си, ѿлѣ ѿ
нѣйныхъ рѣдъ?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 12.

Да не си растѣлъ дѣвица?

Не сѧ причащава годѣны ѿ 12.

Да не бы катѣ си вѣлъ жѣненъ да си пѣдналъ
съ свѣдѣ-та си женѣ чрѣзъ ѣстество?

Не са причащава години ѿ 15.

Да не си са кланалъ на лѣжа?

Ѥко была съ шенїе клѣтва-та години ѿ 10,
илї акѡ съ сила години ѿ 6.

Да не си лжесвидѣтелствувалъ?

Ѥко самовѡлно години ѿ 6. акѡ съ сила
години ѿ 3.

Да не прѡвншъ малакїа съ себе си?

Наказва са ѿ 60 дни, да сѹходде само
хлѣвъ и вода, и да стрѹва всегда поклони р 100.

Да не си станалъ монахъ ѿ страхъ, за да
та не направатъ войнъ, илї за лѣкавство?

ПОУЧЕНІВ.

Ѥко ѿ ѿ страхъ, и помїни монашеско-то
житїе съ добрина, акѡ ѿ достѡйнъ става и сел-
шїнникъ, илї акѡ ѿ за лѣкавшина, да сѹходде
лѣсацы д 4.

Да не си іеромонахъ, и си ставалъ воспрїем-
никъ на дѣтѣ, илї си держалъ вѣнцы, и си
ставалъ вѣмъ?

Не ѿ простѣно на монахъ, илї іеромонахъ.

Да не вї да ходишъ по жѣнски монастыри?
и да имашъ соображенїе съ тѡхъ?

Трѣва да вѣга тѣтакси.

Да не вї да си оставилъ нѣкогашъ безъ да
исчетѣшъ часове-те, илї вечерна-та, илї повечѣ-
рїе-то, илї полнѡщница-та, илї ѹтренняя-та?

Ѥко остави єдинъ дѣнь, трѣва во всїч-
кый ѿнзи дѣнь да говѣи, и подїръ ѡ тѣхъ ча-
са да идѣ само хлѣвъ и вода, а не дрѹго: понѣ-
же въ ѿнзи дѣнь са читѣ мѡртавъ.

Да не си ходилъ по мїрски трапѣзы?

Канонісва са съ триднѣвно говѣніе ѿ по р̄ по́к.

Да не живѣишъ въ мірски дѣлѣхъ?

Канонісва са съ по́клони ꙗ́ко 500.

Да не си са ѹпѣлаъ, ѿ си бѣвалаъ?

Канонісва са да сѹхощѣ дни ꙗ́ко 40.

Да не бѣи катѣ си са мо́лилаъ Бѣо́гъ въ цѣрква-
та да си са засмѣлаъ?

Нака́зова са съ покая́ни ꙗ́ко 50.

Да не си ѡкра́длаъ ѡ монасты́ра си пари,
ѿли дрѹги свещѣнни неща?

Катѣ ги даде́ назадѣ, ѿ не са причаща́ва
годи́ны ѿ 15.

Да не си хѣдилаъ по мірски свѣдѣбѣхъ?

Нака́зва са да сѹхощѣ дни ꙗ́ко 30, ѿ по́-
клони ꙗ́ко 60.

Да не си вѣрва́лаъ съ жена́ за́едно въ пѣтъ?

Форѣсва са ꙗ́ко 7 дни.

Да не си здравѣслаъ жена́, ѿли момчѣ съ лѣ-
ка́вщина?

Да ѿ не прича́стникъ, ѿ да ѿ ѡдѣла́нъ ѡ
сообра́щеніе-то на вратѣхъ-та ꙗ́ко 40 дни.

Да не си ѿеромона́хъ ѿ си пѣскалаъ крѣвь не́комѹ?

Да ѿста́не пра́зны ꙗ́ко 7 дни.

Да не си ѿзверга́нъ, ѿ влагосла́вашъ, ѿ ѿсва-
ща́вашъ, ѿ литѹргѣсвашъ?

ѿзверга́нѣ са́мо трапѣза-та си мо́же да
благослови́.

Да не си ѹда́рилаъ не́кого вѣрна, ѿли невѣрна?

Катѣ зѣми про́шка, канонісва са съ 500 по́к.

Да не бѣи катѣ читѣшъ повечѣ́рїе-то си па́къ
ѿде́шъ ѿ пїѣшъ?

Да сѹхощдѣ една седмица, и всакъ дѣнь по ̄ 200 поклони.

Да не бы катѣ си лѣгашъ да спишъ, си фжргашъ поаса?

Канонисва са съ поклони и 50.

Да не си Игѹменъ монастѣрски, и си прѣелъ калѹгеръ пострѣганъ ѿ дрѹги монастѣръ?

Изгѹбва са Игѹменство-то.

Да не си Игѹменъ, и ти ѣ повѣгналъ нѣкой калѹгеръ, и не прилежѣ да го налѹбришъ и вжрнишъ? ѿфорѣсва са.

Да не си знѣлаъ че нѣкой твоѣ братъ иискалъ скрѣтомъ да повѣгни ѿ монастѣра, и не ѡбѣди на Игѹмена си?

Форѣсва са.

Да не си повѣгналъ ѿ монастѣра въ когѣ-то си са пострѣгалъ?

Да ѡстане не причѣстникъ годѣны бѣ 12, и нѣка са ѿдѣла ѿ Христова-та цѣрква.

ПОУЧѢНІЕ.

За трѣ работи бѣга монаха ѿ монастѣра си.

а. ѿко Игѹмена ѣ еретикъ.

б. ѿко жены вѣзатъ въ монастѣра, и четѣтъ на монастѣрска-та порта.

в. ѿко са ѹчатъ да четѣтъ мѣрски дѣца, и са развѣратѣни.

Да не си са прѣтѣвалъ на Игѹмена си, илѣ на Стѣреца си, илѣ на Дѹхѣбеника си?

Тѣи бѣва прѣтѣвенъ Высочѣйшемѹ Бѣгѹ.

Да не си повѣгналъ ѿ монастѣра си, катѣ не си понѣлъ рѣчи-те на Первѣйшинатъ си?

Тѣжко нѣмѹ! зашѣ-то става вѣтери Іѹда.

Да не вѣ дрѣхи-те си, парї-те си, ѿ дрѹго каквѣ-то ѿмашъ, си ги ѿзвѣдмашъ ѿ вратско-то ѻвщество?

Докѣрва себѣ си страненъ ѿ любовь-тѣ Бѣжїа.

Да нѣмашъ твою нѣщо по вѣнъ ѿ монастыра си?

Нѣка ѻстане непричастникъ, дордѣ да са вѣрне, ѿ тѣжко да са канонїсва.

Да не си напсѣвалъ нѣкой ѻвѣщенникъ, ѿлї да си го ѹкорїалъ за грѣховѣ-те мѹ?

Форѣсва са ѿ цѣрква-та дордѣ поїще прѣшка предъ ѻнѣзи дѣто го ѣ псѣвалъ ѿ ѹкорїалъ: посѣл са канонїсва ѣднѣ годїна, ѿ на всѣкъ дѣнь по ѿ 50 пѣклони.

Да нѣмашъ враждѣ съ нѣкогого?

Дордѣ са не прѣстї, не мѣже да са прїчастї; зашѣ-то ѣ катѣ Іѹда.

Да не си псѣвалъ нѣкого мїранїна, ѿлї ѿ вратїа-та си?

ѻѹходѣ ѿ 3 днї, ѿ пѣклони по ѿ 50.

Да не си ѿлѣ мѣсѣ, ѿлї ѿлїца, ѿлї сїране, ѿлї рїва прѣзъ Белїки-те Пѣсти, ѿлї срѣди, ѿлї пѣтаци прѣзъ сїчка-та годїна?

Не са прїчашѣва годїны ѣ 2 ѿ пѣклони ѿ 50.

Да не си ѿлѣ ѿ ѻнѣзи кой-то раздѣватъ дрѹговѣрцы-те вѣ прѣзднїцы-те си?

Не са прїчашѣва годїны ѣ 2, ѿ пѣклони ѿ 50.

Да не бы въ нѣком си вѣлѣсть си повѣкала
врачь єврейнъ?

Форѣсва са .

Да не си влизалъ въ храмъ єретически, и си
са молилаъ заедно съ тѣхъ?

Форѣсва са .

Пѣсалъ са вѣрнѣ на зады, и пѣтай за ѣ тѣ
смѣртни грѣховѣ, и канонисвай. и сповѣдѣющыи
спротѣ грѣховѣ-те мѣ, съ священны-те каноны,
и четѣ простѣны-те молитвы, и сторѣ шпѣствъ .

Ако има монахъ, или дрѣгъ нѣкой и
ище да са рѣкоположи, єто кой възвранѣватъ
Оващѣнство-то .

а. Оногѣва кой-то са є вѣрелъ в вѣра-та
Христѣва .

б. Кой-то є взелъ вдовица жена .

в. Кой-то є повтѣрилъ .

г. Онзи кой-то є зѣлъ женѣ ѹкорѣтелна, или
ровѣна .

д. Онзи кой-то є стѣналъ самовѣлно єгнѣхъ
(хѣдѣлъ) но ако є єстѣственно, и є достѣинъ,
мѣже да стѣни .

е. Оногѣва, кой-то са є згодѣлъ за дрѣга,
и зѣма дрѣга .

ж. Оногѣва, кой-то є зѣлъ за женѣ онзи
коя-то є была згодѣна за дрѣги, и зѣла дрѣги;
понѣже и тѣи на є са нарича .

и. Оногѣва, кой-то є зѣлъ женѣ безъ законъ .

к. Оногѣва, кой-то є хѣдалъ предъ да са
вѣнчѣи съ згодѣница-та си .

Г. Оногѡва, кой-то са ѣ соединилъ съ женá си чрезъ ѣстество .

д. Оногѡва, кой-то ѣ влáдствувалъ илѣ съ человекъ, илѣ съ бѣзсловѣсно живѡтно .

е. Оногѡва мужелѡжника, илѣ са ѣ влáдствувалъ ѡ дрѹгѣго .

ж. Оногѡва кой-то прáви малакѣа, и не са ѡстава .

з. Оногѡва, кой-то ѣ посредствувалъ (за да влáдствува дрѹгъ, илѣ да прелюводѣнствѹва .

и. Оногѡва кой-то ѣ сватотáтецъ .

к. Оногѡва, кой-то ѣ ѡтвáрлалъ грѡбъ, и крáлъ нѣкои вещи .

л. Оногѡва, кой-то не ѣ навѣрлалъ женá си двѣа .

м. Оногѡва, кой-то пáда ѡ вѣнкашно .

н. Оногѡва, комѹ-то женá-та прелюводѣнствѹва .

о. Оногѡва, кой-то ѣ стѡрилъ ѹвѣнство, вѡлно, илѣ невѡлно .

п. Оногѡва, на когѡ-то женá-та мѹ ѣ зѣла вѣлки за да не рáжда .

р. Оногѡва, кой-то илѣ нѣ ѹвѣилъ съ ржкá, но стáналъ содѣицъ, илѣ совѣтникъ .

с. Оногѡва, кой-то ѣ предáлъ человекá на сѹдѣище илѣ са гѡ наказали .

т. Оногѡва, кой-то ѣ магѣеникъ илѣ гледáчъ, илѣ кой-то си ѣ бáлалъ .

у. Оногѡва, кой-то са ѣ клѣлъ, илѣ лжесвидѣтелствувалъ .

Внима́й прѣче ДѸхѡбениче да не бѣи да презрѣшъ ѿ кѣ тѣ рѣченны припѣтствѣа, кой-то возбранѣватъ Оващѣнство-то, ѿ дадѣшъ свидѣтельство за да са рѸкоположи нѣкой, понѣже ще си на джно-то ѡдово вѣчно .

п ЛВОДИКІЙСКІА СИНОДЪ .

Канѡнъ ѡ.

ѿко нѣкой предъ да са рѸкоположи, ѿли сѣтнѣ щѣши пѡдна въ нѣкой ѿ кѣ рѣченни грѣховѣ, кой-то возбранѣватъ Оващѣнство-то, ѿ го премжачалъ на ѿповѣдь-та си, кога-то са ѿви послѣ, ѿ са ѿповѣда това . ѿзвѣргва са .

Кой-то ѣ достѡинъ за Оващѣнство да мѸ дава ДѸхѡбеника Свидѣтельство .

О В И Д Ѣ Т Е Л Н О П И С М О .

Богопроповѣдны-те ѿпѡстоаы, кой-то доврѣ са завѣшали Божѣственны-те, ѿ Свѣтѣишый СѸнодъ на Богоносны-те Отцы, ѡпредѣаиша, ѿ предвѣшаха, за да не ваица нѣкой безъ ѡпытъ въ Оващѣнническіа стѣпенъ: прѣче ѿ дѸхѡвно-то моѣ чѡдо (. . . .) кѡтѡ дойдѣ при мене послѣднаго, предѣавихъ го предъ ѿкона-та Владѣика Христа Ёѡга, ѿ Пречѣстѡа Богорѡдицы Богомѡтере, ѿ кѡтѡ ѿспѣтахъ всеконѣчно дѡвочинѡ-та на сѡрцѣ-то мѸ, намѣрихъ го достѡинъ за Оващѣнство; тогѡ рѡди спротѣ негова ѿповѣдь свидѣтельствѡвалъ го достѡинъ, въ славу Отца, ѿ Сына, ѿ Свѣтаѡго ДѸха, ѿмѣнь .

(....) и Духовный его Отецъ спроти негова исповѣдь свидѣтельствуемъ го за Свещенникъ.

Поученіе въ Іоанна Пóстника.

Кой-то съ исповѣдватъ въ произволѣніе, какъ съ канонисватъ .

Ако исповѣда человекъ вседѣшно грѣхове-те си, долъженъ ѣ Духовника, да прѣви лѣгки цѣрковѣ на раны-те мѣ, и каноны-те, съ кой-то ще го канонисва, да ги дѣлаи на три.

А-та часть да воздава на Божіе-то человекколюбіе: понѣже никой не ѣ безъ грѣхъ, освѣнъ Богъ, кой-то ѣ испулилъ насъ чрезъ чѣстна-та си негова кръвь въ дѣаволски-те ржцѣ, и спасилъ насъ .

Е-та часть, да вознаса на сила-та и негово-то произволѣніе, съ кое-то ѣ дошелъ на исповѣдь.

Г-та часть да пойма Духовника, както има власть-тъ да вѣрзова, и развѣрзова .

За Духовника
какъ въ трѣва да ѣ .

Духовника трѣва да има видъ почтенъ и свѣщенъ, за да исповѣдва человекцы-те и да пойма оногѣва, кой-то ище да съ исповѣда, съ чисто лице, и съ Божественъ страхъ, а не съ нѣкакво намѣслюване, или съ тегота, или съ лóшавъ образъ; но съ голѣма радостъ да го прѣйма и да отѣва съ исповѣдающий на свѣщенно-то мѣсто, както ѣ долъгъ на испуслны-те Духовницы да прѣватъ .

Патрїарха Іwannа Пѣстника говори.

Какво, като ще исповѣда Духѡвника нѣкого, дѡлженъ ѣ да дѣла тѣй: Глѣдай добрѣ, чѣдо мое! какво Христѡсъ стои неиздимо, и чѣка исповѣдъ-тъ ти; за това не са срамѣвай, илѣ да са плашишъ, както да скрѣишъ въ мене нѣ-кѡй въ погрѣшки-те кой-то си стѡрилъ; но съ дѣрзость, и въ сѣчка дѣла и сърце кажи ги, за да зѣмишъ прошка, и благословѣнїе въ самаго Господа нашего Исуса Христа. Илѣ ако скрѣишъ нещѡ въ грѣховѣ-те си, ще имашъ два ката грѣ-ховѣ, и грѣховѣ-те ще са на тебе, а не на мене.

И тѣй го пѣта едѣнъ по едѣнъ, и го канѡ-нисва, както забѣщаватъ канѡна-те на Божѣ-ственнымъ-те Отцѣ, и както глѣда произволѣнїе-то, и добринѣ-та на человекѣ.

И кой-то поѣмватъ канѡна си, и не са при-чащаватъ, тѣхъ имай за дѣхѡвни чѣда.

И ошѣ кой-то не пойматъ канѡна си, не оставай и тѣхъ да си отиватъ безъ лѣкъ, но советѣвай ги веднѣшъ, и двѣшъ, и ако та послѣшатъ, добрѣ; илѣ ако останатъ въ непо-каѣнїе-то си, и не ѣскатъ да са развѣржатъ, грѣхъ ѣ тѣхенъ.

Да знаѣшъ какъ грѣховѣ-те, кой-то ти са исповѣдеватъ, вѣватъ като твои; и тѣй да имашъ грижа, щѡто ще ѡговарашъ на Господа нашего Исуса Христа въ страшно-то негово при-шѣствїе.

И кой-то не склонѣватъ совѣкъ да си прѣ-

вѣтъ канѡна кой-то ѿмъ дѣвашъ, ѿ си ѡтѣ-
ватъ безъ ѿщѣленіе, ако са повърнатъ ѿ дѣ-
датъ на поканіе, ѿ са ѡвѣщаватъ че ще стрѣ-
ватъ канѡна си, прїимѣ ги, понѣже Господь нашъ
дѣла: „не прїидѡхъ призвати праведники, но
грѣхныхъ въ поканіе.“ Илѣ ако не ѣскатъ, тѣ
ще носатъ тѣготѣ-та на грѣхѡвѣ-те си на сѣд-
ныя дѣнь .

Но ѿмашъ дѡлжностъ, колако-то мѡжешъ
да ги побѣвашъ, ѿ дѣришъ .

Ако са намѣри человекъ благоговѣйнъ, ѿ про-
изволѣва да прави всѣкъ дѣнь поклони спрѡтѣ
сила-та си, снемѣ мѣ една годѣна по дѡлѣ ѿ
мѣрка-та кола-то мѣ си дѡлѣ за да са не при-
чащѣва .

Илѣ ако ѿма произволѣніе да дѣва милостѣ-
на спрѡтѣ сила-та си, снемѣ мѣ ѡще една годѣна .

Илѣ ако пости пондѣлници-те, за да не
ѣде мѣсо, пакъ мѣ ѡставашъ ѿ дрѣга една
годѣна .

Ако ѣ человекъ ѿ тридѣсать годѣны по дѡ-
лѣ, пакъ мѣ ѡставашъ една годѣна .

Илѣ ако ѣ ѿ двѣдѣсать годѣны по дѡлѣ,
по маалко са канѡнѣсва .

Но ако подѣръ грѣхъ са покѣй, ѿ ѿши да
станѣ калѣгеръ, за двѣ-те чѣсти на грѣхѡвѣ-те
мѣ го канѡнѣсвашъ, а трѣтѣ-та мѣ ѡставашъ .

Дѣховника трѣба да глѣда человекъ, ако ѣ
старъ, илѣ млѡдъ, илѣ силенъ илѣ безсиленъ,
спрѡтѣ мѣсто-то, ѿ спѡсѡба, спрѡтѣ когѣ-то ѣ

стѣнала погрѣшка-та: ѿ а́ко ѣ стѣнала ѿ мно-
го́днене, ѿли ѿ шѣднство, ѿли са го согласѣли,
ѿли ѿ стра́хъ, ѿли насѣлѣе, ѿли ѿ сиромашѣа .

О́ички-те тѣзи трѣба да га́еда Духобника,
ѿ да ѿспѣтѣва: понѣже млáдыа катѣ згрѣши,
ѿма по лекъ канѣнъ ѿ старыа: ѿ дрѣги, кой-то
ѿматъ рáзлика, трѣба да ги ѿспѣтѣва, кáкъ са
стѣнали, тогáсъ да дáва канѣна, спротѣ прили-
ка-та : ѿ а́ко стáва ѿ ѿкономѣа, ѿ смалѣ канѣ-
на на грѣхъ, спротѣ властѣ дѣто ѿма да вѣр-
зова, ѿ развѣрзова, не ще ѿма нѣкакъвѣ кан-
ѣнъ, нитѣ грѣхъ, ѿли ѿсѣдѣнѣе: понѣже на по-
учáва ѿ говорѣи ѿвѣщенно-то Писáнѣе, за кой-то
са ѿповѣдватъ съ сердѣчна ѿ дѣшевна теплотá,
кáкъ тѣтакси дохѣжда на тáхъ Бѣжѣе-то чело-
вѣколѣбѣе, кáкто ѣ писано въ ѿсторѣа-та на
Манасѣа царá .

За кой-то са са ѿрѣкли ѿ Христа
самовѣлно, ѿли съ насѣлѣе .

Завѣщáнѣе, на Мелѣодѣа Патрѣарха
Константинопѣлскаго .

А́ко ѣ выаѣ дѣтѣ, ѿ го ѣ зѣлъ нѣкой, ѿ са
ѣ ѿрѣкло ѿ Христѣва-та вѣра, ѿли ѿ стра́хъ си,
ѿли ѿ везѣлѣе-то си, ѿли ѿ незна́нѣе, ѿ катѣ
ѣ дошѣлъ на вѣзраст, а́ко напѣмни правослáв-
на-та вѣра Христѣва на родѣтели-те си, ѿ са
ѿвѣрни вседѣшно въ свѣтá-та Христѣва цѣрква
съ пока́нѣе, ѿ ѿповѣдъ, да мѣ четѣтъ сѣдмь
днѣ, ѣмилѣителны-те молѣтвы, ѿ въ ѿсмыа дѣнь

да са кѣпи, ѿ да са помáзвва съ Свaтѡ-то
Дѣро, кáкто прáвaтѣ на крáщáемь-те; ѿ тогáсъ
да са Свaлѣчa съ нѡвѣ дрѣхѣ, ѿ тѣѣ да го при-
чaщáвaтѣ съ Божѣствeннь-тe тáйнь: ѿ кaтѡ са
причaстѣ, дрѣгн ѡсмь дѣнa да не ѡстáвa цeр-
кѡвнъa совѡръ.

Илѣ а́кѡ са ѣ Шрѣкaзъ Ш мѣкa, да мѣ стá-
вa чeлoвѣкoлѡвѣе; но да гoвѣѣ двѣ чeтырѣдe-
сáтнѣць, ѿ да не прeстáвa да хѡдѣ на цeркѡв-
нo-тo пѣнѣ ѿ мoлaвá; ѿ кaтѡ са сeвѣршaтѣ дeвѣ-
тe чeтырѣдeсáтнѣць, да мѣ чeтѣтѣ ѡмнaлѣтeл-
нъ-тe мoлѣтвь ѡсмь днѣ, ѿ да дѣмa всѣкѣ
дѣнѣ Гѡспoдѣ помѣлѣѣ по стѡ пѣтѣ, ѿ подѣрѣ-
тѣa, да са ѡкѣпѣвa цáлѣ, ѿ тѣѣ да го помá-
зввaтѣ съ Свaтѡ-то Дѣро, ѿ да са причaщáвa,
ѿ да хѡдѣ на цeрквa.

Илѣ а́кѡ са ѣ Шрѣкaзъ Ш Хрѣстá бeзъ нѣкa-
квa мѣкa, кaнoнѣсвa са мнѡгѡ: но зa чeлoвѣкo-
лѡвѣe-тo ѿ мѣлoстѣ-тѣ на Гѡспoдa нáшeгo Иисѣ-
сa Хрѣстá, да гoвѣѣ двѣ гoдѣннъ Ш мaсѡ, сѣ-
рaнѣ ѿ шѣцá, ѿ да стрѣвa всѣкѣ дѣнѣ по стѡ
пѡкaснѣ, ѿ да дѣмa Гѡспoдѣ помѣлѣѣ.

Илѣ а́кѡ не мѡжe да прáвн тѣзѣ гѡрнъ-тe,
лѣкѣвaѣ го, ѿ ѣкoнoмѣсвaѣ на пѡ дoврѡ, кoѣ-тo
мѡжe да прáвн.

ѿ кaтѡ са нaпѣлaнaтѣ дeвѣ-тe гoдѣннъ, прeдъ
ѡсмь днѣ да мѣ чeтѣтѣ ѡмнaлѣтeлнъ-тe мoлѣ-
твь, ѿ тѣѣ да са причaстáвa, ѿ да стáвa кáк-
тo прeдрѣкoхмe, а́кѡ да ѣ мѣжѣ, ѿлѣ жeнá.

МОЛИТВЫ ѠЧИСТИТЕЛЬНЫЯ,

глаголемая Ѡ архіереа, Ѡ Ѡверженіа Ѡбращаю-
щемся ко истиннѣй вѣрѣ.

Господу помолнмса.   Господи помилуй.

Праведенъ еси Господи, и прави суди твои: не бо по грѣхѣмъ нашимъ сотвори азъ еси намъ, ниже по беззаконіемъ нашимъ воздалъ еси намъ: престѣпаше бо заповѣди твоа, самѣихъ себѣ предахомъ смѣрти. ты бо ѡкъ благоутрѣбенъ вла-
дѣико, вѣдый жителство наше ѡкъ лѣкавое: и ѡкъ пожре насъ возмогши смѣрти, ѡмилосѣрдо-
вавый на насъ, спасти благоволи азъ еси твоѣ со-
зданіе, зракъ рабїи прїемъ, и смѣрти соплетса, воззвалъ еси твоѣ Ѡбразъ, свободивый насъ
власти смѣртныа, и наставивый насъ на пѣть спа-
сенїа, пакрожденїемъ святѣмъ твоегѡ дѣха. и спасшеса твоєю благодатїю, воспѣваемъ смотре-
ніе твоѣ, и молимса, и милнса дѣемъ, и про-
симъ: во вторѣмъ твоѣмъ пришествіи, въ немже ѡмаши судити живымъ и мѣртымъ, и Ѡдати
комѣждо по дѣламъ егѡ. помани милость, ѡкъ Ѡ
вѣка еси ты, и преминѣ азъ еси человѣческаа
наша прегрѣшенїа. подаждь намъ Ѡчищенїа
просѣшымъ тебѣ, и прости всѣкое прегрѣшенїе,
болное же и неболное, въ вѣдѣнїи же, и не въ
вѣдѣнїи: не бо есть человѣкъ, ѡже поживѣтъ, и
не согрѣшитъ, ниже ѡще единъ день было бы
житїе егѡ на землїи: кто бо похвалитса чисто
ѡмѣти сѣрдце свое: или кто свободѣствѣтъ,
чїстъ вѣти Ѡ грѣхѣ; вси бо согрѣшихомъ въ

словесѣхъ ѿ въ дѣлаѣхъ предъ тобою, ѿ лишаема твоеа славы, надѣюща ѿправдѣтиса на страшнѣмъ ѿ ужаснѣмъ сѣдѣщи твоимъ, а не ѿ дѣла правды. не бо согрѣшихомъ что благое на земли: но ѿ вѣры истинныа, ѿ еже на тѣ исповѣданїа. еже во познати тѣ, всецѣлаа правда (еси), ѿ еже вѣдѣти твою державѣ, корень безсмертіа. ѿ вѣмы, ѿ исповѣдаемъ, ѿ вѣрѣемъ, ѿкѡ ты еси ѿже ѿ не вытѣа, во еже быти приведѣи насъ, ѿ падшѣа мѣлаа, ѿ согрѣшающѣа терпѣа, ѿ ѿ смерти ѿживотворѣаи. молимтиса господи боже нашъ, аще что согрѣшихомъ предъ тобою, ѿкѡ плодъ носѣаще, ѿ въ мѣркѣ сѣмъ живѣще, ѿ немощїю ѿвлекѣми: аще же въ дѣлаѣхъ, аще же въ словесѣхъ, аще же въ помышленїихъ, ты ѿкѡ благъ ѿ человекѡлюбивецъ ѿ милостивецъ владѣка, ѿ славы, ѿ стабы, прѣзри, ѿ прости прегрѣшенїа наша исповѣдающымъ, ѿ не вмени. ниже да видѣши въ сѣдѣ сѣ рабы твоимѣ: ѿкѡ не ѿправдѣтиса предъ тобою всѣкъ живѣи. ѿкѡ ты еси едїнъ безгрѣшенъ, ѿ прїемѣаи кающѣася: ѿ тебѣ слава возсылаемъ, отцѣ, ѿ сынѣ, ѿ свѣтомѣ дѣхѣ, нынѣ ѿ приснѡ, ѿ во вѣки вѣкѡвѣ. аминь.

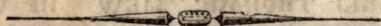
По мѣлааи насъ воже по величїи твоѣи милости, ѿ прѡч:

Господи да не ѿростїю твоѣю ѿблїчїши: ѿ прѡ:
Благословѣи дѡше моѡ господѡ ѿ всѣа внѣ-
тряннѡю моѣю: ѿ прѡ:

По сѣмъ молитвѣ сїю.

Господу помолимся .

Богже спасителю нашъ, иже пророкомъ твоимъ на.а.аномъ покалвшемъса давидъ въ своихъ согрѣшеніихъ, въставленіе даровавый, и манасинъ въ показаніе молитвъ приемыи, самъ и раба твоего (или: и рабъ твою) . . . . въ нихже содѣла согрѣшеніихъ, прими обичнымъ твоимъ человекомъ, презирай емъ (или: ей) вса содѣланна, въставляй неправды, и превосходи беззаконія, ты во рѣкахъ еси господи: хотѣнемъ не хощь смерти грѣшника, но иже еже въратитиса, и живъ быти емъ: И иже седмьдесятъ седмерицею, въставляти грѣхи. Понеже иже величество твое безпреклядно, и милость твоа безмѣрна. иже во беззаконія назириши, кто постоитъ: Иже ты еси богъ кающихся, и тебе слава возсылаемъ, отцу, и сыну, и святому духу, ныне и присно, и во вѣки вѣковъ, аминь .

Завѣщаніе на Свѣты-те и Вселенски Свдль Собора .

КАНОНЪ 1.

Первосвѣщенника ѣ Свразъ Христовъ, и гла-
ва на церковно-то тѣло, и ѣ достѣйнъ за най-
голѣма чѣсть и достѣйство въ Свѣщенници-те,
и Діаконы-те: понѣже тѣ въ него пріѣматъ бла-
годать. За това кой-то напсѣва ѡрхіерей, акѣ
ѣ Свѣщенникъ извѣргва сѣ, или акѣ ѣ Діаконъ
форѣсва сѣ. ѡрхіереѣ ѣ глава, а тѣ сѣ рѣцѣ на
тѣло-то, и тѣло-то ѣ Церква-та Христова: и
понѣже глава-та катѣ има по голѣма чѣсть въ
рѣцѣ-те, за това сѣ наказыватъ тѣм кой-то не пред-
почитатъ глава-та .

КАНОНЪ 2.

Инаѣма ѣ на Сногѣва, кой-то развѣржи
предѣла на Духѣвнымъ Отѣцъ, и на Сногѣва,
кой-то прѣтѣпи родителска заповѣдь .

КАНОНЪ 3.

Духѣвнымъ Отѣцъ нѣма власть да развѣржи
предѣлъ законный на дрѣгъ Духѣвникъ, спрѣтѣ
лѣ канѣнъ на Свѣты-те Апѣстола .

КАНОНЪ 4.

Акѣ сѣ удивлява Духѣвника за нѣкой грѣхъ,
дѣбленъ ѣ да отѣка при влаѣстнымъ ѡрхіерей
да пыта за удивленіе-то .

КАНОНЪ 5.

Духобнымъ Отецъ ако кажи грѣхъ на исповѣдующий, да съ канонисва много, илѣ да мѣ съ рѣжи ѣзыка .

КАНОНЪ 6.

Ако съ ѱжени калѣгеръ, илѣ калѣгерница, катѣ съ раздѣлѣтъ, да съ непричащаватъ годины ѣи 15.

КАНОНЪ 7.

Кой-то родителъ возбранѣ чѣдо-то си въ монашески чинъ, да съ ѣзважда въ Христовѣ-та цѣрква .

КАНОНЪ 8.

Монаха ако не знае книга, долженъ ѣ за ѣм часъ да прави велики поклони ѣ 50, и да дѣма на всѣки възелъ на вромница-та си, Господи Исѣсе Христѣ, Сѣне и Слове живѣго Бѣга, Богородицею помѣлѣи ма грѣшнаго: и за ѣм подобно: тѣи за ѣм, и ѣм подобно. И ако не може да стрѣва велики поклони, нека ѣскарѣва по ѣ вромницы на часъ, и да дѣма на сѣкой възелъ реченна-та моѣтва, Господи Исѣсе Христѣ: За полѣнощница, и за ѣтренна вромница ѣ 30. За вечерна, и повечерѣе ѣ 10, и вромница-та да ѣма зарна рѣ.

КАНОНЪ 9.

Подиръ непремѣнно-то правило, долженъ ѣ монаха да ѣсполнѣва и ѣсобеннымъ си канонъ всѣкъ дѣня, ѣсвѣнъ недѣла, Господски-те праздници, и сѣчка Свѣта Петдесѣтница. И ако ѣ

великосхѣмникъ ѿ 12 вромниці, ѿ колѣнопокло-
неніе рѣ 150. ѿ крестобосица колѣнопоклоненіе рѣ
100, ѿ вромниці 5. ѿ расобосица рѣ, ѿ вромни-
цы 6.

КАНОНЪ 10.

Іеромонаха, ако стани великосхѣмникъ нека
литургисва, но архіереа ако пріеми този чинъ,
да не дѣйствува веќе нишо архіеретическо дѣло.

КАНОНЪ 11.

ѿ-а канонъ на д-а соборъ заповѣдва, кой-
то клірикъ, ѿли калѣгеръ съ намери да прави
созаклатіе, ѿли мѣтежъ противъ архіереа, ѿз-
вѣргва съ.

ПОУЧЕНІЕ.

Созаклатіе-то ѣ, кога-то нѣкои си съ совѣ-
тѣватъ да повредатъ нѣкого ѿли на честь-тъ,
ѿли на живота, ѿли на ѿмѣта мѣ, ѿ стѣратъ
клетва, за да не престанатъ ѿ това намереніе
на совѣта ѿмѣ, дордѣ го свършатъ.

КАНОНЪ 12.

Не може епископъ да пріеми монахъ, кой-
то ѣ повѣгналъ ѿ монастыра си, ѿли ѿ дрѣга
епархіа, за да го ѿма клірикъ.

КАНОНЪ 13.

Кой-то псѣва ваша си, ѿли майка си, бѣва
като ѿнзи, кой-то псѣва Овѣщенника.

КАНОНЪ 14.

Маслосвѣщеніе-то не става само на болны-
те, но ѿ на кой-то съ калтъ.

КАНОНЪ 15.

Ако ѹмира челоѡкъ, ѡ ѣ исповѣданъ, ако ѡ да ѣ ѡлъ, нека са причастї.

КАНОНЪ 16.

Въ дванадесатоднѣвіе-то, то ѣсть ѡ Рож-
дество да Богомвлѣніе, ѡ перва-та седмїца на
четыредесѣтница-та, ѡ велика-та седмїца, ѡ
свѣтла-та, пѡмѡти не стѡватъ.

КАНОНЪ 17.

Нитї мѣртвы ѣ простѣно да закопѡватъ
вѡтра въ Осѡщѣнна цѣрква.

КАНОНЪ 18.

Не прилѡда да пѣатъ велегласно, но тїхо,
ѡ съ сокрѣшенїе.

КАНОНЪ 19.

Канѡны-те фѡресѡватъ Ѣпископы-те, ѡ клїри-
цы-те, ако ѹкрасѡватъ сѣбе си съ свѣтлї дрѣхи.

КАНОНЪ 20.

Ако ѹвїѡ пѣкой самъ сѣбе си, не го ѹпѡватъ,
нитї помѡнѡватъ, само ако ѣ бѡлъ вѡна ѡ
сѣбе си.

КАНОНЪ 21.

Иѡвныѡ бѡдникъ, ѡлї прѡлюбѡдїицъ, испѡ-
жда са ѡ Христѡва-та Цѣрква, дѡрдѣ Ѣстави
грѣхѡ.

КАНОНЪ 22.

Дѡлжнї сѡ мѡжки-те дѣцѡ да са исповѣд-
ватъ ѡ ѣ годїны на вѡзраст-та си, ѡ жѣн-
ски-те ѡ десѣта-та.

КАНОНЪ 29.

Ако въ дѣца да сѣ са кржстани ѿ чуждо-вѣрецъ, прекржщаватъ са послѣ, ако са воз-вжрнатъ съ произволеніе въ православно-та вѣра.

КАНОНЪ 30.

Кои-то сѣ са кржстани ѿ еретицы, прекржщаватъ са пакъ.

КАНОНЪ 31.

Свщеникъ ако ѣ ѿлъ не може да кржсти, освенъ ако ѣ голѣма нѣжда.

КАНОНЪ 32.

Кржченіе-то, кога не ѣ нѣжда, трѣба да става предъ литѣргіа-та, за да са причащава кржщавемо-то.

КАНОНЪ 33.

На дѣте-то ѿма-то, въ кржченіе-то са тѣрл.

КАНОНЪ 34.

Свщеникъ, ако нема дрѣги свщеникъ да му кржсти дѣте-то, нека го кржщава ѿ той съ дрѣги воспріемникъ: ѿлѣ ако стани той воспріемникъ, ѿдѣла са ѿ жена-та си.

КАНОНЪ 35.

Подобно вѣнчава свщеника ѿ сынъ си съ дрѣги повратимъ, ако да нема дрѣги свщеникъ.

КАНОНЪ 36.

Еѣ-а канонъ на святаго Никифора дѣла: како свщеника (ити архіерей) не благослава свато-то предложеніе, кога-то четѣ молитва-та, Бже, Бже, невѣсний хлѣвъ, ѿ проч.

КАНОНЪ 37.

Ѣ.в.-а канонъ на Свѣты-те Апостола дѹма: кой-то не говѣи въ свѣта-та и велика-та Четырѣдесѣтница на Пасха-та, и сички-те среды и пѣтацы въ сичка-та годѣна, везъ никаква бѣласть, Свѣщенника са и звѣргва, а мѣранина са фѣрѣсва.

КАНОНЪ 38.

Рыба не и дѣмъ въ дрѹги дѣнь, само на Благовѣщеніе, спрѣти свѣщенны-те каноны. Но ако са слѹчи Благовѣщеніе презъ велика-та сѣдмица, и тогасъ не и дѣмъ рыба, но само ѣлѣй, и вино: и нити въ великыа четвѣртакъ и дѣмъ ѣлѣа, спрѣти и-и канонъ на Лаодѣкійскыа соборъ.

КАНОНЪ 39.

Преданіе ѣ на Отцы-те, да говѣатъ Монасы-те презъ сичка-та годѣна пондѣлици-те ѿ сырѣне и ийца.

КАНОНЪ 40.

Гангарскѣа соборъ, въ ѡ.1-а канонъ дѹма: кой-то ѿ монасы-те везъ тѣлесна бѣласть, ѿ гордость разрѣшава среды-те и пѣтацы-те презъ сичка-та годѣна, и преданны-те ѿвѣщи пошти, да ѣ анѣвѣма.

КАНОНЪ 41.

Кой-то жены са и ли, илѣи пѣли нѣшо, за да не раждатъ, илѣи да мѣтатъ дѣца, вѣватъ ѹ-вѣйцы, и са каночѣсватъ да са не причѣшаватъ годѣны кѣ 20.

КАНОНЪ 42.

Должни сѣ ѿнѣзи Хрїстіа́ны, кой-то живе́тъ вогоубо́дно, да сѣ причаща́ватъ сѣ Божественны-те Та́йны на свѣтѣ Воскресе́ніе, по Ро́ждество Хрїсто́во, ѿ на Успе́ніе Богоро́дично.

КАНОНЪ 43.

Кой-то сѣ мѣтнали дѣтѣ безъ да пїѣтъ бїлки, но сѣ случило, канонїсватъ сѣ є́днѣ годи́на да сѣ не причаща́ватъ.

КАНОНЪ 44.

Кой-то но́сѣтъ храни́телни ѿ магісници, ѿли сѣми-те пра́ватъ магіи, не сѣ причаща́ватъ годи́ны ꙗ́ко 20.

КАНОНЪ 45.

Кой-то посредствѣватъ, ѿли да сѣ прелюбо́дѣйствѣватъ дру́ги, не сѣ причаща́ватъ год. ѿ.

КАНОНЪ 46.

За ко́лько-то време́ грѣшны-те сѣ канонїсватъ, ѿ сѣ возвраща́ватъ ѿ Свѣто́-то Причаще́ніе, тѣ, нитѣ прѣсоры мо́жатъ да мѣсѣтъ.

КАНОНЪ 47.

Женѣ а́ко роди́ презъ вели́ка-та се́дмица, мо́же да ѿде́ є́леа, ѿ вїно да пїе́, спроти́ ѿ-а канонѣ на свѣта́го Тимо́ѣа.

КАНОНЪ 48.

Женѣ а́ко роди́ въ нѣсто мѣсто, ѿ умре́ дѣтѣ-то, катѣ не́ма ма́йка-та ма́леко, ѿли дру́га хранѣ, ѿста́ва ма́йка-та неповїнна.

ПРАВИЛО

печатано отъ Велика-та Церква,

за

ЛАТИНЕНЪ КОЙ-ТО ЖЕЛАЙ ДА ПРИЕМИ ПРАВОСЛАВНА-ТА ВЪРА.

Архїерѣа, илїи Свѣщеника като тѣри епїтра-
хїаъ, стрѣва Благословенъ Бѡгъ, предъ
цѣрски-те двѣри, и начнава Царю небес-
ный, Трисвѣтѡе, Иже твоѡ есть,
Гѡсподи помилуй єї. Прїидїте поклонїмса, и
Помилуй ма Бѡже. Подїръ тезї, исправа лати-
нина при свѣтъ-те двѣри, и го пїта тжї.

Ищешъ ли человекѣе да станешъ Православенъ?

Срїчашъ ли са ѡ сїчки-те иностранни и-
повѣданїа, и ѡ най малки-те, сїрѣчь за иъхо-
жденїе-то на Свѣтаго Дѡха, и за безквѣсїе-то
и прочее?

А той ся отговаря.

Єї Благдыко свѣтъїи ѡ сїчка-та си дѡша
и сжрцѡ.

ПЫТАНЕ.

Прегрѣшашъ ли свѣтъїа Сѡмволъ на наша-
та вѣра, и вѣрдувашъ ли го не притвѡренъ, ка-
кто є напечатанъ ѡ свѣтъї-те и вселенски собѡ-
ры, пѣрево въ Никѣа, второ въ Цѣри-градъ, и
утвѣрждѣнъ ѡ сїчки-те дрѡги вселенски собѡры?

Ѽговѡръъ.

Ѽй Бладрѡко Ѽ сѡчка моѡ дѡша ще го вѡр-
да непретворно.

Пѡтане.

Подлагашъ ли подъ анаѡема, както ѡ Свѡ-
ты-те наши Ѳтцы, кой-то дѡто дерзноватъ да
притѡргатъ, ѡ врѡшолѡватъ, какво ѡ Ѽ Ѳѡна
ѡзхѡжда Свѡтый Дѡхъ?

Ѽговѡръъ.

Ѽй со сѡчка дѡша.

Пѡтане.

Ѽфѡргашъ ли, ѡ не ѡмашъ ли за ниѡо со-
вѡра ѡо сѡ ѡ составилъ въ Флорѡнцѡа Италѡй-
ска, ѡ коѡко-то сѡ побѡжили прѡтивностъ на Со-
вѡрна-та ѡ Востѡчна-та цѡрква?

Ѽговѡръъ.

Ѽфѡргамъ го, ѡ ѡмамъ го катѡ за ниѡо.

Пѡтане.

Ѽврѡщѡвашъ ли сѡ совѡмъ ѡ Ѽ Латѡнски-те
совѡры, ѡ кой-то Иудѡйски свѡщеннодѡйствиѡватъ
везквѡсѡе-то, катѡ ѡретѡцы?

Ѽговѡръъ.

Ѽй Ѽ сѡчко моѡ сѡрцѡ.

Пѡтане.

Ѽ сегѡ на тѡтакъ ѡтвердѡвашъ ли сѡ до
краѡныа си живѡтъ не поклѡтенъ да ѡстанѡшъ,
въ Правѡславна-та нѡша вѡра?

Ѽговѡръъ.

Ѽз Бѡжѡ-та побѡшь ѡвѡщѡвамъ сѡ.

Индѡ ѡповѡдай свѡтыа Ѳѡмволъ.

И тѣмъ исповѣдва, и говорю:

Вѣрую во еди́наго Бѣга О́тца: и прѣчаю.

И тѣтакси съ кре́ста, и съ пома́зѣва съ
Свѣтѣ-то Мѣро по чѣло-то, по о́чи-те, по у́ши-
те, по у́ста-та, по нѣдры-те, по рѣцѣ-те, ѿ
вѣтра и вѣнъ, по мѣшницѣ-те, по гърды-те,
по колѣна-та, ѿ гѣрѣ по крака-та, и по гърбѣ,
като дѣла на всѣко помазаніе. Печать дѣра
Дѣха Свѣтагѣ, аминь .

И подѣръ мѣросваніе-то дѣла молѣтва-та.

Гѣсподи Бѣже Вседержѣтелю, иже посланіемъ
пресвѣтагѣ твоегѣ Дѣха, благодѣти испѣлннѣмъ
ученикѣ: и рава твоегѣ сего ѿвратѣмъ ѿ прѣ-
лестнагѣ пѣти, и на твою вѣрѣ настѣвннѣмъ, и
благѣхѣнѣ Свѣтагѣ твоегѣ Дѣха помазаніемъ
мѣра сего, спѣбннѣмъ, сохрани егѣ въ твоей
свѣтѣни, даждь ему по воли твоей ходѣти, и
спѣбннѣ егѣ съ нами въ наслаждѣнѣи бѣти стра-
шннѣхъ твоѣхъ таинствѣ, и соблюдѣша юже въ
тѣ вѣрѣ правѣ, достѣйна ивѣтннѣ и небѣснагѣ
твоегѣ царствѣ, благодѣтнѣ Хрѣста твоегѣ: съ
ннѣмъ тебѣ подобѣетъ слава, чѣсть, и поклонѣ-
ннѣ, со пресвѣтѣмъ и благѣмъ, и животворѣ-
щнмъ твоѣмъ Дѣхомъ, нынѣ и прѣснѣ, и во
вѣки вѣкѣвъ, аминь .

Слава, и нынѣ: и ѿпѣстѣ .

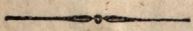

Конецъ и Богу слава.

Ў Г Л А В Л Ъ Н Ь Е .

СТРАН.

Крѣтко наставленіе за исповѣдь-та	1
Законопрѣвнаникъ ѿ седмѣтѣхъ собори на Свѣтѣ-те Отцы	57
Исповѣдь за женѣ-те	78
За какъ са исповѣдва ѿрхѣрѣи	85
Исповѣдь за мѣреки-те свѣрѣнницѣ	91
Исповѣдь за монашескѣи чинъ	100
Ѿ Лаодикѣи сѣнодъ канонъ ѿ-и	108
Свидѣтелно писмо	108
Поченіе ѿ Іѡанна Пѣстника	109
За Духѣвника какъвъ трѣва да ѣ	109
За кой-то са са ѿрѣкаи ѿ Хрѣста само- вѣано, илѣ съ насѣлѣе	112
МолиТВѣ ѿчистѣтелнаѣ, глаголемѣа ѿ ѿрхѣрѣа, ѿ ѿверженѣа ѿвращающемѣа къ истиннѣи вѣрѣ	114
Завѣщаніе на свѣтѣ-те и вселѣнски сѣдмѣ собора	117
Правло ѿ Велика-та Цѣрква, за ла- тиненъ кой-то желѣи да прѣѣми право- славна-та вѣра	125

ЛАНДЪ ТЪ И ЦѣРКОВЪ

РАСПИСЬ
НА СПОМОЩЕСТВОВАТЕЛИ-ТЕ

ВЪ ТЪРНОВО.

Преосвященнѣйшій Святый Терновскій Митрополитъ Г-нъ Г-нъ Григорій за себе	30
Неговый Архидіаконъ Г-нъ Желетій	5
Ученолюбивый неговый писаръ, Г. Георги.	5
Неговый Г-нъ Хрисантъ	2
Неговый Іеродіаконъ Г-нъ Хрисантъ	1
Благочестивый Протопопъ Г. Петръ	1
Благочест. книгопазитель П. Иванъ	1
Благочест. Сакеларій Попъ Паскалъ	1
Благочест. Протонотарій П. Димитръ	1
Благочест. Попъ Иванъ	1
Благочест. Попъ Койчъ	1
Благочест. Попъ Димъ	1
Благочест. Попъ Басиалъ	1
Благочест. Попъ Щерю	1
Благочест. Попъ Киріакъ	1
Преподобнѣйшій Г-нъ Григорій Рилскій	1
Благочестивый Попъ Георги отъ Марнополи	1
Благочест. Попъ Стефанъ отъ Дебелца	1
Благочест. Попъ Параскева отъ Дебелца	1
†Неговый Іеродіаконъ Г-нъ Неофитъ	1

- ДРАНОВО.

Святый Икономъ Попъ Басиалъ	1
Попъ Савва Сакеларій	1

Попъ Никола Сакеларій	1
Попъ ПенчѸ Книгопазитель	1
Благоговѣйный Попъ Димитръ	1
Благогов. Попъ Панаіотъ	1
Благогов. Попъ Христо	1
Благогов. Попъ АнкѸ	1
Благогов. Попъ Савва	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ Назаръ	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ Герги	1

Отъ истс-го село Драново.

Благоговѣйный Попъ Трифонъ	1
Благогов. Попъ Стефанъ	1
Благогов. Попъ СтанѸ	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ СтанѸ	1

ГЯБРОВО.

Архимандритъ Попъ Силвестрій	1
И. Преподобіе Г-нъ Неофитъ учитель	1
Благоговѣйный Попъ БелѸ Сакиларъ	1
Благогов. Попъ Христо	1
Благогов. Попъ Димитръ	1
Благогов. Попъ МихѸ	1
Благогов. Попъ Иванъ Икономъ	1
Благогов. Попъ ДошкѸ	1
Г-нъ Биссарій Іеродіаконъ Хилендарецъ	1
Отецъ Архимандритъ Григорій	1
Благоговѣйный Попъ Стопанъ Денковъ	1

Лагоговеѣйный Г-нъ Стою Протопопъ	1
Благогов. Попъ Георги Сакеларій	1
Благогов. Попъ Петръ П. Иліюевъ	1
Благогов. Попъ Христо П. Иліюевъ	1
Благогов. Попъ ІовчѸ	1
Благогов. Попъ Игнатъ	1
Благогов. Попъ МанѸилъ	1
Благогов. Попъ Басилъ	1
Благогов. Попъ ПенчѸ	1
Благогов. Попъ ПеткѸ	1
Благогов. Попъ Иванъ	1
Благогов. Попъ Дмитръ	1
Благогов. Попъ Христо	1
Г-нъ ГенчѸ Іоакимовъ	1
Г-нъ МанѸилъ Дмитровъ	1
Г-нъ Бно Рачковъ	1
Г-нъ ИліѸ Кжнчовъ	1
Г-нъ Доври Стоановъ	1

ТРАДНИ.

Н. Преподобіе Г-нъ Іоанникій Іеромонахъ	1
Святый Икономъ Г. Х. Дмитръ	1
Благоговеѣйный Попъ Христо	1
Благогов. Попъ Алекси	1
Благогов. Попъ ДимѸ	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ Стефанъ	1
Благогов. Попъ Констандинъ	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ ГенкѸ	1
Благогов. Попъ Григоръ	1

Благоговѣйный Попъ Иванъ 1

КАИФАРОВО.

Благоговѣйный Попъ Иванъ 1

Благогов. Попъ Петръ 1

Благогов. Попъ Иванъ 1

Благогов. Попъ Димѣ 1

Благогов. Попъ Никола 1

Благогов. Попъ Дмитръ 1

Благогов. Попъ Станѣ 1

АПЛАКОВО.

Негово Преподобіе Игуменъ на Аплавскіа
Монастырь 2

Благоговѣйный Попъ Христо Икономъ 1

Благогов. Попъ Атанасъ 1

Благогов. Попъ Драганъ 1

Благогов. Попъ Теодоръ 1

Благогов. Попъ Дамаскинъ отъ Федавей 1

Благогов. Попъ Констандинъ отъ Федавей 1

СВЛО ПРИГОВО.

Негово Преподобіе Игуменъ на Присовскіа
Монастырь 2

Благоговѣйный Попъ Райкъ 1

Благогов. Попъ Иванъ 1

Благогов. Попъ Сименъ 1

КОВАНДЖК.

Благоговѣйный Попъ Георги 1

Благогов. Попъ Діонисій 1

Благогов. попъ Христю отъ Гегени-махала	1
Благогов. Попъ Петръ отъ Довица	1
Благогов. Попъ Петръ отъ Слабавица	1
Благогов. Попъ Петкѹ отъ Дервишко-село	1
Благогов. Попъ Никола отъ Болгаренъ	1
Благогов. Попъ Стоанъ отъ Новаца	1
Благогов. Попъ Стоанъ отъ Крещеникъ	1
Благогов. Попъ Стоанъ отъ Бординъ	1
Благогов. Попъ Стефанъ отъ Скаловница	1
Благогов. Попъ Никола отъ Блациѣ	1
Благогов. Попъ Маринъ отъ Пацо-махале	1
Благогов. Попъ Петкѹ отъ Рывинъ	1

ОБВЛІВНО.

Благоговѣйный Попъ Савва Сакиларій	1
Благогов. Попъ Петкѹ	1
Благогов. Попъ Данїлаъ	1
Благогов. Попъ Никифора	1
Благогов. Попъ Иванъ	1

КОСТИЦА.

Благоговѣйный Попъ Василъ	1
Благогов. Попъ Панаїотъ	1
Благогов. Попъ Иванъ	1
Благогов. Попъ Иліа	1

ДОМИ-ДОЛЪ.

Благоговѣйный Попъ Анкѹ	1
Благоговѣйный Попъ Стефанъ	1

КАД-БАШИ.

Благоговѣйный Попъ Маркѹ	1
Благогов. Попъ Иванъ	1

ДѢБЪДЦОВО.

Благоговѣйный Попъ Никола	1
Благоговѣйный Попъ Димитръ	1
Благогов. Попъ Стефанъ отъ Градища	1
Благогов. Попъ Иванъ отъ Пиріово	1
Благогов. Попъ Никола отъ Пиріово	1
Благогов. Попъ Михалъ отъ Малчово	1
Благогов. Попъ Маринъ отъ Малчово	1

Ново-село.

Благоговѣйный Попъ Стефанъ	1
Благогов. Попъ Иванъ	1
Благогов. Попъ Петкъ	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ Иванъ отъ Кривенъ	1

Пацово.

За Пацовскія Монастырь	2
Благоговѣйный Попъ Христю	1
Благогов. Попъ Никола	1

ГИБОНЪ.

Благогов. Попъ Хараламвій	1
Благогов. Попъ Атанасъ	1
Благогов. Попъ Петкъ	1
Благогов. Попъ Стефанъ	1
Благогов. Попъ Григоръ	1
Благогов. Попъ Генчъ	1
Благогов. Попъ Стоянъ	1
Благогов. Попъ Рафанъ	1
Благогов. Попъ Петръ	1

Негово Боголюбїе довчанскій Епископъ
Г-нъ Иларїонъ за негови-те въ Епархіа-та си
Свещенници 60

**РОДОЛЮБИВИ-ТО СПОМОЩЕСТВОВАТЪЛИ
ОТЪ БОКИ-ЗАГРЯ.**

Всепреподобнѣйшій Протосингелъ и Епитропъ С. Т. Г-нъ Дмитрофанъ	3
Преподобнѣйшій Х. Ягапій Рилскій	2
Препод. Г-нъ Германъ Рилскій	1
Препод. Г-нъ Сивестрій Хилендарецъ	1
Препод. Г-нъ Ягтангелъ Иверскій	1
Благоговѣнный Хор. П. Никола	1
Благогов. Сакеларій П. Миханазъ	1
Благогов. Х. П. Димитрій	1
Благогов. Попъ Слави	1
Благогов. Попъ Господинъ	1
Благогов. Попъ Станчъ Михалювъ	1
Благогов. Попъ Слави отъ Казалардари	1
Г-нъ Стефанъ П. учитель П.	1
Г-нъ Стоенчъ Х. Тачовъ	1
„ Дмитръ Юанновъ учитель отъ Чирпанъ.	1
„ Пенчъ Минювъ учен.	1
„ Иванчъ Митювъ терзи	1
„ Иванчъ Гергювъ Мухтаръ	1
„ Дмитръ Тодоровъ	1
„ Зафираки Тенювъ пакалъ	1
„ Петкъ Денчовъ айджи	1
„ Анастасъ Иванчовъ Киваръ	1
Г-жа Екатерина Икономова	1
Г-жа Екатерина Пенчова П.	1

Г-нъ Х. СтоенчѸ С. Балжкчи	1
Благоевѣйный П. Господинъ П. П.	1
Г-нъ Стоанъ ПалаѸвъ	1
Г-нъ ТодѸръ ДимирѸвъ	1
Г-нъ ИванчѸ ДимѸвъ вакалъ	1
„ ХристѸ Димановъ	1
„ СтанѸ Славовъ Ѹнджи	1
„ СтайнѸ хѸрѸнджи	1
„ СлавѸ Стоановъ	1
„ Стоанъ Райковъ	1
„ ЮнкѸ учитель отъ Внина	1
„ Тодораки Пенчовъ	1
„ ЛечѸ ГергѸвъ коюмджи	1
„ ЖелѸ Димитровъ коюм.	1
„ ТаниѸ Стоенчовъ коюм.	1
„ СлавѸ ВнчѸвъ коюм.	1
„ Колю Бяловъ коюм.	1
„ ХристѸ Ивановъ коюм.	1
„ Стоанъ Райковъ коюм.	1
„ НачѸ Генчовъ коюм.	1
„ Рахни Димовъ коюм.	1
„ ИванчѸ Х. Златановъ коюм.	1
Благоевѣйный П. Юсифъ МирчѸвъ.	1
Г-нъ Христки Тодоровъ	1
Г-нъ Колю П. АнакиѸвъ отъ Дервена	1
Благоевѣйный П. Юсифъ Мирчовъ	1
Почтенный Г. ПеткѸ ТениѸвъ сахатчи	1
„ Сынъ Пеговъ ГанчѸ	1
Г-нъ Христки Тодоровъ	1
Г-нъ ИванчѸ КолюѸвъ тѸтѸнджи	1

ВЪ ЧИРЦІИХЪ.

Всепреподобнѣйшій Отецъ Софроній Прои҃-
менъ Хилендарскій 1

Ученицы неговни.

Преподоб. Иеромонахъ Пахомій Хиленд. 2

Преподоб. Д. Евстатій Хиленд. 1

Благоговѣнный Протопопъ Панаѳотъ М. 1

Благогов. Попъ Димитръ 1

Благогов. Попъ Стефанъ Сѣбевъ 1

Г-нъ Желѣско Б. Протомасторъ приматарски 1

„ Пею Минчовъ 1

„ Георги Сѣбевъ 1

„ Х. Василиѣ Х. Маноловъ 1

„ Х. Мирчѣ Олазовъ 1

„ Христѣ Николовъ 1

„ Желю Колювъ 1

„ Никола Минковъ 1

„ Иванъ Сѣбевъ учитель Чанайски 1

„ Поню Рѣсубъ 1

„ Бидю Ивановъ 1

„ Отою Бжлюевъ 1

„ Герги Крѣстювъ 1

„ Атанасъ Неновъ учитель 1

Ученицы школски.

Г-нъ Палѣ Ценовъ 1

„ Баснаъ Х. Ивановъ 1

„ Георги Авраамовъ 1

„ Тодѣръ Николовъ 1

„ Георги Нейковъ 1

„ Манолъ и Бенчѣ Б. Х. Савови 2

„ Костадинъ Даміановъ 1

„ Х. Иванъ Х. Нейковъ 1

Г-нъ Пeю Тодоровъ	1
„ Х. Ятанасъ и Х. Костадинъ Х. Декови	2
„ Бр. Тодоръ и Феодосиъ Д.	2
„ Димитръ Петковъ	1
„ Стамъ Петковъ	1
„ Стамъ Недюевъ	1
„ Христъ Нидѣлчовъ	1
Г-нъ Анкъ Х. Агаповъ Долномахленскій учит.	1

Ученицы.

Г-нъ Х. Иванъ Х. Бончовъ	1
„ Никола Х. Пахомиевъ	1
„ Иванъ Х. Стамовъ	1
„ Х. Димъ Х. Петровъ	1
„ Иванъ Митиевъ	1
„ Петкъ Митровъ	1
„ Ганю Глабовъ	1
„ Митръ Стоевъ	1
„ Михалъ Христовъ	1
„ Стоанъ Нанюевъ	1
„ Петкъ Колсезъ	1
„ Стоанъ Станюевъ	1
„ Петкъ Ивановъ	1
„ Иванъ Митровъ	1
„ Добри Ивановъ	1
Г-жа Маріа Донцова учителка	1
Благогов. Попъ Петкъ Тенюевъ Миричлерски	1
Г-нъ Несторъ Бжиковъ	1
„ Тодоръ Гергиевъ учитель Миричлерски	1
„ Никола Кировъ учитель Каратерзилийски	1

Благогов. П. Мино Нитровъ отъ Яли-пашиновъ 1

Село Морсалаково.

Благоговѣйный Попъ Яндонъ Саввовъ . . . 1

Благогов. Попъ Яндонъ Саввовъ Малкѣй . . . 1

Г-нъ Тодоръ Саввовъ пѣвецъ 1

Г-нъ Петкъ Вюркчи 1

Г-нъ Манолъ Минковъ учитель 1

Ученицы школки.

Г-нъ Иванъ Явралмовъ 1

„ Георги Стоановъ 1

„ Минчъ Станчовъ 1

„ Нейкъ Минковъ 1

Село Трюкнешлѣн.

Г-нъ Стаю Колувъ учитель 1

„ Тончъ Петровъ 1

„ Кочю Танювъ 1

Село Маглишъ.

Бсепреподов. Г-нъ Каллиникъ и Игъменъ
Маглишкаго Монастыра 3

За общо-то училище 1

Г-нъ Никола Ивановъ учитель и пѣвецъ . . . 1

„ Илѣа Бонювъ' учитель Чловски 1

„ Димиръ Гергювъ учитель Козлочански . . 1

„ Боню Минювъ касапъ 1

„ Нейкъ Димитровъ мотафъ 1

Г-нъ Митю Златювъ	1
„ ЮнчѸ Колювъ Касапски	1
„ НидѣлчѸ Богдановъ отъ Айканайи	1

ЦАРЬГРАДЪ

Г-нъ С. П. Б. Влечаниинъ	1
„ Николай Георгиевъ отъ Свищовъ	1
„ Петръ П. Кара-Петровъ отъ Панигюрище	1
„ ГрѸю К. Челевъ отъ Панигюрище	1
„ Иванъ Бончовъ отъ Панигюрище	1
МѸсикослов. Х. Д. Паничковъ отъ Калосферъ	1
Г-нъ Христо К. Басмаджіевъ отъ Габрово	2
Г-нъ Драганъ Мирковъ отъ Пазарджикъ	1
Г-да Братіе Костови отъ Желѣзникъ (Ески-Загра)	01

Село Махово.

Г-нъ Косма П. Андреевъ учитель	1
Г-нъ ДомчѸ Пенчовъ	1
Благоговѣйный Попъ Костадинъ	1
Благогов. Попъ Гавріилъ	1
Благогов. Попъ Захаріа	1
Г-нъ Едрю Квньювъ	1
Г-нъ КойчѸ Ивановъ	1
Г-нъ РайкѸ Ивановъ	1
Благогов. Х. П. Савва Синаит. отъ Беврово	2
Преподов. Г. Іонлъ отъ Иверскій Монастиръ	2

Село КозлѸджа.

За Общество-то	1
Почтенный Г нъ Теодоръ Минчовъ	1

ВЪ ОЛИВЕНЪ.

Благочестивый Г-нъ Х. П. Стоанъ х. Мариневъ 1

Благогов, П. Димитръ Кодѣевъ

Г-нъ Бржстю таракчи

Г-нъ Николай Петровъ изъ Жеравна.

Г-нъ Костадинъ Христовъ

Г-нъ Стоанъ Димитровъ р. изъ Кортена.

Г-нъ Юаннъ Гендоевъ Бакалъ.

Г-нъ Георги Калѣдовъ Кжрклисийць.

И братъ неговъ Панаѣотъ.

Г-нъ Иванъ Петковъ.

Г-нъ Атанасъ Меланевъ отъ Агасолъ.

Г-нъ Стефанъ Мавродѣевъ.

Г-нъ Никола Димитровъ гайтанджи.

Г-нъ Влаевъ Петровъ терзи Кортенець.

Ученицы отъ Полвгимназия-та.

Стефанъ Ивановъ Разградчанинъ.

Савва Стоаневъ Жеравненецъ.

Нейчъ Енюевъ.

Петръ Михалюевъ.

Георги Данчовъ.

Коста Становъ.

Димитръ Василюевъ.

ЕНИ-ЗАГРА.

Благочестивый П. Михаилъ Хорепископъ.

Благочестивый Прокопѣа Епитропъ владышки. 2

П. Георги Димитровъ.

Почтен. Г. Иванъ Димитровъ за сына си Георга.

Г-нъ Петръ Евикевъ.

- Г. Христѣ Дачовѣ какалъ.
 Г. Стоилъ какалъ.
 Г. Драгни Ивановѣ памѣки.
 Г. Станю Желювѣ.
 Г. Иванъ Николсѣвѣ коаджи.
 Г. Василъ кѣжѣхарѣ за сына си Георга.
 Г. Никола Кѣзмановѣ.
 Г. Атанасѣ Богдановѣ учитель.

Всепреподобный Атанасій Хилендарецъ изъ Карнобата.
 Всепреподобный Нефталимъ Хилендарецъ изъ Жеравна.
 Поч. Г. Минчѣ Иверски синодѣа изъ Вски-загра.
 Всепрепод. Никандаръ Хилендарецъ изъ Елена.

КОРТЕНЪ.

- Благоговѣйный Г. П. Стефанъ.
 Благогов. П. Димиръ.
 Почтѣн. Г. Нидѣакѣ чорбаджи
 Мѣсикослов. Г. Михаилъ С. Пѣшовѣ Еленчански уч. 2
 Г-нъ Георги Поповъ.
 Г. Петкѣ Колювѣ Бдрецъ
 Г. Иванчѣ Карастоановъ.
 Г. Дѣбри Ралчевѣ атларъ.
 Г. Георги Димитровъ.
 Г. Иванъ Колювѣ М. Георгювѣ.
 Г. Стоанъ Георгювѣ тадчѣвѣ.
 Г. Иванъ Колювѣ Кайракъ.
 Г. Тодоръ П. Ювчѣвѣ.
 Г. Иванъ П. Петровъ.
 Г. Стоанъ П. Пѣювѣ.
 Иванчѣ Илиевъ.

Благочестивый Попъ Михаилъ 1

КАШИНОВО.

Негово Всепредовіе Имѣнъ на Кашинов-
скій Монастырь 5

Г-нъ Кесарій Іеродіаконъ 2

Благочестивый Попъ Констандинъ 1

Благочестив. Попъ Христю 1

САЕНА.

Благочестивый Попъ Матвей 1

Благочестив. Попъ Савва Сакеларій 1

Благочестив. Попъ Никола Протопопъ 1

Одеждапозителъ Попъ Савва 1

Книгопозителъ Попъ Иванъ 1

Благочестивый Попъ Стефанъ 1

Благочестив. Попъ Христю 1

Благочестив. Попъ Стефанъ 1

Благочестив. Попъ Никифоръ 1

Благочестив. Попъ Никола 1

Благочестив. Попъ Михаилъ 1

Благочестив. Попъ Никола Костовъ 1

Благочестив. Попъ Никола 1

Благочестив. Попъ Михаилъ 1

Благочестив. Попъ Георги 1

Благочестив. Попъ Петръ 1

Благочестив. Попъ Никола 1

Благочестив. Попъ Савва 1

Благочестив. Попъ Петръ 1

Благочестив. Попъ Ради 1

Благочестив. Попъ Петръ 1

ОБЛО БѢБРОВО

Благоговѣйный	Икономъ	Попъ	Савва	1
Благогов.	Попъ	Димитръ	Сакеларій	1
Благогов.	Попъ	Симеонъ		1
Благогов.	Попъ	Михалъ		1
Благогов.	Попъ	Марко		1
Благогов.	Попъ	Костадинъ		1
Благогов.	Попъ	Отефанъ		1

ЗЛАТЯРЦЯ.

Благоговѣйный	Попъ	Беніаминъ	1
„	Попъ	Константинъ	1
„	Попъ	Иванъ	1
„	Попъ	Беніаминъ	1
„	Попъ	Никола	1

ЛИНТЯ.

Благоговѣйный	Попъ	Яндонъ	1
Благоговѣйный	Попъ	Никола	1

МЕРДОНЪ.

Благоговѣйный	Попъ	Никола	1
Благогов.	Попъ	Никола	1
Благогов.	Попъ	Никола отъ Драгизово	1
Благогов.	Попъ	Никифоръ отъ Драгизово	1

ЛАКОВИЦЯ.

Благоговѣйный	Икономъ	Попъ	Никола	1
Благогов.	Попъ	Теодоръ		1
Благогов.	Попъ	Христю		1
Благогов.	Попъ	Добри		1
Благогов.	Попъ	Никола		1
Благогов.	Попъ	Никола		1

Благоговѣйный Попъ Стефанъ	1
Благогов. Попъ Теодоръ	1
Благогов. Попъ Феодосій	1
Благогов. Попъ Теодоръ	1
Благогов. Попъ Иванъ	1
Благогов. Попъ Дмитръ отъ Чертовца	1
Благогов. Попъ Стефанъ отъ Чертовца	1
Благогов. Попъ Георги отъ Чертовца	1

ГОРНА-РАХОВИЦА.

Благоговѣйный Икономъ Попъ Христю . . .	1
Благогов. Попъ Петкъ Сакларій	1
Благогов. Попъ Станасъ	1
Благогов. Попъ Феодосъ	1

ДОЛНА-РАХОВИЦА.

Благоговѣйный Попъ Юрги	1
Благогов. Попъ Григоръ	1
Благогов. Попъ Юрги	1
Благогов. Попъ Басилъ	1
Благогов. Попъ Савва	1
Благогов. Попъ Дмитръ	1
Негово Преподобіе Игѹменъ на Калифарскіа Монастырь Г-нъ Феодосій	5
Преподобный Игѹменъ на Монастыря Св. Провраженіе	5
Препод. Игѹменъ на Монастыря Св. Троица	5
Препод. Игѹменъ на Монастыря Ласковски	2

ОВИЦОВЪ.

Благоговѣйный Икономъ Попъ Христю . . .	1
Благогов. Икономъ Попъ Алекси	1

Благоговѣйный Попъ Иванъ Сакиларій	1
Благогов. Попъ Стефанъ Одеждапавитель	1
Благогов. Протопопъ Иліа	1
Благогов. Попъ Кирикъ	1
Благогов. Попъ Алексі	1
Благогов. Попъ Никола	1
Благогов. Попъ Георги	1
Благогов. Попъ Никола	1

ВЪ ОБИЩОВАНИ-ТѢ ОБЩА.

Благоговѣйный Попъ Димитръ	1
Благогов. Попъ Тетради отъ Шиперова	1
Благогов. Попъ Анко отъ Караманова	1
Благогов. Попъ Петръ отъ Чатма	1
Благогов. Попъ Ангелъ отъ Татаръ	1
Благогов. Попъ Христю отъ Слимиръ	1
Благогов. Попъ Никола отъ Караесенъ	1
Благогов. Попъ Григоръ отъ Слива	1

НИКОПОЛЬ.

Благоговѣйный Попъ Феодоръ	1
Благогов. Попъ Андонъ	1
Благогов. Попъ Ради отъ Симово	1
Благогов. Попъ Михалъ отъ Семаѣево	1
Благогов. Попъ Стефанъ отъ Саракъ	1
Благогов. Попъ Пахъ отъ Голентъ	1
Благогов. Попъ Ради отъ Шокрица	1
Благогов. Попъ Юрги отъ Чарчааланъ	1
Благогов. Попъ Димитръ отъ Тепе-кьой	1
Благогов. Попъ Димитръ отъ Брео	1
Благогов. Попъ Михалъ отъ Комарово	1
Благогов. Попъ Андреа отъ Гегени	1

